

Op te bergen
in de band van
18 april 2001

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn

gehouden op 28 maart 2001

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslag van de vergadering van 21 februari 20012	
Ingekomen stukken	2
Uitnodigingen	2
IPO-aangelegenheden	2
Rondvraag	2
Drentse regiovisie voor mensen met een lichamelijke functiebeperking 2001-2004	3
Uitvoering eerste fase nieuw beleid cultuur, welzijn en zorg (CWZ)	11
Spreekrecht	11
- mevrouw Ruijgers (namens STAMM)	
Integraal advies herschikking VMBO 2001; advisering Plan van scholen 2002-2004	27
Spreekrecht	27
- de heer Schilt (namens AOC Terra)	27
- de heer Hekman (namens het Morgenland College)	28
Beëindiging subsidierelatie met het Instituut voor Volksgezondheid en Maatschappelijke Ontwikkeling (IVOM)	34
Spreekrecht	
- de heer Beenhakker (directeur IVOM)	34
Sluiting	44
Bijlage 1	
Bijlage 2 (niet digitaal beschikbaar, maar op te vragen)	
Bijlage 3 (niet digitaal beschikbaar, maar op te vragen)	

STATENCOMMISSIE CULTUUR EN WELZIJN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Cultuur en Welzijn, gehouden op 28 maart 2001 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw W.F.C. Dirks (GroenLinks, wnd. voorzitter)
L. Bomhof (VVD)
mevrouw W.H.H. Ceelen (PvdA)
mevrouw M. van Dijk (D66)
mevrouw M. Duran (D66)
F.A.J. Harleman (GroenLinks)
J.J. van Heukelum (VVD)
W. Hoekstra (OPD)
mevrouw H. Kempe-Foekens (ChristenUnie)
mevrouw M. Looman-Struijs (PvdA)
K. Niemeijer (Ouderenpartij)
mevrouw N. Nieuwenhuizen (OPD)
J. Prinsen (PvdA)
mevrouw J. Schipper (VVD)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)
mevrouw M.Ch.A. Smilde (CDA)
mevrouw G.H. Smith-Bults (GroenLinks)
A. Wendt (ChristenUnie)
mevrouw K. Westerkamp-Exoo (CDA)
H. Zomer (CDA)

Voorts aanwezig:

mevrouw G. de Vries-Leggedoor (CDA, gedeputeerde)
R.G.J. Derksen (wnd. secretaris)
mevrouw A.A. Bosch
G. Bosschers
G. Bovenhuis
mevrouw J.S. van Duinen
S.J. de Jonge
H. Knottnerus
mevrouw L.A.M. Kompier
mevrouw B. van Mierlo
S. Nijborg
C. Opmeer
E. Schut
mevrouw J. Tolsma
mevrouw T. Klaseboer

Met kennisgeving afwezig:

J. Dijkstra (PvdA, voorzitter)
mevrouw M.W. Brink-Massier (PvdA, gedeputeerde)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de heer Dijkstra in verband met een verhuizing verhinderd is aanwezig te zijn tijdens deze vergadering. Aangezien spreekster tijdens deze vergadering de rol van voorzitter op zich neemt, zal de heer Harleman haar vervangen in de GroenLinks-fractie. Mevrouw Brink is verhinderd vanwege ziekte.

3. Verslag van de vergadering van 21 februari 2001

De heer WENDT merkt op een brief te hebben ontvangen naar aanleiding van het door hem aangerode onderwerp brandveiligheid in relatie met cultuurhistorie. Hij verzoekt om die brief de volgende keer op de agenda van deze commissie te zetten.

De COMMISSIE stemt met dit voorstel in.

Het verslag wordt conform ontwerp goedgekeurd en vastgesteld.

4. Ingekomen stukken

Er zijn geen ingekomen stukken.

5. Uitnodigingen

5.1. Uitnodiging werkbezoek aan de Vereniging Brede Overleggroep Kleine Dorpen in Drenthe (BOKD)

De VOORZITTER merkt op dat de gemaakte afspraak met de BOKD niet door kan gaan en verzoekt voor dit werkbezoek een nieuwe datum vast te stellen.

Mevrouw SCHIPPER stelt voor dat het secretariaat een datum voor dit werkbezoek vaststelt, zodat iedereen die die dag kan aan het werkbezoek deelneemt en iedereen die verhinderd is zich afmeldt.

De COMMISSIE stemt hiermee in, zodat het secretariaat een datum zal vaststellen waarbij rekening wordt gehouden met de vergaderdata van de overige commissies.

6. IPO-aangelegenheden

Er zijn geen vragen of opmerkingen naar aanleiding van IPO-aangelegenheden.

7. Rondvraag

Mevrouw LOOMAN merkt op dat f 500.000,- (€ 226.890,11) (beschikbaar is gesteld door de provincie voor de zorgboerderijen. Zij vraagt hoeveel projecten er inmiddels voor dat geld zijn gerealiseerd en hoeveel gebruikers maken er inmiddels gebruik van deze zorgboerderijen?

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat er nu drie bedrijven onder de pilot vallen. Daarnaast zijn er contacten geweest met om en nabij 20 bedrijven en met alle zorginstellingen. Ook zijn er contacten met die bedrijven die net waren begonnen toen de provincie bezig was met het pilotproject. Uit die contacten blijkt dat de aansluiting plaatsvindt. Voorzover spreekster het uit haar hoofd weet is het de bedoeling binnenkort officieel van start te gaan. Gekeken zal worden hoe die opening officieel gestalte kan worden gegeven, zodat ook statenleden daarbij aanwezig kunnen zijn. Waarschijnlijk zal dit ergens in juni/juli plaats gaan vinden. Of en hoe de crisis rondom mond- en klauwzeer daar nog invloed op heeft is onbekend. Op zich loopt een en ander dus erg goed.

De heer ZOMER heeft een paar vragen die hij in principe aan mevrouw Brink zou willen stellen. Indien deze vragen niet beantwoord kunnen worden, vraagt hij of de antwoorden later aan het verslag kunnen worden toegevoegd. Met betrekking tot theater Benjamin merkt hij op dat dit theater de noodklok heeft geluid. Door middel van een filatelistisch-kunstzinnige mailing drong het gebeier van de noodklok tot deze commissie door. Hij vraagt of het college zich heeft gebogen over de vraag of de activiteiten van de theatergroep passen in het nieuwe vraaggestuurde subsidiebeleid en is het college van plan de staten een voorstel tot subsidiëring voor te leggen? Het tweede onderwerp betreft rumoer in het Drents museumland. De CDA-fractie heeft respect voor het vrij kunnen uitspreken van de eigen mening door een ieder. In deze provincie zijn tientallen kleine musea, die al dan niet met wat subsidie en veel ziel en zaligheid van vrijwilligers, in de benen worden gehouden. Het CDA waardeert de inzet van deze mensen en kan zich dan ook de irritatie voorstellen als een medewerker van het zwaarst gesubsidieerde

museum in deze provincie tijdens een nevenactiviteit roept dat de subsidie voor de kleine musea beter in de gemeentekas kan blijven omdat het met die kleine musea toch nooit wat wordt. Zou het niet zo moeten zijn dat vanuit het Drents Museum kennis, kunde en middelen ter beschikking worden gesteld, zodat het product van de kleinere musea beter wordt? Dat zou pas een goed uitstralings-effect van het Drents Museum zijn.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat zij het antwoord op de door de heer Zomer gestelde vragen niet direct kan geven, zodat deze in het verslag worden meegenomen (zie bijlage 1).

10. Statencommissiestuk van 6 maart 2001, kenmerk 9/6.6/2001001760, Drentse regiovisie voor mensen met een lichamelijke functiebeperking 2001-2004

Mevrouw CEELLEN merkt op dat deze regiovisie, evenals de andere regiovisies die al eerder zijn besproken, een instrument is ter advisering van de minister van volksgezondheid, welzijn en sport (VWS). De provincie heeft een taak om als regisseur op te treden in dit proces en is in die hoedanigheid partij, samen met zorgvragers, zorgaanbieders, zorgkantoor en gemeenten. Helder is dat de vraag van de gebruikers centraal wordt gesteld. Dit is ook af te leiden uit de aanbeveling die verschillende partijen hebben verwoord. Weliswaar hebben deze partijen verschillende verantwoordelijkheden. Zo zal de ene organisatie een grotere rol spelen dan de andere in het uitwerken van de aanbevelingen. De provincie heeft zeven aanbevelingen voor haar rekening genomen. Deze zullen in samenhang met de nog te ontwikkelen herijking van beleid op het gebied van cultuur, welzijn en zorg (CWZ) nader uitgewerkt moeten worden, evenals de andere aanbevelingen. De PvdA-fractie zal niet alle aanbevelingen stuk voor stuk bespreken, maar is wel van mening dat de visie en de missie van deze regiovisie goed geformuleerd zijn en dat de daadwerkelijke uitwerking in het nog te sluiten convenant heldere, concrete en toetsbare opdrachten zal moeten bevatten. De PvdA-fractie gaat akkoord met de voorgestelde uitwerking die nog plaats moet vinden en via het instellen van een werkgroep handen en voeten zal moeten krijgen. Spreekster ziet dan ook graag in het najaar de verdere uitwerking tegemoet, die neergelegd wordt in een convenant dat bindend

zal zijn voor alle partijen en participanten. Voorts zullen de staten de evaluatie c.q. bijstelling onder ogen zien. Resteert nog één vraag: klopt het wat zij in de wandelgangen heeft gehoord, namelijk dat de ondertekening door de gemeenten van het convenant dat betrekking heeft op de Regiovisie verzorging en verpleging niet heeft plaatsgevonden op 1 maart 2001, maar is uitgesteld naar juni 2001?

Mevrouw SMILDE merkt op dat de regiovisie voor mensen met een lichamelijke beperking helder van opzet is. Het werkveld wordt duidelijk in kaart gebracht. Wel is duidelijk dat een en ander nog een concrete vertaalslag moet krijgen en daarop zijn haar opmerkingen gericht. De chronisch zieken worden in het stuk wat diffuus beschreven. Naar haar idee omvat het begrip chronisch zieken meer dan mensen met een aangeboren hersenletsel en in de visie wordt de indruk gewekt dat chronisch zieken alleen via revalidatieartsen hun zorg krijgen. Spreekster denkt dat er bij de uitwerking van het convenant meer gedifferentieerd moet worden. De wachtlijstproblematiek is op dit moment niet zozeer een financieel- als wel een capaciteitsprobleem. Hoe krijgt dit gestalte in het convenant? Het is zorgelijk dat scholen voor speciaal onderwijs constateren dat de vraag verandert door complexiteit van problemen, waardoor het onderwijs naar praktijkonderwijs verschuift. Indien dan op pagina 29 is te lezen dat maar een gering percentage jongeren met een lichamelijke beperking doorstroomt naar het hoger beroepsonderwijs of het wetenschappelijk onderwijs, dan vraagt spreekster zich af of daar nog iets te verbeteren valt.

Spreekster vraagt bijzondere aandacht voor de jonge mantelzorgers. Afgezien van een grote verantwoordelijkheid voor een kwetsbare groep, is er ook de zorg dat zij zelf mogelijk belemmerd worden in hun kansen op goed onderwijs, aangezien zij tijd kwijt zijn aan het geven van mantelzorg. Bovendien moet er een adres zijn waar zij terecht kunnen met hun zorgen want er komt veel op ze af. Over aanbeveling 2 merkt zij op dat het volgens haar sinds vorig jaar een taak is van de SPD om de informatievoorziening te verzorgen. Het zogenaamde regionale informatiecentrum is voor dit doel bij elke SPD in het leven geroepen. In hoeverre is er sprake van een doublure als de regiovisie deze taak bij gemeenten neerlegt? Bij aanbeveling 37 merkt zij op dat door de commercialisatie bij de sociale

werkvoorzieningschappen er een noodzaak bestaat bij de mensen die daar tot voor kort werkten om door te stromen naar de reguliere arbeidsmarkt. Dit stagneert echter. Is het wel realistisch te verwachten dat die mensen echt uit kunnen stromen naar de arbeidsmarkt? Of dienen er meer financiën te worden gebruikt en dient de WSW door de provincie te worden gehandhaafd zoals tot nu toe het geval was?

De heer VAN HEUKELUM merkt op dat de regiovisie op een indrukwekkende wijze een analyse geeft van de vraag naar en het aanbod van voorzieningen op het gebied van zorg voor mensen met een lichamelijke functiebeperking. De betrokken partijen die de regiovisie gemaakt hebben complimenteert hij daarvoor. De VVD-ractie stemt van harte in met de voorliggende regiovisie. Dat laat onverlet dat hij toch enige kritische kanttekeningen wil plaatsen. Hij heeft problemen met de voorgestelde aanbevelingen die te globaal van aard zijn. Zij bevatten veel aanbevelingsverplichtingen en er worden termen als "inspannen" en "zorg dragen voor" gebruikt. Spreker had echter toch liever wat concrete resultaatverplichtingen op papier zien staan. Hoewel een en ander uitgewerkt gaat worden in een convenant, weet hij niet of deze commissie dat convenant te zien krijgt. Dat laat onverlet dat hij de resultaten van de aanbevelingen, zoals deze in de regiovisie zijn neergelegd, niet kan meten aan concrete doelstellingen. De laatste tijd hebben de leden van deze commissie steeds de mond vol gehad over "meten", "wegen", en "monitoren" en dergelijke, maar dan moeten de aanbevelingen wel zodanig zijn geformuleerd dat je ze ook daadwerkelijk kunt meten en monitoren. Wat dat betreft is het jammer dat dit niet aan de orde komt in de regiovisie en dat is een gemiste kans. In de beleidsbrief doet de gedeputeerde voorkomen alsof er een breed draagvlak is voor de regiovisie onder provincie, gemeenten, zorgvragers, zorgaanbieders en zorgkantoren. De lijst van deelnemers die de regiovisie gemaakt hebben vindt hij toch wel wat beperkt. In de aanbevelingen van de regiovisie staan bijvoorbeeld andere instanties die bij het geheel betrokken moeten worden, zoals bijvoorbeeld ziekenhuizen, verpleeghuizen, woningbouwcorporaties en vervoersmaatschappijen. In hoeverre zijn dergelijke organisaties op de hoogte van het bestaan van de regiovisie en in hoeverre

conformereren zij zich aan de aanbevelingen die in de regiovisie gedaan worden?

Mevrouw SMITH merkt op dat de Drentse regiovisie voor mensen met een lichamelijke functiebeperking 2001-2004 er prima uitziet en zij complimenteert gedeputeerde De Vries daarvoor. Het is een gedegen en uitvoerige inventarisatie zonder wettelijke basis; het is een advisering. De realisering van een volwaardig burgerschap, zoals dat is weergegeven in de punten 1 tot en met 9 op pagina 8 van de regiovisie, is uitstekend maar ook pretentius. Het aantal personen in Drenthe met een lichamelijke beperking is een raming op grond van landelijke cijfers. Was het niet mogelijk om Drentse cijfers te krijgen? Ligt het landelijk niveau gelijk aan dat van Drenthe? Op pagina 25 wordt gesproken over het feit dat in Drenthe de gemeenten nieuwbouwplannen moeten toetsen op eisen van aanpasbaar bouwen. Dat gebeurt vaak niet, zo is te lezen. Zijn daar geen sancties voor te bedenken? De aanbevelingen zijn goed maar zeer algemeen en bevatten geen tijdsplan. Kan hieruit een concreet plan naar voren komen waarbij de provinciale verantwoordelijkheden nadrukkelijk naar voren worden gebracht? Worden deze aanbevelingen allemaal overgenomen door de zorgaanbieders, de scholen, gemeenten en ziekenhuizen? Er moet wel iets meer gebeuren dan ze alleen maar noemen. De aanbevelingen gaan nogal ver en gaan uit van ideale situaties. De provincie kan haar eigen taken uitvoeren maar hoe kan ze er ook voor zorgen dat de anderen de aanbevelingen overnemen en welke aanbevelingen worden opgenomen in het convenant? Zijn dat alleen die van de provincie, of alle aanbevelingen? De inhoud van het te maken convenant is daarbij zeer belangrijk en de basis om verder te werken.

Mevrouw DURAN complimenteert de gedeputeerde voor de gedegen opzet van dit rapport. Zij heeft gekeken naar wat er nog zou kunnen ontbreken in het voorliggende stuk en legt een relatie met de evaluatie en herijking van de beleidsvelden cultuur, welzijn en zorg. Tevens heeft zij de aanbevelingen gelezen. Zij mist in het stuk het aangepast sporten voor gehandicapten en vraagt zich af of paardrijden voor gehandicapten daaronder zou kunnen vallen. Voor wat betreft de relatie met de herijking en evaluatie van cultuur, welzijn en zorg wordt er een aantal belangrijke beleidsthema's bij de

uitwerking genoemd, en dat zijn ouderen, vrijwilligers, jeugd en interculturalisatie. Dat roept bij haar meteen de vraag op of lichamelijk gehandicapten daar niet onder vallen, of dat deze een lagere prioriteit hebben en dat daar dan ook minder geld naar toe gaat.

Zij constateert dat de aanbevelingen algemeen zijn. Zij heeft termen gelezen als "alert zijn op" en "afstemming" en dat vindt zij erg vrijblijvend en niet afrekenbaar. Aanbeveling 34 is essentieel en daarin wordt bepaald of de provincie zorg draagt voor het uitvoeren van een breed onderzoek naar woon- en zorgvragen in Drenthe. Voor haar fractie is dat erg belangrijk, want dat onderzoek behelst feitelijk een vraaginventarisatie waarop in het gehele beleidsveld de nadruk moet komen te liggen. Dat is wat zij in het kader van de herijkingsoperatie ook voor cultuur en welzijn graag zou willen. Dit is dus een erg essentiële aanbeveling en daarbij heeft zij de vraag hoe het college dit onderzoek gaat oppakken. Het inventariseren van de vraag is immers een omvangrijke klus. Hoe gaat de provincie daarover de regie voeren? Komen hier ook nog actiepunten uit voort die een relatie hebben met mantelzorg en vrijwilligerswerk? Hier is immers geld voor gereserveerd en er zou een actieplan worden gemaakt, dus wellicht dat er nog zaken zijn die daarbij kunnen worden ondergebracht.

Mevrouw KEMPE merkt op dat iedere mens een unieke persoonlijkheid vormt en mensen met een handicap dienen dan ook een volwaardige plaats te krijgen in de samenleving. In de visie staan 42 aanbevelingen vermeld. Bij 7 aanbevelingen speelt de provincie een rol. Zij stemt in met deze aanbevelingen en gaat ervan uit dat de uitwerking in convenanten goed zal gebeuren.

Aanbeveling 4 en 5 betreffen de zorg voor kwalitatief goed vervoer en toegankelijkheid van het openbaar vervoer. Goed vervoer is heel belangrijk voor mensen met een handicap. Zij stemt dan ook van harte in met deze aanbevelingen. Ook de afgelopen dagen was in de media weer te horen en te lezen dat er vrij veel klachten zijn over het gehandicaptenvervoer en dat gevreesd wordt voor de kwaliteit van het vervoer in de komende tijd. Zij gaat ervan uit dat het college samen met de gemeenten de vinger aan de pols zal houden. Aanbeveling 7 betreft de beeldvorming van mensen met een beperking die zal worden verbeterd. Beeldvorming in de maatschappij en op de werkvloer, maar ook de bejegening van zorgaanbieders richting hulpvragers laat wel eens te wensen over.

Spreekster memoreert aan een werkconferentie "Kind aan huis" van het IVOM in oktober 2000, waarbij deze commissie ook was uitgenodigd. Op deze conferentie werd stilgestaan bij hoe het is om een kind met een lichamelijke handicap thuis te verzorgen. Daar hoorde zij een aangrijpend verhaal van een moeder met een dochtertje van negen jaar met een lichamelijke handicap. Deze moeder gaf aan al negen jaar om hulp en om begrip te bedelen, hetgeen spreekster zich heeft aangetrokken. Tijdens deze conferentie bleek deze moeder daar geen uitzondering in te zijn. De hulpverleners op de werkvloer verdienen alle lof voor hun inzet, maar de weg om die hulp te krijgen is toch vaak een heel moeilijke weg. De hokjesgeest, de gescheiden geldstromen en termen als onheuse bejegening kwamen die middag aan de orde. Ook de overige aanbevelingen hebben haar instemming. Aanbeveling 35 vindt zij wel erg ambitieus; werkelijkheid en wenselijkheid liggen in ieder geval ver uit elkaar. Zij stemt in met de voorliggende regiovisie. Het is een duidelijk stuk. Ook in de provincie Drenthe speelt de wachtlijstproblematiek en te lezen valt dat dit meer een capaciteits- dan een geldprobleem is. Ook is te lezen dat er een wachtlijst is voor indicatiestelling. Betreft die wachtlijst ook alleen maar een capaciteitsprobleem?

Er zijn nogal wat aanbevelingen die verband houden met het onderwijs. Wordt daarover ook overleg met het onderwijsveld gevoerd?

Aanbeveling 10, de invoering van het persoonsgebonden budget dat aansluit bij mensen met een lichamelijke handicap, onderstreept zij van harte. Ook aanbeveling 36, waarbij gemeenten zorgdragen voor een eenduidig beleid op het gebied van de toepassing van de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) is goed. Zij miste in deze regiovisie speciale aandacht van allochtonen met een lichamelijke handicap. In de pers is te lezen dat deze groep moeilijk is te bereiken. Bestaat in de provincie Drenthe specifieke aandacht voor deze groep? Veel mensen met een handicap hebben levensvragen en zij hoopt dat daar ook in de hulpverlening aandacht voor is. Zij heeft de regiovisie van mensen met een verstandelijke handicap er ook nog eens op na gelezen en dan blijkt dat zowel lichamelijk als verstandelijk gehandicapten veel met dezelfde problemen worden geconfronteerd. Zij hoopt dat er niet langs elkaar heen gewerkt wordt, maar dat er een goede benadering plaatsvindt door beide partijen. De afstemming tussen die diverse sectoren is

namelijk erg belangrijk. In het statencommissiestuk wordt ook instemming gevraagd voor instelling van een werkgroep voor lichamelijk gehandicapten. Zijn alle betrokkenen in deze werkgroep ook vertegenwoordigd en welke rol heeft de provincie in deze groep?

Mevrouw NIEUWENHUIZEN heeft waardering voor het voorliggende stuk dat helder en duidelijk is. Het geeft vooral een beschrijving van de situatie waarin lichamelijk gehandicapten in Drenthe verkeren en bevat een aantal aanbevelingen om verbetering in de situatie te brengen. Het stuk heeft geen wettelijke basis, maar er moet een convenant worden gesloten. Er zit dus een zekere mate van vrijblijvendheid in, maar aan de andere kant wordt het na twee jaar geëvalueerd, dus te hopen is dat de aanbevelingen ook nog worden uitgewerkt. In het stuk staat dat Nederland de standaardregels van de Verenigde Naties (VN) met betrekking tot de volwaardige participatie van gehandicapten heeft ondertekend. Het platform van gehandicapten pleit voor uitvoering daarvan in Drenthe. Wat zijn nu de regels van de VN en zijn die wel of niet meegenomen in deze regiovisie? Zo neen, waarom niet?

In het stuk staat op pagina 9 dat nieuwe vormen van zorg niet worden belemmerd door de huidige wet- en regelgeving en financiële stromen, maar op pagina 19 staat dan dat de geïntegreerde indicatie maar moeilijk van de grond komt zolang de huidige gescheiden regelgeving en financiële stromen blijven bestaan. Daarin meent spreekster een lichte tegenstrijdigheid te ontdekken. De aanbevelingen zijn nog niet erg concreet. Wat wel prettig is is dat het Regionaal Patiënten-/Consumenten Platform (RPCP) er voortdurend bij betrokken wordt. Dat is erg belangrijk. Bij de aanbeveling met betrekking tot het vervoer dient er niet alleen aandacht te zijn voor kwaliteit en toegankelijkheid van het vervoer, maar ook voor de reikwijdte. Wat dat betreft is het jammer dat bij de invoering van de WVG het primaat bij het collectief vervoer is komen te liggen en de kilometervergoeding min of meer afgeschaft is. Hierdoor is de mobiliteit van de gehandicapten verminderd. Ten aanzien van aanbeveling 11 merkt zij op dat dit met name maatregelen moeten zijn ten aanzien van de toegankelijkheid van openbare gebouwen en dergelijke, wat concrete maatregelen zijn. Mensen met een meervoudige handicap vallen tussen wal en schip, zo wordt er gezegd. Bij aanbeveling 18 mag dan meer nadruk komen te liggen op het

wegwerken van achterstanden en het bieden van voldoende aanbod van voorzieningen, zoals bijvoorbeeld in Meppel. Zij staat achter aanbeveling 29, ondanks dat mantelzorgers moeilijk te benaderen zijn. Zij vraagt aandacht voor kinderen die als mantelzorgers optreden voor ouders en vindt dat deze op een of andere manier moeten worden gesteund. Bij aanbeveling 38 vraagt zij zich af in hoeverre hierbij bedrijven moeten worden betrokken, aangezien wettelijk geregeld is dat 5% van de arbeidsparticipatie in bedrijven moet worden ingenomen door gehandicapten.

De heer VAN DER SCHOOT vindt het voorliggende stuk integer en informatief en het zou dan ook als voorbeeld kunnen dienen voor andere stukken die tijdens deze vergadering zullen worden behandeld. Het rapport stimuleert tot het maken van de navolgende opmerking: het rapport is zodanig geschreven dat hij zich erbij betrokken voelt en dat hij daarbij wil meedenken. Op pagina 11 van het rapport wordt een registratie van 1994 gehanteerd voor het in beeld brengen van mensen met een lichamelijke beperking. Wat hem betreft mag de gebruikte informatie wel wat actueler zijn, want hij heeft al vaker gevraagd naar een updating van die cijfers. Ook de schatting met betrekking tot chronisch lichamelijk zieken behoeft wel enige actualisering, wil iemand er adequaat beleid op kunnen formuleren. Op pagina 16 wordt gememoreerd dat de overdracht van specifieke kennis van hulpverleners en mantelzorgers teveel als éénrichtingsverkeer wordt opgevat. In de vaak emotionele band met de zorgvrager heeft de mantelzorgers ook het nodige te melden. Wisselwerking en uitwerking van informatie heeft zijn voorkeur. Bovendien heeft degene die 24 uur mantelzorgers is, wellicht meer behoefte aan een vervangingsprogramma om ook eens tot zichzelf te kunnen komen en aldus overbelasting tegen te gaan. Waarop baseert het college de verwachting dat het aantal mantelzorgers gelijk zal blijven? Hij deelt de kritiek op de verkokering van het rijksbeleid, waardoor geïntegreerde indicatiestelling moeilijk van de grond komt. De wachtlijsten in de zorg omvatten in 1998 12.500 mensen. Hoe nu verder? Het persoonsgebonden budget is bij een intensieve zorgvraag niet toereikend. In welke mate is aanpassing van het budget mogelijk, zoals op pagina 21 min of meer wordt gesuggereerd? Aangaande het zogenaamde aanpasbaar bouwen, pleit spreker voor het vooraf in de bouwverordeningen opnemen van regelgeving

voor aanpassingen ten behoeve van gehandicapten. Het gedogen van het niet toetsen ter zake moet afgelopen zijn. Het gebruik van WVG-gelden is nog steeds ongedisciplineerd. Binnen de Vereniging van Drentse Gemeenten (VDG) moeten daar toch afspraken over kunnen worden gemaakt en bevestigd? WVG-geld is toch niet bestemd voor de algemene middelen? De onderwijsinspectie vertikt het om een diploma-aanpassing voor de gehandicapte mens te bewerkstelligen. Wat doet de provincie daaraan? Is dit een taak van het Interprovinciaal Overleg (IPO), de belangenbehartiger van deze provincie? Daar heeft hij zijn twijfels over. Een Drentse brief naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCenW) met een verzoek tot diploma-aanpassing ten behoeve van gehandicapten, kan geen kwaad. Dat de aanbevelingen op zichzelf niet meetbaar zijn, vindt hij niet verontrustend. Het moet wel zo zijn dat de aanbevelingen, als zij in doelstellingen worden omgezet, meetbaar worden gemaakt want dat is immers afgesproken.

Als het gaat om de aanbevelingen en de samenwerking tussen lokale gehandicaptenplatforms en het RPCP, dan is de uitwerking daarvan een onderwerp dat op de agenda van de VDG zou moeten staan. Bij aanbeveling 3 draagt de RPCP zorg voor een compleet pakket aan eisen waaraan kwalitatief goed moet worden voldaan. Hij vraagt zich af of die eisen dan ook ter beoordeling worden voorgelegd. Dit staat niet in de aanbeveling, dus dat zou spreker wel als extra aanbeveling mee willen geven. Dit klemt temeer nu hij zich afvraagt of het RPCP wel toegerust is om dit adequaat te kunnen doen. Met betrekking tot aanbeveling 6 meent hij dat in de bouwverordening bepalingen kunnen worden opgenomen met betrekking tot aanpassingsmogelijkheden. In aanbeveling 7 staat dat de beeldvorming met betrekking tot mensen met een lichamelijke functiebeperking door de RPCP samen met alle andere partijen actief en breed in de Drentse samenleving zal worden verbeterd. Dit is een aanbeveling die vaag is, want bij slechts een enkele handeling kan daar al aan worden voldaan. Op zo'n moment kan een aanbeveling beter worden omgezet in een feitelijke, controleerbare en verifieerbare doelstelling. In aanbeveling 11 staat dat de RPCP de afstemming met de gemeenten bevordert, maar dit is organisatorisch beter mogelijk in VDG-verband dan dit voor alle Drentse gemeenten afzonderlijk te doen. In

aanbeveling 17 wordt samen met de gemeenten en in afstemming met de NSVAG naar een brede toepassing van de Nederlandse gebarentaal in Drenthe gestreefd. Is het ook niet een bepaalde vorm van rijksbeleid om opleidingsmogelijkheden te stimuleren? In aanbeveling 23 staat dat de zorg- aanbieders en de gemeenten er gezamenlijk zorg voor dragen dat het aanbod wordt gerealiseerd van zorg en diensten op afroep aan thuis- wonenden met een verpleegvraag. Spreker kan zich daarbij ook voorstellen dat er een registratie aan ten grondslag moet liggen, zodat er planmatig kan worden geantwoord op het moment dat de verpleegvraag zich voordoet. In aanbeveling 33 staat dat de zorgaanbieders zich tot het uiterste in zullen spannen om het personeelstekort terug te dringen. Spreker kan zich voorstellen dat daarbij ook andere factoren een rol spelen, dus dit punt is een open deur. Spreker vindt dat dit rapport tot voorbeeld kan strekken hoe op het gebied van welzijn rapporten kunnen worden gemaakt en vindt het ook een compliment aan het IVOM waard. Over het voorstel tot beëindiging van de subsidierelatie met IVOM dient dan ook nog maar eens goed te worden nagedacht. Hoewel het een goed rapport is dienen de aanbevelingen te worden omgezet in concrete en verifieerbare doelstellingen.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat zij niet op alle opmerkingen en aandachtspunten zal ingaan, aangezien zij meegenomen dienen te worden richting het overleg met gemeenten en de VDG en deze betrokken kunnen worden bij het convenant. Daarnaast is door met name de heer Van der Schoot een aantal andere aandachtspunten genoemd, waar spreekster wel op in zal gaan. Allereerst dankt zij de commissie voor de brede waardering voor het voorliggende stuk. De kern waar het om draait is het volwaardig burger zijn van lichamelijk en verstandelijk gehandicapten. Deze gedachte is dan ook het uitgangspunt geweest van de voorliggende regiovisie en de aanbevelingen zoals deze zijn geformuleerd en die nog wat globaal en soms vrij ambitieus zijn. De aanbevelingen vormen echter de brug tussen de huidige gewenste situatie en bij het opstellen van het convenant worden de aanbevelingen uitgewerkt en concreet gemaakt, alsmede op volgorde van belangrijkheid gezet. Op dat moment ontstaat er de vertaalslag van globale aanbevelingen naar concrete doelstellingen. Aan dat proces doen alle partners mee en de part-

ners zijn nu dan ook bezig om te beoordelen of zij deze regiovisie kunnen ondertekenen.

De heer Van der Schoot heeft aangegeven dat de registratiecijfers uit 1994 gedateerd zijn en ook anderen hebben erop gewezen dat de getallen wel erg divers zijn. Echter, er moet gewerkt worden met de cijfers die beschikbaar zijn op dit moment. Aanbeveling 34 maakt het mogelijk om alle, meer recente gegevens bij elkaar te krijgen. Uitwerking en uitvoering van deze aanbeveling met als doel alle beschikbare gegevens bijeen te brengen is dan ook iets wat de provincie zelf heel goed zou kunnen doen, teneinde het beeld compleet te krijgen. De heer Van der Schoot heeft gevraagd naar de mantelzorg en ook mevrouw Smilde wees daar op. Als het gaat om de mantelzorg dan zijn er in

Drenthe drie steunpunten en vijf contactpunten waar mantelzorgers terecht kunnen met hun vragen en wensen, alsmede de ondersteuning die zij nodig hebben. Dat is op zich niet genoeg en vandaar dat er nu gekeken wordt om een platform voor mantelzorgers op te richten. Het is wellicht heel goed om in dat platform juist specifiek aandacht aan die jonge groep van mantelzorgers te geven. Dat is een punt van aandacht en zou, indien aanbevelingen worden omgezet naar actiepunten, een actiepunt kunnen zijn. Mevrouw Nieuwenhuizen heeft gewezen op de regels van de VN. Alle zaken waarvan de provincie wist dat deze meegenomen moesten worden in voorliggende regiovisie, zijn daarin ook verwerkt. Spreekster kent de tekst niet van de VN-regels waar mevrouw Nieuwenhuizen op doelt, maar zij kan zich niet voorstellen dat de provincie iets doet wat in strijd is met hetgeen voortvloeit uit internationale verdragen. Er is bij mevrouw Nieuwenhuizen ook aandacht voor de reikwijdte van vervoer, naast de kwaliteit ervan. Daarvoor bestaat ook aandacht in deze regiovisie. Duidelijk is dat gemeenten in het kader van de WVG moeten regelen dat de gehandicapte leerling wordt vervoerd vanaf de deur tot aan school. Dat betekent dan ook dat juist aandacht aan de reikwijdte van vervoer gegeven moet worden. Door mevrouw Kempe wordt gewezen op de hokjesgeest en de gescheiden geldstromen. In de aanbevelingen is terug te vinden dat de provincie juist niet die hokjesgeest en geldstromen een drempel wil laten zijn voor het goed functioneren van alle voorzieningen. Afgesproken is dat daar waar welke partner dan ook met verschillende drempels te maken heeft, deze zich inspant om die drempels weg te halen. Het kan hierbij gaan om zorgkantoren, een gemeente, de

provincie of een zorgaanbieder. Mevrouw Kempe mist de allochtonen en mevrouw Smilde had het over de chronisch zieken. Wat geprobeerd is in deze regiovisie is mensen niet in een hokje te plaatsen. Er is juist uitgegaan van de gemeenschappelijkheid van de zorg die verschillende groepen nodig hebben. De zorg die een allochtone gehandicapte nodig heeft is immers niet veel anders dan de zorgbehoefte van een autochtone Drentse gehandicapte. De afstemming met het onderwijs zal voor het grootste gedeelte op gemeentelijk niveau plaatsvinden, vooral daar waar het om het basisonderwijs gaat. Daar waar wellicht een partner als het onderwijs niet in deze groep vertegenwoordigd is geweest, zullen gemeenten het contact met het onderwijs moeten opnemen zodat een en ander van de grond kan worden getild. In dat kader is dit geen garantie voor slagen, maar wel een belangrijke factor voor succes. Alle groepen zoals die in de voorliggende visie zijn aangegeven zullen straks ook zijn vertegenwoordigd.

Mevrouw Duran heeft opgemerkt dat zij het aangepast sporten mist, maar op pagina 31 wordt daar wel echt iets over gezegd. Lichamelijk gehandicapten hebben zonder meer prioriteit. In de voorliggende regiovisie staan aanbevelingen die niet op voorhand geld hoeven te kosten, maar die wel kunnen worden uitgevoerd. Deze aanbevelingen worden ook in de zorg op allerlei terreinen aangetroffen. In de regiovisies voor verstandelijk gehandicapten, verzorging en verpleging, ouderen, geestelijke gezondheidszorg en lichamelijk gehandicapten wordt tegemoetgekomen aan de zorgvraag, temeer daar dit ook in het reguliere takenpakket van de provincie zit.

Spreekster heeft op dit moment geen zicht op actiepunten ten behoeve van vrijwilligerswerk. Bij vrijwilligerswerk is het de bedoeling dit in een tenderregeling onder te brengen en dat betekent dat er heel erg vraaggericht gewerkt gaat worden. Het kan dus zijn dat daar een lichamelijk gehandicapte of een lid uit welke groep van de samenleving dan ook gebruik van zal gaan maken. De mogelijkheid bestaat dus voor mensen om een beroep te doen op de genoemde tenderregeling en voor mantelzorg komt er een aparte notitie. Mevrouw Smith heeft het gehad over aanpasbaar bouwen, wat met name iets is dat op gemeentelijk niveau plaatsvindt. Daar waar de provincie kan, zal dit zoveel mogelijk worden gestimuleerd. De provincie kan gemeenten niet dwingen om aanpasbaar bouwen op te nemen in

de bouwverordening, maar wel kan de provincie gemeenten proberen zover te krijgen. Bij discussies over stedelijke vernieuwing is aanpasbaar bouwen ook een van de items, waarbij ook wordt geprobeerd om gemeenten financieel te stimuleren dit te gaan doen. Het sluiten van een convenant is bedoeld om de convenantpartners aan gemaakte afspraken te houden. Indien de overige partners de visie uit de voorliggende regiovisie delen, maken de partners onderling afspraken over de concretisering van de in de visie genoemde aanbevelingen. De concrete doelstellingen worden vervolgens door de partners vastgelegd in een convenant en iedere partner zet daar zijn handtekening onder. Daarmee is het convenant niet vrijblijvend meer en worden partners eraan gehouden. Er is mee ingestemd dat de provincie over twee jaar zal zorgen dat een en ander wordt geëvalueerd en daar staan alle partners ook achter. Dat betekent dat er zicht blijft bestaan op de voortgang en dat de partners er ook aan gehouden worden. De heer Van Heukelum had een vraag over de partners die in de regiovisie samenwerken. Hij noemde daarbij de ziekenhuizen. Een van de dingen die niet in de voorliggende visie is opgenomen is de curatieve zorg. Als het gaat over de ziekenhuizen zijn deze dus geen partner bij deze regiovisie. Dat geldt echter wel voor de revalidatieartsen, die werkzaam zijn in een ziekenhuis. De doelstellingen zoals deze in voorliggende regiovisie staan zijn niet meetbaar, want daar zijn ze nu nog te globaal voor. De doelstellingen worden echter wel uitgewerkt in een convenant en in het convenant zijn de doelstellingen wel helder en duidelijk en wordt gekeken of de doelstellingen ook worden bereikt. Of dat altijd kan worden gemeten door middel van cijfers en procenten is een tweede, maar er wordt wel degelijk gemeten om te kijken of doelstellingen worden gehaald. Mevrouw Smilde vroeg naar de Sociaal Pedagogische Dienst (SPD). De SPD heeft een regionaal informatiecentrum en vervult een informatie- en verwijfsfunctie. Bij de aanbeveling waar mevrouw Smilde het over heeft gaat het over toegankelijkheid van voorzieningen als de WVG. Daarbij gaat het over zaken als aangepast bouwen, vervoer en dergelijke. Degene die dergelijke zaken uitvoert zijn de gemeenten en dat betekent dat zowel SPD als gemeenten een rol hebben en dat ervoor moet worden gezorgd dat er bij de uitwerking van het convenant geen overlap ontstaat. Er is nog even gevraagd naar de

wachtlIJst. Het is lastig om deze precies vast te stellen omdat heel veel mensen gebruik maken van voorzieningen van bijvoorbeeld verzorging en verpleging. Spreekster weet wel dat de wachtlIJst niet zo lang is als bij de verstandelijk gehandicapten, maar de lengte van de wachtlIJst blijft een punt van aandacht en zorg. Het probleem bij het onderwijs zit erin dat jongelui die niet meer leerplichtig zijn, geen gebruik meer kunnen maken van het leerlingenvervoer. Deze jongeren zijn dan weer aangewezen op de WVG en dat is een probleem dat de provincie in haar achterhoofd dient te houden naar de toekomst toe. Wat de chronisch zieken betreft gaat het in deze regiovisie enkel over revalidatiepatiënten en niet over curatieve zorg. Los van de revalidatiepatiënten vallen overige chronisch zieken dus niet onder deze regiovisie. Het tekenen van het Convenant verzorging en verpleging is uitgesteld omdat drie gemeenten het convenant nog niet ter besluitvorming aan de orde hadden gesteld in de gemeentelijke commissie- en raadsvergaderingen. De verwachting is dat binnenkort alsnog dit convenant kan worden getekend.

TWEEDE TERMIJN

De heer VAN DER SCHOOT heeft geconstateerd dat de gedeputeerde een aantal zaken mee zal nemen. Hij vraagt of de gedeputeerde ook het aspect mee wil nemen dat indien bij een intensieve zorg de aanpassing van het persoonsgebonden budget mogelijk is, hierover ook in het kader van de voorlichting naar betrokkenen toe helderheid dient te worden verschaft. Indien de gedeputeerde echter zegt dat zij het punt zal meenemen dat er in de gemeentelijke bouwverordeningen het aanpasbaar bouwen zal worden meegenomen, maar dat de provincie de gemeenten nergens toe kan verplichten, dan pleit hij ervoor via de VDG toch een brief namens de provincie naar de gemeenten te laten gaan om op het opnemen van dit punt in bouwverordeningen aan te dringen. Met zijn opmerking dat de onderwijsinspectie het vertikt om diploma's aan te passen aan de gehandicapte medemens en zijn suggestie dat een brief namens de provincie aan het ministerie noodzakelijk is om daarin verandering te kunnen brengen, hoopt hij dat de gedeputeerde deze suggesties zodanig meeneemt dat zij kan toezeggen dat dergelijke brieven ook zullen worden verzonden.

De heer VAN HEUKELUM merkt naar aanleiding van de deelnemers aan de regiovisie op dat in diverse aanbevelingen staat dat bijvoorbeeld woningbouwcorporaties, gemeenten en ziekenhuizen zich voor het een en ander zullen inspannen. De vraag is of dergelijke instellingen bij de totstandkoming van de regiovisie zijn betrokken. Wat is voorts de rol van de niet genoemde instellingen geweest bij de samenstelling van de regiovisie?

Mevrouw KEMPE komt nogmaals terug op de allochtone gehandicapten. Zij wijst er nogmaals op dat deze groep speciale aandacht behoeft, aangezien het erg triest zou zijn indien deze groep niet de hulp krijgt die ze behoeft. Bij aanbeveling 35 heeft zij gezegd dat de werkelijkheid nog niet zo is als ze zou moeten zijn. Wellicht dat één loket voor alle zorgvragen of een regionaal centrum voor hulpvragen iets kan zijn om de mensen niet naar allerlei loketten te hoeven laten gaan. Wat betreft de wachtlijsten van het indicatieorgaan wordt in de regiovisie gezegd dat dit een capaciteitsprobleem is. Is het dan eigenlijk toch geen financieel probleem, aangezien er geen geld is om nieuwe mensen aan te trekken?

Mevrouw DURAN merkt op dat zij de inventarisatie van de vraag naar woon- en zorgbehoeften voor gehandicapten zoals vermeld in aanbeveling 34 erg essentieel vindt. Hoe gaat de provincie die inventarisatie aanpakken en daarbij de regierol vervullen?

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat als het gaat om het capaciteitsprobleem het probleem zich toespitst op het niet voorhanden zijn van de juiste plekken. Dat speelt op verschillende niveaus, aangezien er ook gebruikgemaakt wordt van voorzieningen op het gebied van verzorging en verpleging. Daar is op dit ogenblik een inhaalslag gaande nu er meer geld beschikbaar is gekomen voor het reduceren van de wachtlijsten. Vervolgens is er het probleem dat de zorg zodanig is ingericht dat er veel stadia doorlopen dienen te worden alvorens het wachtlijstprobleem kan worden opgelost. Daarnaast is het op gemeentelijk niveau zo dat als iemand zelfstandig wil gaan wonen, er een bepaald aanbod aan aangepaste woningen is. Het betreft dus een vrij gecompliceerd probleem dat met een aanbeveling opgelost moet worden en dat dient te worden geconcretiseerd in het convenant. Het capaciteitsprobleem betreft met name de plekken

waar mensen kunnen wonen. Om dit op te lossen zijn diverse partners nodig. Zo bouwen woningbouwcorporaties aangepaste woningen voor mensen met een handicap.

Wat betreft de inventarisatie van de vraag naar woningen en zorg voor gehandicapten merkt zij op dat er eerst gekeken wordt naar de inventarisaties die in het verleden al zijn uitgevoerd. Nu zijn er verschillende cijfers op diverse data beschikbaar, dus wordt er eerst geprobeerd om datgene bij elkaar te brengen dat er al is. Vervolgens wordt gekeken waar bepaalde zaken het beste ondergebracht kunnen worden en op welke terreinen er nog geen informatie beschikbaar is. Daarna wordt gekeken wie het beste in de ontbrekende informatie kan voorzien. Zo houdt het zorgkantoor ook een registratie bij, zodat bepaalde zaken juist bij het zorgkantoor kunnen worden ondergebracht. Ook kan er iets zijn dat alle partners overstijgt en waar de provincie zelf onderzoek naar dient te verrichten om de vereiste informatie boven tafel te krijgen. Daar zou het te vormen onderzoeksbureau straks een goede rol bij kunnen vervullen. Essentieel is echter dat de provincie over dit proces de regie krijgt. Indien het convenant er is dan zullen het onderzoek dat is verricht en de meest actuele informatie en cijfers die dit heeft opgeleverd aan deze commissie worden voorgelegd.

Als het gaat om de partners die erbij betrokken zijn dan gaat het niet om de curatieve zorg, maar wel om de revalidatieartsen in de ziekenhuizen. Voorts is de woningbouwvereniging een partner en vormt een schakel in de zin dat gemeenten, de provincie of het RPCP het initiatief nemen. Een van deze instellingen neemt dan bijvoorbeeld contact op met de woningbouwvereniging om te zorgen dat dit verder kan worden uitgewerkt. Deze partners zijn tot nu toe nog niet om de tafel geweest met de provincie, maar zij worden bij het vervolg van het proces wel nauw betrokken.

De heer VAN HEUKELUM vraagt of de gedeputeerde dan kan garanderen dat de aanbevelingen ten opzichte van dit soort instellingen, ook door die instellingen zullen worden gerealiseerd?

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat degenen die trekker zijn het initiatief zullen nemen. Daarna volgt er overleg met de anderen en dat kan betekenen dat niet alles zomaar gehonoreerd kan worden. Het is spreeksters nadrukkelijke bedoeling dat zij dit eerst van de grond krijgt en daarom is het belangrijk deze regiovisie straks in

concrete doelstellingen neer te leggen in een convenant dat na twee jaar zou kunnen worden bijgesteld indien de praktijk dit noodzakelijk maakt. Heel Drenthe heeft niet aan tafel gezeten bij de totstandkoming van de regiovisie.

Mevrouw CEELLEN vraagt of de commissie straks het convenant te zien krijgt, net zoals medio 2001 de evaluatie met betrekking tot de regiovisie voor geestelijk gehandicapten. In een aantal gemeenten ligt de verantwoordelijkheid hiervoor bij de gemeente die het samen opneemt met andere organisaties en de commissie kan ervan uitgaan dat het terug is te zien in een convenant waarbij de verantwoordelijkheid bij de desbetreffende organisaties ligt.

De heer VAN HEUKELUM vraagt of deze convenanten in de commissie behandeld gaan worden en wat is dan de rol van de staten?

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat de convenanten altijd zullen vallen binnen datgene wat er in het kader van de regiovisie reeds is besproken. Binnen de partners worden er dus prioriteiten gesteld; wat dient het eerste te worden aangepakt, wat is het belangrijkste. Spreekster wil het desbetreffende convenant best aan de commissie toezenden. In dat convenant kunnen de staten echter geen wijzigingen doorvoeren, aangezien dat een taak is voor de partners van het overlegorgaan.

De heer VAN HEUKELUM antwoordt dat hij die convenanten ook niet hoeft te zien, maar hij is het eens met mevrouw Ceelen dat er een beperkte groep van mensen is die de regiovisie hebben samengesteld, terwijl bij de uitwerking ervan heel veel instanties worden betrokken. Als er geen garanties zijn dat de uitvoeringsinstanties ook mee willen werken aan de convenanten, komt een en ander niet van de grond. Hij vraagt zich dan ook af of alle belanghebbenden bij het opstellen van het convenant betrokken zijn.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat bij het convenant de partijen zijn betrokken die achterin de regiovisie staan. Dat zijn er globaal vijf, namelijk zorgaanbieders, zorgverzekeraars, het RPCP, gemeenten en provincies. Er is momenteel een nieuwsbrief in de maak die ook aan de commissie zal worden gezonden om te zorgen dat iedereen zo veel mogelijk op de hoogte is. Dit

punt staat namelijk niet op zichzelf. Met corporaties wordt bijvoorbeeld ook in het kader van stedelijke vernieuwing en de provinciale commissie stedelijke vernieuwing en wonen gesproken. Het is dus niet iets wat helemaal opnieuw gestart moet worden, want een aantal vormen van overleg loopt zelfs al. De garantiefactor voor succes is dus groot. De heer Van der Schoot heeft gevraagd nog een aantal zaken mee te nemen in het convenant. Indien de heer Van der Schoot zegt dat een onderwijsinspectie onmogelijk is, vindt zij dat een dergelijke vraag aan mevrouw Brink zou moeten worden gesteld, aangezien zij op dit moment geen antwoord op een dergelijke vraag heeft. Als het gaat om aanpassingen in het kader van het persoonsgebonden budget dan betreft dat iets wat een zorgkantoor, een zorgverzekeraar of het Rijk dient te doen. Dit is dus geen provinciale taak. De opmerkingen over de WVG, mantelzorg en aanpasbaar bouwen heeft zij in haar hoofd en daar zal zij bij de vaststelling van het convenant ook zeker rekening mee houden.

8. Statencommissiestuk van 6 maart 2001, kenmerk 9/6.3/2001000424, Uitvoering eerste fase nieuw beleid cultuur, welzijn en zorg (CWZ)

Spreekrecht

Mevrouw RUIJGERS spreekt namens STAMM. Er is al veel gezegd en gesproken over de evaluatie en herijking van het provinciaal beleid op het gebied van cultuur, welzijn en zorg. Zij heeft zich voorgenomen daar niet te lang bij stil te staan, want indien zij eenmaal begint dan stopt zij niet zo snel. Spreekster beperkt zich slechts tot een punt dat STAMM erg aangaat, namelijk de vorming van een onafhankelijk onderzoeksbureau. Er is een besluit genomen in de staten en vervolgens heeft het college het op zich genomen dat besluit uit te voeren en 20 december 2000 is er richting STAMM en IVOM een brief geschreven waarin duidelijk wordt gemaakt dat er een onafhankelijk onderzoeksbureau komt en dat daarbij gebruik zal worden gemaakt van de capaciteit en deskundigheid van beide organisaties en dat de provincie met STAMM en IVOM verder wil spreken over hoe daarmee verder te gaan. De provincie hoopt dat STAMM en IVOM hieraan mee zullen werken. STAMM heeft op deze brief gereageerd door middel van het zenden van een

brief en deze is in het bezit van de commissie. STAMM heeft gereageerd op de manier waarop dit besluit tot stand is gekomen en hoe er nu verder moet worden gegaan. STAMM betreft de inhoud van de brief en de wijze waarop deze tot stand is gekomen. STAMM schrijft in haar brief dat een aantal zaken niet is geoperationaliseerd en dat er wel een besluit is genomen. Daardoor is niet helder wat de resultaten moeten zijn van het onderzoeksbureau, wat voor soort onderzoek dit bureau moet gaan uitvoeren en hoe dit bureau moet gaan aansluiten bij de geoperationaliseerde beleidsdoelen van de provincie. Spreekster is er niet helemaal gerust op dat dit proces leidt tot wederzijdse participatie en dat is wel iets wat alle partijen graag willen. Het zou STAMM ten zeerste betreuren indien dit proces op deze wijze door zal gaan en dat is de reden dat zij hier nu staat. Op 20 december 2000 heeft STAMM een brief van de provincie gekregen en anderhalve week geleden is daarover overleg gevoerd met de gedeputeerden De Vries en Brink. Tot haar schrik zijn de geoperationaliseerde doelen van het onderzoeksbureau nog niet duidelijk. Wel zijn er gedachten, maar veel duidelijkheid is er niet. Het budget is nog niet helemaal duidelijk en het proces zal gestalte worden gegeven door een interne projectgroep waarover ook nog niets bekend is. Deze punten geven STAMM geen gerust gevoel. Nu er binnen de context van dit besluit gewerkt moet worden, zou zij graag zien dat het proces nu gekeerd wordt en dat STAMM kan participeren in het overleg zodat de expertise en deskundigheid van STAMM op dit gebied kunnen worden ingebracht. Ook STAMM heeft haar ideeën en gedachten over een goed en bruikbaar onderzoek indien het onderzoek niet bij STAMM blijft. Het gaat immers over het waarmaken van de regiefunctie van de provincie. Spreekster benadrukt nogmaals dat de provincie de aanwezige deskundigheid bij STAMM dient te gebruiken en dat STAMM van meet af aan dient mee te spreken hoe dit proces vormgegeven dient te worden en wat vervolgens de doelen van het onderzoeksbureau zijn. Er zijn mensen binnen STAMM die gekwalificeerd zijn en die visie hebben: dit zijn gewoon goede onderzoekers. STAMM wil dan ook graag deelnemen aan de projectgroep als een van de participanten die meesprekt over de vorming, de doelen en de soorten onderzoek die het onderzoeksbureau gaat uitvoeren. Een argument dat daarbij erg belangrijk is, is dat het geen onderzoek dient te worden dat

wordt verricht vanuit een ivoren toren. Binnen STAMM bestaat de aanhechting tussen beleidspraktijk en onderzoek dat zich op beleid richt en hoewel deze zaken uiteen worden gerafeld, dient er toch naar een koppeling van beiden te worden gezocht. Ook al gaat het om twee instituten, de koppeling tussen onderzoek en beleidspraktijk dient er te blijven en daarvoor wil STAMM zich graag inzetten.

De heer VAN DER SCHOOT vraagt wanneer STAMM over de op 20 december 2000 ontvangen brief met het college heeft gesproken.

Mevrouw RUIJGERS antwoordt dat daar inderdaad op 19 maart 2001 met de gedeputeerden over is gesproken.

Mevrouw KEMPE concludeert uit de inspraakreactie van mevrouw Ruijgers dat STAMM het idee heeft dat het college geen prijs stelt om de deskundigheid van STAMM te betrekken bij het proces zoals dat nu verloopt. Is die conclusie juist?

Mevrouw RUIJGERS antwoordt dat zij een en ander gechargeerd heeft weergegeven. Het college heeft aangegeven dat STAMM en IVOM daar waar nodig vanuit de interne projectorganisatie bij de totstandkoming van het onderzoeksbureau worden betrokken. Spreekster bepleit om vooraf al deel te kunnen nemen aan de projectgroep, zodat de deskundigheid van STAMM ook daarin al kan worden meegenomen als een van de participanten.

Mevrouw DURAN merkt op mevrouw Ruijgers iets te hebben horen zeggen over communicatie en een interactief proces. Zij begrijpt dat STAMM het idee heeft dat de communicatie vooral in één richting gaat en dat STAMM en IVOM zaken krijgen opgelegd. Heeft zij dat goed begrepen?

Mevrouw RUIJGERS antwoordt dat mevrouw Duran dat inderdaad goed heeft begrepen. De uitgangspunten van de evaluatie waren om te sturen op inhoud en niet op vorm en om een interactieve benadering voorop te stellen. De interactieve benadering heeft echter wel binnen de staten plaatsgevonden maar nauwelijks met de betrokken instellingen. Voordat de geoperationaliseerde doelen helder waren is er bovendien gestuurd op vorm en niet op inhoud.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat hij dit stuk een schokkend stuk vindt omdat het stuk volhardt in het verwoorden van allerlei algemeenheden, vaagheden en ongrijpbare toekomstvisies, terwijl er zoveel vergaderingen van de Statencommissie Ad Hoc Evaluatie en Herijking Provinciaal Welzijnsbeleid hebben plaatsgevonden waarin de nadruk is gelegd op concrete en verifieerbare activiteiten. In september 2000 is er bijvoorbeeld al over gesproken dat vrijwilligers in de schijnwerpers moeten worden gezet en nu valt dit in het jaar 2001 opnieuw te lezen. Nog los van de vraag of het niet zinniger zou zijn om de vrijwilligers te waarderen met een cadeau in plaats van een manifestatie waarop sprekers ter meerdere glorie van zichzelf het woord voeren. Weer is te lezen over inzet tot het wegwerken van onderwijsachterstanden, weer zegt de provincie dat dit voornamelijk een rijkstaak is die afstemming vergt en weer houden wij elkaar leuk bezig. Elders tijdens deze vergadering wordt voorgesteld het IVOM de nek om te draaien en via de achterdeur wordt het IVOM weer naar binnengehaald voor een onafhankelijk onderzoeksbureau. Uitwerking van prioritaire programma's luidt de titel, maar deze titel dekt de lading op geen enkele wijze. Onderdeel van de pilot Ouderen is onderzoek naar het bestaande aanbod van zorg en welzijnsvoorzieningen, maar dat wordt al sinds 1995 beloofd en dit onderzoek wordt dan weer uitbesteed aan een onderzoeksbureau dat nog opgericht moet worden en waarvan de contouren nog geen enkele schaduw vooruit hebben geworpen. Dit is toch geen uitwerking van een prioritair beleidsschema als alles nog onderzocht moet worden? Pas als dat onderzoek binnen is kan beleid worden gemaakt. Een onderzoek naar relatieve onderwijsachterstanden is evenmin een uitwerking. De interculturalisatie komt in handen van het instituut voor interculturele ontwikkeling in Drenthe, dat nog per 1 januari 2002 moet worden opgericht. Dit soort informatie is toch geen uitwerking van beleid? Is er dan niemand in de welzijnssector die zegt dat dit onverkoopte informatie is? Met betrekking tot het citaat dat vrijwilligerswerk zich leent voor een integrale uitwerking en dat alle drie beleidsvelden met vrijwilligerswerk te maken hebben, zij het dat elke sector zijn specifieke aandachtspunten heeft, merkt hij op dat er toch ooit eens is afgesproken dat de afdeling communicatie teksten zou screenen, want wat moet hij nu met dergelijke teksten? Moeten statenleden niet gezamenlijk

gaan weigeren dit soort teksten te beoordelen? Met betrekking tot de vorming van het onderzoeksbureau vraagt hij of actieplannen kunnen worden aangeleverd als de visie op zo'n bureau ontbreekt en codes en criteria ter zake niet zijn ontwikkeld. Het voorliggende stuk is dus bar slecht.

Penvoerder STAMM levert globale beschrijvingen van pilots. Het zijn weer planbeschrijvingen die niets planmatig bevatten. Uitwerkingen, inhoudelijke thema's, hooguit bespiegelingen zijn het. Doelgroepen worden niet genoemd en de titel concretisering van doelstellingen slaat helemaal nergens op. Kortom, na alle gepraat en gerelateerd aan het werk van de Statencommissie Ad Hoc Herijking en Evaluatie Provinciaal Welzijnsbeleid is het niveau van deze stukken bijna beledigend. Het moet beter en als dat niet gebeurt, dan stemt hij sowieso tegen dit stuk, want dit is niet te beoordelen vanuit het beleid. Het was dan ook een gelukkige factor dat in de orde van de vergadering eerst de regiovisie voor mensen met een lichamelijke functiebeperking werd besproken, want degenen die het voorliggende stuk hebben opgesteld kunnen nog wel iets leren van degenen die deze regiovisie hebben opgesteld.

Mevrouw SCHIPPER merkt op zich de vraag te hebben gesteld wat haar verwachtingen waren na het evaluatie- en herijkingstraject van het provinciale welzijnsbeleid en of deze in het voorliggende stuk worden gerealiseerd. Die verwachtingen en het voorliggende stuk staan enigszins op gespannen voet met elkaar. De eerste fase van het beleid op het gebied van cultuur, welzijn en zorg is niet gebaseerd op een gedegen trendanalyse. Tegelijkertijd en eerlijkheidshalve merkt zij op dat dit ook nog niet kan. Eerst zal bepaald moeten worden hoe die onafhankelijke onderzoeksfunctie vorm moet worden gegeven. Voor haar fractie is de vormgeving van de onderzoeksfunctie de kern van het nieuwe welzijnsbeleid. Zij heeft er de voorkeur aan gegeven om daar bij de behandeling van dit stuk niets over te zeggen, maar dit door te sluisen naar het IVOM omdat de relatie daarmee nog pregnanter lijkt. Collega Van Heukelum zal straks verder ingaan op hetgeen de VVD-fractie al bij deze discussie heeft ingebracht.

Mevrouw DURAN merkt op dat is gezegd dat eerst het onderzoeksbureau vorm dient te krijgen. Betekent dat dan ook dat het college vindt dat eerst aan de vorm van dit bureau kan worden

gesleuteld en dat daarna over de inhoud gesproken kan worden?

Mevrouw SCHIPPER denkt dat de staten eerst onderling afspraken met elkaar moeten maken die de vorm van het onderzoeksbureau betreffen en vraagt of dit een Drents bureau wordt. Spreker heeft bij de behandeling van de herijking al gezegd dat het heel goed mogelijk is om de trendanalyse in te huren. Daarover zullen de staten met elkaar afspraken kunnen maken en deze discussie zal dus eerst moeten worden gevoerd.

Mevrouw DURAN vraagt of de VVD niet vindt dat eerst moet worden gekeken wat en hoe er moet worden onderzocht en hoe dat vormgegeven zal worden.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat dit wat haar betreft samengaat. De verwachtingen ten aanzien van de uitkomst van de trendanalyse zijn nog nooit besproken en evenmin is besproken wat er wordt verwacht van een trendanalyse en hoe die eruit moet zien. In de herijking is al verwarring genoeg geweest rondom begrippen als vraagsturing. Om dat te voorkomen is dit een element dat erbij behoort.

Mevrouw DURAN merkt op dat dit ook de reden is om naar die duidelijkheid te vragen.

Mevrouw SCHIPPER antwoordt dat de uitvoering van de eerste fase zoals die in dit stuk staat eerder gezien moet worden als een doorstart, waarbij gepoogd wordt om de vraag beter in beeld te krijgen door een quickscan onder welzijnsinstellingen en gemeenten. De titel "Trendanalyse eerste fase" zou zij er dan ook nooit aan gegeven hebben. Inhoudelijk heeft zij over de gekozen thema's geen opmerkingen, daar waar zij zo mooi overeenkomen met de gekozen prioriteiten van de besluiten die al bij de algemene beschouwingen zijn genomen. Het college geeft in deze nota dan ook inzicht in de wijze waarop het beleid in de toekomst vorm zal worden gegeven en de VVD mist daarbij een aantal zaken. Dat is allereerst de aanpak van de reeds bestaande instellingen als K&C en STAMM en hoe daar in het gehele traject mee om zal worden gegaan. Dit wordt in de nota verder niet genoemd. Pas in de actieprogramma's zal duidelijk worden of monitoring, doelmatigheid en effectiviteit ook voldoende is ingevuld. Het enige

dat zij op dit moment kan doen is vol verwachting uitkijken naar datgene wat er in juni komt, en dan pas wordt duidelijk of alle factoren waarnaar wordt uitgezien ook ingevuld zullen worden. Wat er nu op papier staat ziet zij dan ook als een inventarisatie en ordening van die zaken die al afgesloten zijn in de nota "Schaduw vooruit" en die bij de algemene beschouwingen zijn vastgelegd. Spreekster heeft al gezegd dat de titel de lading niet dekt, maar het is wel goed om een overzicht te krijgen van datgene wat is afgesproken.

Voor wat betreft de globale planbeschrijvingen is nadrukkelijk vastgelegd dat het globale planbeschrijvingen zijn. Zo heeft zij ze ook geïnterpreteerd en in principe ziet dat er goed uit. Er is voldoende ruimte voor monitoring, bijsturing en evaluatie. Hoewel dat dus nog moet worden ingevuld staat het in ieder geval in het traject vermeld. Na de definitieve fase die in elk project zit, moeten er niet alleen wensen en knelpunten worden gedefinieerd, maar ook de doelgroepen. Daarbij moet ook worden vastgesteld hoe groot de doelgroepen precies zijn en hoeveel mensen er bereikt moeten worden. Daarbij denkt zij vooral aan het interculturalisatieproject, aangezien het de vraag voor haar is om hoeveel mensen het nu eigenlijk gaat. Indien dat duidelijk is kunnen ook de maatschappelijke effecten concreter worden ingevuld. Indien er een bedrag van f 300.000,-- (€ 136.134,06) wordt aanbesteed is het tenslotte wel gelegitimeerd om te vragen voor hoeveel mensen dat project is geschreven. Verder is het haar onduidelijk in de beschrijving van de projecten wie wat betaalt. Dat komt namelijk verder nergens in voor. In het eerste gedeelte van de nota wordt gezegd dat het interculturalisatieproject een onderlegger kan zijn bij de realisatie van het interculturele instituut. Dat vindt zij nergens terug in de planbeschrijving en zij ziet dat verband dan ook niet duidelijk. In het project vrijwilligerswerk is de doelgroep ook het bedrijfsleven, zo valt te lezen. Dat lijkt spreekster een goed idee, want er zijn hier en daar in de provincie ook wel initiatieven van het bedrijfsleven en het lijkt spreekster dan ook een goede suggestie om bij de participanten in dat project ook vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersorganisaties aan de lijst toe te voegen, zodat er een directe ingang bij die organisaties ontstaat. Ten aanzien van het laatste project, de pilot Zorg, welzijn en wonen, merkt zij op dat er sprake is van het vermoeden dat in de gemeenten in Drenthe de situatie positief

wordt beïnvloed. Spreekster vindt dat als startzin voor een project erg mager. Immers het gaat om een vermoeden dat nog bewezen moet worden. Het moet toch eenvoudig zijn om een wat concretere invulling te geven omdat er in die gemeenten in het verleden al sprake was van een pilot Ouderenadviseur en zij gaat ervan uit dat die ervaringen er ruimschoots zijn geweest en dat ook elders de ouderenadviseurs betrokken worden bij de uitkomst van dit project? Er zijn in delen van Drenthe ook ervaringen opgedaan met het zorgloket en het lijkt spreekster dat de ervaringen daarmee betrokken moeten worden bij dit onderdeel. Het is volgens spreekster voorts nogal bizar om IVOM als deelnemer te vinden en als schakel tussen zorg en welzijn.

Mevrouw SMITH merkt op dat in het stuk "Uitvoering eerste fase nieuw beleid cultuur, welzijn en zorg (CWZ)" wordt gesproken over het onderzoek van het Centrum voor Arbeid en Beleid (CAB) met betrekking tot de prioriteiten in het welzijnsbeleid. Het lijkt spreekster beter om van een quickscan te spreken. Dit onderzoek is uitgevoerd onder verenigingen, instellingen en gemeenten en dit zijn volgens spreekster de aanbieders, terwijl zij de vragers of klanten mist. Het is een globale inventarisatie van de vraag van aanbieders. Spreekster is benieuwd naar de kosten van dit onderzoek, want zij vindt het nogal mager. Met de hoofdstukken 1 tot en met 4 uit het statencommissiestuk, gaat zij akkoord. Met 5, de vorming van een onderzoeksbureau, had de provincie gezien de brief van STAMM en de inspreekreactie van mevrouw Ruijgers en het statenstuk 840 meer en beter overleg met de desbetreffende instellingen moeten voeren en niet al direct een week na de vergadering van provinciale staten van 13 december 2000 een brief, zoals nu is verzonden, moeten sturen. Spreekster heeft niet begrepen dat de staten al spraken over een onafhankelijk onderzoeksinstituut met een eigen rechtspositie, een eigen bestuur en eigen huisvesting. Mevrouw Schipper heeft zelfs al gevraagd om verschillende opties in een te maken voorstel, zodat daaruit gekozen kan worden. Het begrip onafhankelijk betekent voor spreekster nog niet dat dit een zelfstandig onderzoeksinstituut moet worden.

Mevrouw DE VRIES merkt op dat er al wel degelijk een besluit is genomen in de statenvergadering om te komen tot een onafhankelijk onderzoeksbureau, waarbij taken

worden losgekoppeld van STAMM en IVOM.

Mevrouw SMITH merkt op dat er niet is gesproken over huisvesting en dergelijke. Er zouden voorstellen met betrekking tot het onderzoeksbureau worden geformuleerd.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat die voorstellen er ook nog komen.

Mevrouw SMITH is benieuwd naar de totstandkoming van deze voorstellen. Heeft de gedeputeerde daarbij al een tijdsplan in gedachten? Ook is het niet juist om de kosten van het onderzoeksbureau op de instellingen af te wentelen. Zij steunt het voorstel van mevrouw Ruijgers om STAMM deel te laten nemen in de projectgroep. Wat betreft de pilots in bijlage 2 wil zij weten of deze pilots geheel worden gefinancierd door het Ministerie van WVS. Op pagina 1 wordt het meetbaar effect verwezen naar de herziene begroting, hoofdstuk 8 van de Begroting 2002. Dat heeft zij als commissie nog niet, dus hoe kan zij dit beoordelen? Er is nog geen precieze dekking aangegeven. Zij kan zich vinden in de pilots, die er goed uitzien. Bij de pilot Interculturalisatie worden sociale steunfuncties genoemd. Bijt dit het op te richten Intercultureel instituut niet in tijd? Per 1 januari 2002 moet dit instituut toch zijn opgericht? De pilot Zorg en welzijn is gezien de doelstelling op pagina 21 wel heel breed. Haar verzoek is om het zo concreet mogelijk te houden. Op pagina 22 wordt de participerende partij het IVOM. Hoe moet dit worden gezien in het licht van het voorstel tot opheffing van de subsidierelatie met het IVOM? De beschrijvingen van de pilots zijn globaal, maar zij gaat ervan uit dat zij gedurende de projecten op de hoogte wordt gehouden van de rapportages.

Mevrouw WESTERKAMP is er, in tegenstelling tot de fracties die teleurgesteld zijn over deze notitie, vanuit gegaan dat de cultuuromslag en de werkwijze enige tijd in beslag zullen nemen en dat daarom deze nota is zoals zij voorligt. Zij staat er dan ook positief tegenover. Zij constateert dat er hard wordt gewerkt op de diverse beleidsterreinen, er wordt in deze nota een notitie mantelzorg toegezegd en er zijn onderzoeken gaande op het gebied van onderwijsachterstanden en op het gebied van het in beeld brengen van de vraag naar gewenste basisvoorzieningen voor ouderen. Spreekster

neemt aan dat zolang er geen onderzoeksbureau is, het onderzoek extern wordt verricht. De CDA-fractie ondersteunt dit initiatief, met name ook het onderwerp Vrijwilligerswerk omdat op dit terrein een behoorlijke inhaalslag moet worden gemaakt. Zij heeft er begrip voor dat er een quickscan is gemaakt om door te kunnen gaan met het ontwikkelen van nieuw beleid en de voortgang van het reeds ingezette beleid. In de nota is gekozen voor de vier thema's zorg, ouderen, vrijwilligers, jeugd en interculturalisatie. Op zich zijn dat thema's waar de CDA-fractie achter kan staan. Er zijn drie thema's gekozen die aansluiten bij de aangeboden pilotprojecten van het Rijk. Zij kan zich vinden in de globale planbeschrijvingen van de pilotprojecten. Toch heeft zij nog enkele vragen over de uitvoering van de eerste fase van nieuw beleid en over de pilotprojecten. Op pagina 2 onder ouderen worden de multifunctionele zorg- en dienstencentra genoemd. Tot haar verbazing heeft spreekster vernomen dat Thuiszorg Drenthe voornemens is de kleine vestigingen te sluiten. In principe staat dit beleid van de Thuiszorg haaks op het beleid van de provincie om zoveel mogelijk voorzieningen op het platteland te behouden. Daarvoor immers is ook het beleid met betrekking tot de multifunctionele zorg- en dienstencentra ingezet. Is het college op de hoogte van deze berichten en is daarover al overleg gevoerd met de Thuiszorg? Is het college bereid om hierover met de thuiszorg te overleggen? Op pagina 2 worden de hospices als voorzieningen voor ouderen genoemd. Kan zij ervan uitgaan dat de hospices niet alleen voor ouderen, maar voor alle inwoners van Drenthe die in de laatste levensfase verkeren worden ingericht? Wordt dit ook meegenomen in de quickscan die wordt gemaakt om de vraag naar deze voorzieningen in beeld te brengen? Spreekster heeft voorts nog een aantal vragen over de pilotprojecten. Het Rijk heeft zeven thema's aangeboden. Kan het college aangeven welke de andere vier thema's zijn en waarom deze niet in aanmerking komen? Het Rijk heeft geconstateerd dat er een probleem wordt signaleerd om landelijk ontwikkelde methodieken te vertalen naar lokaal niveau en biedt daarom deze pilotprojecten aan. Is er hier geen sprake van een spanningsveld tussen aanbodgestuurd beleid van het Rijk en het vraaggestuurd beleid van de provincie? Hoe verhoudt zich dat? In de planbeschrijvingen van de pilotprojecten worden de deelnemers genoemd. Dat zijn organisaties en gemeenten. Op

zich is dat uitstekend, maar op welke wijze worden de inwoners van Drenthe bij de projecten betrokken? Er is gekozen om met de pilots in gebieden te gaan werken, zoals is aangegeven op de bijgevoegde geografische kaart. Het CDA is voorstander van integraal werken en heeft zich afgevraagd waarom er niet is gekozen om de pilots uit te voeren binnen de al bestaande regiovisies Assen-Groningen, Noordoost-Overijssel en Zuidoost-Drenthe. In deze regiovisie is er met name door de CDA-fractie op aangedrongen om de welzijnscomponent vooral mee te nemen. Waarom is er geen aansluiting van deze pilots op de al bestaande regiovisies? Er is ook een tijdspad bij de pilots gevoegd. Kunnen de gemeenten instemmen met dit tijdspad en kunnen zij het aan om mee te doen in de pilots? Het tijdspad is tenslotte behoorlijk krap.

Mevrouw KEMPE merkt op dat vandaag de uitvoering van de eerste fase nieuw beleid op het gebied van cultuur, welzijn en zorg wordt besproken. Door het CAB zijn 27 beleidsvoornemens voorgelegd aan gemeenten, verenigingen en instellingen. Te lezen is dat deze quickscan een respons opleverde van 46%. Met name als te lezen is dat slechts 6 gemeenten hebben gereageerd, dan valt spreekster dat tegen. Meer dan de helft van de aangeschreven gemeenten heeft dus niet gereageerd. De respons wordt heel redelijk genoemd. In verdeling naar categorie is dat juist, maar in omvang is dat matig. Vier beleidsthema's met daarbij de tien meest genoemde beleidsvoornemens worden op grond van deze quickscan voorgelegd. Zij kan zich vinden in deze thema's want zij sluiten goed aan bij de nota "Schaduwen vooruit", en ook de voornemens hebben haar instemming. Wel heeft zij nog wat vragen over de uitwerking. Met betrekking tot het thema ouderen zal het nog op te richten onderzoeksbureau gevraagd worden een verkenning uit te voeren naar de gewenste voorzieningen en zorg voor ouderen. Op grond van deze informatie zal een actieplan worden opgesteld. Zij vraagt zich af of al niet heel veel informatie over deze onderwerpen bekend is, want dit is al vaak aan de orde geweest. Heeft deze verkenning ook niet veel raakvlakken met de VWS-pilot Zorg en welzijn? Er wordt ook een voornemen genoemd om het gebruik van nieuwe media door ouderen te stimuleren, maar dit voornemen is niet verder uitgewerkt. Gaat dat nog gebeuren? De provincie zal initiatieven steunen en middelen ter beschikking stellen ten behoeve van vrijwilligerswerk en mantelzorg, zodat in het

jaar van de vrijwilliger de vrijwilligers in de schijnwerpers worden gezet. Dat jaar vordert echter al aardig en zij vraagt zich af hoe het met die initiatieven staat. Wat moet zij zich voorstellen bij de tenderregeling die het college voorstelt ter ondersteuning van initiatieven op het gebied van vrijwilligerswerk? Ten aanzien van het thema jeugd had zij bij cultuureducatie gaarne aandacht willen besteden aan theater Benjamin en daarbij sluit zij zich aan bij de vragen van het CDA. Onderwijs en sport worden genoemd en daar heeft zij geen opmerkingen over omdat hierover al vaak is gesproken in deze commissie. Aan het beleidsvoornemen met betrekking tot interculturalisatie kan het VWS-project een goede bijdrage leveren. Wordt daarnaast ook al gewerkt aan realisering van een instituut voor interculturele ontwikkeling in Drenthe? Bij dit project ziet zij niet zo scherp dat het allemaal rond komt. Gesteld wordt dat er al veel aandacht bestaat voor ontwikkeling van nieuw beleid in de richting van vrijwilligerswerk. Waaruit blijkt dan die extra aandacht? De waarderingssubsidies worden de komende jaren geëvalueerd en bijgesteld. Zij neemt aan dat deze commissie daarbij betrokken wordt. De opmerking gemaakt onder punt 4, namelijk de voorbereiding van actieprogramma's en oefentrajecten met instellingen, hebben haar instemming. Over de nieuwe werkwijze is vooraf al gesproken bij behandeling van de nota "Schaduwen vooruit". Nu komt het aan op de uitvoering van het afgesproken beleid. Zij gaat ervan uit dat dit traject in goede harmonie met alle betrokkenen zal verlopen. Zij wacht de actieplannen wel af.

Ten aanzien van het onafhankelijk onderzoeksbureau heeft het college om onafhankelijk advies gevraagd bij deskundigen op het gebied van beleidsonderzoek door de overheid. Heeft het college dat advies al ontvangen en kan het college daar wat meer over vertellen? Hoe staat het met het overleg met STAMM en IVOM? Wordt er al gewerkt aan de genoemde actieplannen? Tot slot heeft zij nog enige opmerkingen over de VWS-pilots. Er zijn landelijk zes of zeven projecten van het Ministerie van VWS en Drenthe neemt deel aan drie van die projecten. Hoe is de selectie geweest om voor deze drie projecten te kiezen en worden deze projecten volledig betaald door het ministerie? Er staat namelijk dat het ministerie in principe f 1,2 miljoen (€ 544.536,26) ter beschikking stelt. De planbeschrijvingen heeft zij met interesse gelezen. Deze zijn erg globaal en zij verwacht dat de

uitvoering wat meer duidelijkheid zal geven. Zij is benieuwd naar het verloop van die projecten. Wordt deze commissie daarvan op de hoogte gehouden?

Mevrouw LOOMAN waardeert het dat, na het onderzoek door het CAB, is begonnen met het maken van beleidsprioriteiten ten aanzien van het CWZ-beleid. Het invoeren van beleidsmonitoring en evaluatie voor het bewerkstelligen van een meetbaar en beoogd effect, maakt een doorstart naar een nieuw vraaggestuurd en geïntegreerd CWZ-beleid mogelijk. De door het CAB genoemde 27 beleidsvoornemens zijn aan organisaties en gemeenten voorgelegd en daar zijn tien meest genoemde punten uit naar voren gekomen, die op hun beurt weer resulteren in vier beleidspunten, namelijk ouderen, vrijwilligers, jeugd en interculturalisatie. Zij neemt aan dat de vier genoemde hoogste prioriteiten voortkomen uit het in het CAB omschreven fenomeen bondgenotenschappen en dat deze bondgenotenschappen met alle twaalf gemeenten afgesloten moesten worden en niet zoals het stuk doet vermoeden met minder gemeenten. Zij gaat ervan uit dat deze vier beleidsthema's breed ingevuld zullen worden en neemt aan dat de gedeputeerde kan garanderen dat breedtesport, Drentse taal, vrouwenorganisaties, kunst en cultuur en gehandicapten een plaats krijgen binnen deze afzonderlijke beleidsterreinen. Met andere woorden dat er bijvoorbeeld geld vrijgemaakt zal worden voor breedtesport bij de jeugd en dat er bij het beleidsterrein ouderen ook een onderwerp als cultuur en veiligheid aan de orde komt. Er dient dus uitgegaan te worden van vraaggestuurd beleid. Bij uitwerking van de prioritaire beleidsthema's is het logisch dat zij met het voorgenomen stuk akkoord gaat. De aanzet is gegeven. Zij is blij met de samenwerking tussen Rijk en gemeenten en de te starten pilots kosten de provincie niets. Het is een mooi instrument om een nieuwe fase in te luiden en uit te proberen. Controle door monitoring en evaluatie is afgesproken en er is een vraaggestuurd aanbod vastgesteld. Zij kan dus niets anders dan afwachten of deze werkwijze de beoogde vruchten zal afwerpen. Het nog te ontwikkelen onafhankelijke onderzoeksbureau zal hier een belangrijke taak in gaan vervullen door het beleid te ontwikkelen en een actieplan op te stellen. Hoge eisen aan het op te zetten bureau en een goede voorbereiding, samen met de betrokken partijen, alsmede het sturen op inhoud vindt zij

belangrijk. De beleidsbrief en de beschrijving van de drie pilots werpen hier en daar wat inhoudelijke vragen op. Zo is zij benieuwd of er al meer bekend is met betrekking tot de uitkomsten van het onderzoek naar achterstanden op de Drentse basisscholen en wil zij graag weten op welke wijze het jaar voor de vrijwilliger gestalte zal worden gegeven in de resterende negen maanden van het jaar 2001. De scholing die aan vrijwilligers zal worden gegeven zal toch alleen gericht zijn op die professionalisering die voor echt vrijwilligerswerk nodig is? Zo kan het gaan om een computercursus voor een secretaris van de voetbalclub en geen scholing die vrijwilligers onnodig belast. De vrijwilliger zal nooit de plaats mogen innemen van een beroepskracht. Bij de doelgroepen op pagina 14 wordt onder het kopje vrijwilligers het bedrijfsleven met medewerkers genoemd. Zij begrijpt niet waar die zin vandaan komt en wie dat behelst. Zij merkt op dat bij de opsomming van participanten wellicht meer organisaties kunnen worden genoemd. Het nadeel van een opsomming is, dat soms mensen worden vergeten. Zij vraagt zich met betrekking tot de pilot interculturalisatie in het vrijwilligerswerk af waarom de provincie bij de gemeenten De Wolden en Westerveld uitkomt. Hoe groot is de groep die hier beoogd wordt? Zij kan zich voorstellen dat Westerveld met een aantal asielzoekerscentra wel in aanmerking komt, maar De Wolden niet omdat daar minder mensen zijn dan in de gemeente Midden-Drenthe. Bij de participerende partijen bij dit onderdeel mist zij het Instituut Maluku di Drenthe (IMD).

Mevrouw SCHIPPER wijst op de afgewezen beleidsvoornemens, die vele malen genoemd zijn. Zo staat er bij beleidsvoornemen 6 dat de provincie stimuleert dat organisaties op het terrein van cultuur, welzijn en zorg, in hun werkwijze en personeelsbeleid in de communicatie beter inspelen op de toenemende verscheidenheid in de samenleving. Zij is ervan uitgegaan dat op grond van die hoge score, het project interculturalisatie in het vrijwilligerswerk is gehonoreerd. Als dat niet het geval is, wil zij dit onder de aandacht van de gedeputeerde brengen.

Mevrouw DURAN merkt op dat dit iets is waarvan de provincie vindt dat het goed is voor de mensen en dat is niet iets wat breed leeft onder de cliënten.

Mevrouw SCHIPPER antwoordt dat dit beleidsvoornemen is gehonoreerd vanwege de bevindingen in het CAB-rapport.

Mevrouw DURAN merkt op dat naar de beleving van D66 hier niet aan vraagsturing wordt gedaan. Naar haar idee is er al begonnen met de uitwerking van een aantal zaken, terwijl aan een aantal essentiële voorwaarden nog niet is voldaan. Aan het begin van het herijkingsproces was iedereen het erover eens dat het roer om moest. Er wordt een grote inspanning geleverd door ambtenaren, organisaties en het kost bovendien heel veel geld. Er waren destijds echter vraagtekens bij de effecten van het beleid en de efficiency. De vraag was of het welzijn van de burgers nu wel direct werd verhoogd door alle inspanningen en voorwaarden die er werden gecreëerd en of de zorgbehoefte wel vervuld werd. Dat is dan ook de reden dat het herijkingsproces is gestart. Destijds is geconstateerd dat de provincie aanbodgestuurd bezig was, terwijl de provincie vraaggestuurd beleid wenste. Iedereen is het erover eens dat het op het terrein van cultuur, welzijn en zorg erg moeilijk is om vraaggestuurd beleid te creëren. In het herijkingsproces ging het dus om nieuw, vraaggestuurd beleid. Er is een beleidscyclus opgezet aan de hand van het rapport van de Rijksuniversiteit Groningen. Degenen die dat rapport hebben gemaakt hebben ook tijdens een bijeenkomst uiteengezet hoe er vraaggestuurd gewerkt kan worden. Er is de nadruk gelegd op het rechtstreeks inventariseren van de vraag bij de burger en dat geldt met name bij zorg en welzijn. Bij cultuur ligt dat iets anders. Uiteindelijk is het de politiek die de prioriteiten bepaalt, afhankelijk van het budget en de politieke keuzes. Vervolgens wordt dit uitgewerkt in nieuw beleid. Spreekster heeft geconstateerd dat een aantal prioritaire punten wordt vastgesteld door een aantal organisaties voor te leggen wat het aanbod is en deze organisaties te vragen wat die van het aanbod vinden. Naar haar idee heeft dat niets te maken met de vraag van de burger. Dit hele proces betekent een omwenteling in de manier van denken en werken bij instellingen, maar ook bij de provinciale organisatie. Het kost bovendien veel tijd en geld. Vraaginventarisatie en weten wat er bij de burger leeft, kost nu eenmaal geld. Bovendien betekent dit dat er onderzoek verricht dient te worden en dat er intensief samengewerkt moet worden met gemeenten. Daarnaast betekent

dit actief werken en communiceren, bijvoorbeeld via Internet. Indien spreekster zich daarbij een beeld voor de geest haalt, stelt zij zich voor dat de provincie daar niet dadelijk mee klaar is. Naar de mening van D66 is dat echter wel waar alle partijen naar toe willen in deze provincie. Dit staat ook in het bestuursprogramma. Dat betekent echter wel dat er keuzes moeten worden gemaakt en dat is minder populair, aangezien alles geld kost. D66 staat dus helemaal achter dit proces en wil daar een constructieve bijdrage aan leveren, maar vindt wel dat er eerst een discussie gevoerd moet worden die nu nog niet gevoerd wordt. In het voorliggende stuk wordt veeleer de omgekeerde weg bewandeld indien de beleidsvoornemens en niet de vraag van de burger als uitgangspunt worden gekozen. Vervolgens dienen instellingen en gemeenten de prioriteiten te bepalen, en niet de politiek. Een aantal partijen heeft op voorhand al gezegd dat zij het eens zijn met de keuzes die door anderen al zijn gemaakt. Spreekster is nog niet zover en zou daar graag eens een discussie over voeren. Hoewel zij het eens is met de meeste prioriteiten en er nog steeds een aantal belangrijke zaken worden genoemd, dienen er in de politiek wel keuzes te worden gemaakt. Dat betekent dat niet alles kan, zodat er naast het besteden van geld aan gehandicapten, niet ook nog een keer geld aan jeugd, ouderen en vrijwilligerswerk kan worden besteed.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat bij de vastlegging van de nota "Schaduwen vooruit" ook een intensieve discussie is gevoerd met D66 over fasering. Toen heeft zij geprobeerd duidelijk te maken dat er een knip zit in het traject dat is te gaan. D66 wilde toen die knip niet zien. Er is een traject op korte termijn en een traject op lange termijn. Op lange termijn wordt er een discussie gevoerd zoals mevrouw Duran die noemt. Wat hier echter voorligt is de stand van zaken op dit moment. Zij vraagt of mevrouw Duran niet kan leven met de gedachte dat er vandaag en morgen welzijnsbeleid gevoerd moet worden, totdat het gehele traject van A tot Z is doorlopen?

Mevrouw DURAN antwoordt dat zij daar heel goed mee kan leven. Zij vindt alleen dat er nu keuzes worden gemaakt waarbij niet eens aan de voorwaarden is voldaan. Er wordt nu iets gezegd over een onafhankelijk onderzoeksbureau wat enorme consequenties heeft en spreekster vindt dat dat in dit stadium nog niet kan. Een essentiële

voorwaarde is tevens dat de provinciale organisatie is toegerust om die regierol op zich te nemen. Het gaat dus om de inhoud in de zin dat de provincie moet weten wat zij wil. Daar dient dan ook de prioriteit te liggen. Nu worden er veel te snel keuzes gemaakt waar het proces nog niet eens aan toe is.

Mevrouw CEELLEN merkt op dat die keuzes in december wel zijn besproken. In het verslag van 13 december 2000 staat dat besluitvorming snel tot stand dient te komen om instellingen en organisaties duidelijk te maken waar zij aan toe zijn en ze op die manier de nodige rust te bieden. Zij begrijpt D66 dus niet. In december 2000 is ook al vastgesteld dat de eerste instap het onafhankelijk bureau zal zijn.

Mevrouw DURAN merkt op dat zij het helemaal eens is met wat GroenLinks hierover zei. Een onafhankelijk bureau betekent nog niet dat het een zelfstandig bureau moet zijn. Er hoeft toch niet weer een geheel nieuw instituut te worden gecreëerd, zodat de provincie daar dan ook weer aan vast zit?

De beleidsthema's ouderen, vrijwilligers, jeugd en interculturalisatie vormen nog niet de prioriteit; de definitieve beleidskeuzes moeten wat haar betreft nog gemaakt worden en moeten dus voortkomen uit de vraaginventarisatie. Pas na die inventarisatie kunnen de prioriteiten worden bepaald. Deze discussie moet in de commissie naar haar idee nog gevoerd worden. Dit kost heel veel tijd en geld, maar het is de enige manier om gericht de welzijns- en zorgbehoefte bij de burger te beïnvloeden. Anders is de provincie alleen maar bezig met ingrijpen in de vorm en niet in de inhoud. Zij stemt daarin dan ook overeen met de kritiek die het IVOM en STAMM hebben. Ten aanzien van het onafhankelijk onderzoeksbureau merkt zij op dat D66 onafhankelijkheid belangrijk vindt, maar er moet geen nieuw bureau worden gecreëerd waarbij gedwongen winkelnering plaats dient te vinden. Voor een opdracht dient de mogelijke opdrachtgever immers meerdere offertes te vragen en te krijgen. Naar de mening van D66 blijft de provincie op deze manier aanbodgestuurd bezig in plaats van vraaggestuurd. Bovendien is de provincie meer met de vorm dan met de inhoud bezig. Nu kan er dus nog geen beslissing worden genomen over het onafhankelijk adviesbureau. De regie van de

provincie is essentiële voorwaarde om dit proces als provincie te kunnen begeleiden.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat in het rapport "Schaduw vooruit" was afgesproken dat er in de toekomst vraaggericht gewerkt zou gaan worden in plaats van aanbodgericht. In de statenvergadering van december 2000 heeft gedeputeerde Brink gezegd dat er een onafhankelijk onderzoeksbureau ingeschakeld was om de meningen van de afnemers te peilen. Dat bureau was het CAB. Nu ligt er wel een rapport van het CAB voor, maar daarin zijn de meningen van de afnemers niet gepeild, maar zijn 27 aanbevelingen uit de contourennota op een rij gezet. Het is dus logisch dat dezelfde items die door het college in de Contourennota belangrijk werden geacht, hier weer even hard terugkomen. De afnemers komen echter nergens aan bod en dat zijn duidelijk van bovenaf gestuurde onderwerpen. Ook bij de pilotprojecten worden instanties, de overheid en de afnemers betrokken. Dit zijn echter aanbodgestuurde pilotprojecten. Dat het aanbodgestuurde projecten betreft kon uit de probleemstelling al worden opgemaakt. Hoe komt het dat vrijwilligersorganisaties op lokaal niveau onvoldoende aansluiting vinden bij interculturalisatie? Is dat nu het idee van het CAB, het college, de staten of betreft het een probleem dat de afnemers zo belangrijk vinden? Bij de probleemstelling bij pilot 3 wordt gevraagd of er een causale relatie kan worden aangetoond tussen een specifiek aanbod van welzijnsactiviteiten en extramurale zorgvoorzieningen. Zij stelt zich voor dat indien iemand op zorg is aangewezen, dit nu niet gelijk de eerste vraag is die bij deze persoon opkomt. Indien erover wordt nagedacht op het moment dat iemand die zorg daadwerkelijk nodig heeft, is dat goed. Het betreft hier louter probleemformuleringen die op een of andere manier belangrijk worden gevonden. Zij kan zich voorstellen dat gedeputeerde staten aan bepaalde punten sowieso aandacht in de Contourennota willen wijden, maar indien er een trendanalyse van de vraag gedaan moet worden, dan horen de afnemers geraadpleegd te worden. Dat is ook aangekaart door mevrouw Duran. Weliswaar is een en ander moeilijk te realiseren, maar daarvoor dient nu juist het onderzoeksbureau. De OPD kan dit programma dan ook niet onderschrijven, aangezien het eenzijdig aanbodgericht is. Voorts vraagt zij zich af wat het CAB-rapport gekost heeft en wat de projectbeschrijvingen van de pilots, zoals die door STAMM zijn gedaan, hebben

gekost. Spreekster kan hier dan ook niet mee uit de voeten en had gedacht dat er een gewijzigde aanpak kwam na het herijkingsproces, maar het blijft toch een van bovenaf opgelegde aanpak.

Mevrouw DE VRIES merkt op dat mevrouw Brink ziek is, dus veel zaken die door de commissie zijn aangeroerd, betreffen met name die zaken die in de portefeuille van mevrouw Brink passen. Zij zal proberen zo goed mogelijk te antwoorden. Zaken die zij niet kan beantwoorden en die niet direct essentieel zijn voor de huidige beantwoording, zullen aan het verslag worden toegevoegd. Er is een aantal zaken aangeroerd die door meerdere fracties genoemd zijn. Een van de dingen waar bijvoorbeeld naar gevraagd is, is hoe het met de vrijwilligers zit. Indien er over doelgroepen wordt gesproken gaat het ook over vrijwilligers. Voor de vrijwilligers is het de bedoeling dat er een tenderregeling in het leven wordt geroepen. Diverse partijen hebben gevraagd naar de pilots. Deze zullen worden betaald door het Ministerie van VWS. Het kost de provincie niets, behalve dan de inzet van STAMM. Het bedrag van f 300.000,- (€ 136.134,06) betreft dus geld van het Ministerie van VWS.

Mevrouw VAN MIERLO vult aan door op te merken dat het Ministerie van VWS de projecten ook beoordeelt. De plannen hiertoe zijn ingediend en er is aangegeven dat het ministerie ermee instemt en zal betalen. Het ministerie wil ook graag een nadere concretisering van de doelstellingen en daarvoor dient het nodige werkt te worden verricht.

Mevrouw DE VRIES merkt voorts op dat er oorspronkelijk zeven thema's waren. Naast de bestaande drie thema's zijn het sociale activering, platteland en welzijn en vraagsturing. De reden dat de provincie heeft ingeschreven op deze drie projecten is dat er een evenwichtige verdeling van pilots over Nederland plaats dient te vinden. Er zijn 26 pilots in geheel Nederland en de provincie heeft er drie toegewezen gekregen, dus de provincie Drenthe is heel blij dat deze drie projecten al in Drenthe plaats zullen vinden. Bovendien passen de pilots in het beleid zoals de provincie dat zou willen hebben, dus het is mooi dat er dan dingen kunnen worden gedaan zonder dat dit de provincie direct geld kost. Er is inderdaad spanning tussen aanbod en vraag maar alleen door de pilots op deze wijze aan te pakken kan er vraaggericht beleid gestalte worden gegeven. Refererend aan de pilot Zorg en welzijn

is te zien dat de provincie weliswaar spreekt met instellingen, maar dat er met name ook overleg plaatsvindt met de doelgroep waarover het gaat. Een dergelijke pilot heeft als doel om de combinatie van zorg en welzijn, die er in de praktijk ook is en waar in Midden-Drenthe een idee over gevormd is, te staven en er conclusies uit te kunnen trekken voor het voorzieningenniveau in de toekomst. Wat dat betreft is het toch een manier om te werken aan vraaggericht beleid. Spreekster denkt dat dit voor die andere twee pilots eveneens geldt. Met name de VVD-fractie vroeg naar de pilot Interculturalisatie en heeft opgemerkt dat het nogal verwarrend is verwoord. In het stuk staat namelijk dat deze pilot onderlegger is voor de totstandkoming van het instituut. Het klopt dat een en ander inderdaad erg verwarrend is verwoord in het stuk, want de pilot is zeker geen onderlegger voor het instituut. Naar de tekst in het stuk zal dus beter moeten worden gekeken. Dat het bij het vraaggestuurde beleid alleen zou gaan om gerichtheid op de instellingen is niet waar. De doelgroepen bij zorg en welzijn worden immers ook gevormd door de vrijwillige bestuurders van de ouderenkoepels en vrijwilligersorganisaties. Voorts zijn bij de trendanalyses verenigingen van dorpsbelangen betrokken als vertegenwoordigers van de burgerij. Er zijn dus niet alleen instellingen bij betrokken. Het tijdspad is realistisch en wordt door de gemeenten gedragen. Door de VVD-fractie wordt gemist wat er met bestaande instellingen moet gebeuren. Spreekster merkt op dat in het voorjaar van 2000 het CAB-rapport "Regie en resultaat" tot stand is gekomen. Daaruit is de nota "Schaduw vooruit" naar voren gekomen en daartussen heeft een vraag- en trendonderzoek plaatsgevonden. Indien de commissie het tijdschema, dat is opgesteld door de studenten van de Rijksuniversiteit Groningen, ter hand neemt dan is de huidige stap die wordt gezet door middel van het voorliggende statencommissiestuk, waarin de beleidsprioriteiten staan vermeld - een hele logische stap, naar de volgende stap, waarin concreet wordt gemaakt wat een en ander gaat kosten - alsmede activiteitenprogramma's worden opgesteld. Dit zal zoals reeds eerder afgesproken voor de zomervakantie aan de commissie worden aangeboden. In de aan te leveren activiteitenprogramma's staan dan ook de verdere details over aanpak en inzet. Een van de voorbeelden wat er met bestaande instellingen

moet gebeuren is het voorstel tot beëindiging van de subsidierelatie met het IVOM. Daarbij is er gekeken naar wat in het verleden de inhoud van het werk van IVOM was, waarop er gestuurd moet worden en wat dit betekent voor de vorm waarbinnen dergelijke werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden. Dit is één van de meest heldere voorbeelden van wat er met een bestaande instelling dient te gebeuren en daarover wordt dan ook straks bij agendapunt 11 verder gesproken. De vraag of het niet vreemd is dat het IVOM dan toch nog genoemd staat bij bepaalde pilots dient ontkennend te worden beantwoord. Immers, het IVOM blijft gewoon doorwerken tot 1 januari 2003, ook als de staten instemmen met beëindiging van de subsidierelatie met het IVOM. Als het zo is dat op 1 januari 2003 het IVOM er niet meer zou zijn, dan staat in het stuk duidelijk verwoord dat de taken van het IVOM gewoon kunnen worden uitgevoerd en dat de mensen die zich daar nu mee bezig houden dan elders aan het werk kunnen zijn. Het werk kan dus gewoon doorgang vinden, maar wordt wellicht in de vorm van een andere instelling met een andere naam gegoten. Mevrouw Schipper vraagt naar de wensen, de knelpunten en het personeelsaantal dat een en ander dient te gaan uitvoeren. Spreekster weet niet of het mogelijk is dit al voor juni 2001 op papier te zetten. Spreekster denkt dat een aantal zaken als een aanbeveling uit een onderzoek, verricht door een onderzoeksbureau, naar voren moet komen. Het voorliggende statencommissiestuk is dan ook enkel een stap in het proces dat moet uitmonden in activiteitenprogramma's die in juni 2001 voor komen te liggen.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat zij de relatie heeft gelegd naar de genoemde drie projecten. In de planbeschrijving zit een fase waarin geïnventariseerd wordt. Na dat eerste inventarisatiemoment dient naar de mening van spreekster duidelijk te worden om hoeveel mensen het gaat en daar heeft zij ook gevraagd om een relatie te leggen tussen het te besteden bedrag en de hoeveelheid personen en instellingen die erbij betrokken worden.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat ook het Ministerie van VWS zal vragen naar een meetbare doelstelling, zodat zij aanneemt dat het leggen van de relatie tussen bedragen en personen en instellingen die worden ingeschakeld, zeker tot

stand zal komen. Mevrouw Westerkamp heeft het gehad over de multifunctionele zorg- en dienstencentra. Thuiszorg bouwt af en de multifunctionele zorg- en dienstencentra zouden er juist voor zorgen dat de voorzieningen dichterbij de mensen komen. Dat klopt en daarom is het goed om in dit kader te kijken of dat op een andere manier toch weer teruggebracht kan worden, aangezien het probleem bij de Thuiszorg juist was gelegen in de huisvesting. De hospices worden genoemd bij de ouderen en wellicht is dat wel niet helemaal terecht. Zij zal er dan ook nog even naar kijken of die hospices niet onder het kopje "algemene zorg" kunnen worden ondergebracht. Het hoeven natuurlijk niet per definitie ouderen te zijn die gebruik maken van een hospice.

Mevrouw WESTERKAMP merkt op dat dit ook geldt voor de multifunctionele zorg- en dienstencentra, die ook onder het kopje "ouderen" staan vermeld, terwijl die centra zich niet alleen richten op ouderen. Dat betekent natuurlijk niet dat er geen relatie met de ouderen ligt.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat dit klopt en dat het feit dat deze centra onder het kopje "ouderen" staan vermeld ook een aparte ontstaansgeschiedenis heeft. Door de GroenLinks- fractie is nog gevraagd naar de trendanalyse van het CAB en door wie dat wordt betaald. Voor zover spreekster weet is dat gewoon uit het afdelingsbudget betaald, maar hoeveel geld dat onderzoek precies heeft gekost weet spreekster niet. Indien dat een groot bedrag had geveerd, had de commissie daar ongetwijfeld iets vanaf geweten en had de commissie daar haar fiat aan moeten geven. Een dergelijk voorstel heeft de commissie niet gehad, dus zij gaat ervan uit dat het uit het afdelingsbudget is betaald. De herziening van hoofdstuk 8 geldt voor de begroting 2002 en deze kan de commissie nog niet hebben aangezien die nog behandeld moet worden.

De heer HARLEMAN heeft gevraagd wat het onderzoek van het CAB heeft gekost. In dat geval is niet van belang of het uit de afdelingskosten wordt gefinancierd of dat er elders financiering is gevonden. Hij vraagt of het antwoord op de vraag wat het heeft gekost, aan het verslag van deze vergadering kan worden toegevoegd. De gedeputeerde verwijst voorts zelf naar de herziene begroting 2002 en dan zal de gedeputeerde op zijn minst moeite moeten doen

om die herziene begroting toe te voegen, want anders kan de gedeputeerde daar ook niet naar verwijzen.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat als de commissie spreekt over geld, wie wat doet en hoeveel het kost, dat terug is te zien in de activiteitenprogramma's en begroting. Dat heeft zij zojuist al proberen te zeggen, want daarin komen concrete activiteiten voor de komende jaren naar voren. In activiteitenprogramma's worden de zaken uit "Schaduw vooruit" echt geconcretiseerd en wordt opgenomen wie wat doet en hoeveel het kost. Dat stuk gaat niet naar buiten zonder dat de commissie dat heeft gezien. Bij haar weten zal dit in de statenvergadering van juli 2001 worden vastgesteld en daar zal aan de orde komen wat de financiële consequenties zijn. Als daar de herziene pagina's van hoofdstuk 8 aan de orde zijn en deze relevant zijn, dan zullen die pagina's vast en zeker voorhanden zijn.

Mevrouw SCHIPPER wijst erop dat van het begin af aan is afgesproken dat de gehele operatie budgettair neutraal zou verlopen.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat het daar ook niet over gaat. Waar zij het over heeft is het activiteitenprogramma waar een budget voor vastligt. Dat betekent nog niet dat iedereen hetzelfde bedrag houdt als in het verleden. Het kan zijn dat er binnen het bedrag door verschuiving van prioriteiten geschoven wordt. In dat kader hebben de staten het over activiteitenprogramma's en in dat kader staat voor de instellingen op pagina's van begrotingen hoeveel bedragen er voor die instellingen zijn opgenomen. Dat staat los van het feit dat de operatie budgettair neutraal zal verlopen. Dat houdt in dat er op een gegeven moment ook een gewijzigde pagina van de begroting zal worden vastgesteld. Het kan ook zo zijn dat er een keer iets extra's zal moeten gebeuren. Indien dat het geval is zal dat ook weer niet gebeuren zonder dat de staten daar op dat moment hun zegje over kunnen doen.

De heer Van der Schoot vroeg aandacht voor de vrijwilligers en het feit dat er al jaren wordt gezegd dat de vrijwilligers nauwelijks aan bod komen, maar dat er nog steeds niets gebeurt. Spreekster denkt dat met name de manier waarop voorgesteld wordt om dit via een tenderregeling te doen, die niet eerder naar buiten zal worden gebracht dan nadat de commissieleden deze regeling hebben gezien, maakt dat er nu op dit

gebied toch iets gaat gebeuren. Deze regeling zal in de eerstvolgende commissievergadering aan de orde komen, dus dan is het mogelijk om te zien of dit op een goede manier naar buiten komt.

Voor wat betreft het gebruik van nieuwe media door ouderen; indien de commissie vindt dat dit een goed punt is, betekent dit dat ook daar in de toekomst op ingezet zal worden. Het zal dan ook een van de punten zijn die om uitvoering naar de toekomst toe vragen. Aandacht in de vorm van waarderingssubsidies voor vrijwilligerswerk is iets waarbij ook de tenderregeling om de hoek komt kijken. Voor de rest wordt de discussie gevoerd bij de behandeling van het activiteitenprogramma, waarbij afgesproken kan worden om subsidiebedragen die voor vrijwilligers al sinds jaar en dag hetzelfde zijn gebleven, te verhogen. Ook dat is echter iets waarin de commissie dan een stem heeft.

Op de vraag naar het onderzoek naar achterstanden op Drentse basisscholen heeft spreekster geen antwoord, aangezien het de portefeuille van mevrouw Brink betreft. Het antwoord op deze vraag zal dan ook aan het verslag worden toegevoegd.¹

Mevrouw KOMPIER antwoordt op de vraag naar de participatie van het bedrijfsleven op pagina 14, dat dit te maken heeft met de doelgroepen binnen het vrijwilligerswerk. Daarbij wordt gekeken om bedrijven te stimuleren hun werknemers binnen bedrijfstijd vrijwilligerswerk te laten verrichten. De provincie is aan het uitzoeken welke bedrijven in Drenthe daaraan mee willen werken.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat de pilot Interculturalisatie in de gemeenten Westerveld en De Wolden heeft te maken met pilots die reeds in Meppel en Hoogeveen in gang zijn gezet en waarbij is aangesloten.

Mevrouw KOMPIER antwoordt dat de Steunfunctie voor Antillianen en Arubanen (FORSA)

¹ Het onderzoek naar onderwijsachterstanden wordt verricht door het Bureau Sardes te Utrecht en het ITS te Nijmegen. Het onderzoek wordt gefinancierd door de SABD en OVB en de provincie Drenthe. Naar verwachting zullen de resultaten van het onderzoek in april/mei bekend worden. Op basis van een eerste tussenrapportage van de onderzoekers hebben SABD, OVB en de PABO's van de Hogeschool Drenthe reeds een concept-projectplan opgesteld (Argonaut-project).

en het Steunpunt voor Suriname in Noord-Nederland (SSN) beide zijn betrokken bij de projecten in Meppel en vandaar ook betrokken zijn bij deze pilot.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat mevrouw Duran heeft aangegeven dat het niet om vraaggestuurd beleid gaat, maar zojuist heeft spreekster al aangegeven dat als het gaat om vraagsturing ook verenigingen voor dorpsbelangen en vrijwilligersorganisaties bij de pilots zijn betrokken. Bij vrijwilligerswerk wordt door middel van de tenderregeling de vraagsturing er goed ingebracht. Soms zal het in eerste instantie nog een mix van vraaggestuurd en aanbodgestuurd beleid zijn dat nodig is om te zorgen dat vraagsturing kan worden bereikt. Vraagsturing blijft dus het uitgangspunt om te worden gerealiseerd. Soms is het zo dat bepaalde zaken waar mensen niet gelijk behoefte aan hebben, toch belangrijk genoeg zijn om gestimuleerd te worden en dan kan de provincie er toch voor zorgen dat dergelijke zaken worden gefinancierd, zonder dat er sprake is van vraaggericht beleid.

Mevrouw DURAN merkt op dat de provincie niet moet doen alsof er vraaggestuurd wordt gewerkt, terwijl het beleid feitelijk aanbodgestuurd is. Ook moet duidelijk naar voren komen dat er nu nog niet volledig vraaggestuurd wordt gewerkt, maar dat dit tijd vergt.

Mevrouw DE VRIES vraagt of commissieleden de vragen, die bestemd zijn voor de portefeuille van mevrouw Brink, alsnog willen stellen zodat deze vragen door een van de aanwezige ambtenaren of in het verslag beantwoord kunnen worden. Met betrekking tot de vraag naar de totstandkoming van het onafhankelijk onderzoeksbureau vinden diverse commissieleden dat het tijdspad erg krap is. Daarnaast vinden commissieleden dat het wat te snel gaat en vragen zich af hoe het nu precies zit met dit bureau. Er is heel nadrukkelijk gesteld in de statenvergadering van 13 december 2000 dat er een onafhankelijk onderzoeksbureau zou moeten komen met gebruikmaking van de deskundigheid van STAMM en IVOM. In al die vergaderingen daarvoor is door bijna iedere partij met deze lijn ingestemd. De heer Weggemans heeft tijdens die vergaderingen aangegeven dat bij het vormgeven van het bureau gebruikgemaakt zal worden van de deskundigheid van STAMM en IVOM. Het was de wens van de staten dat het onderzoeksbureau onafhankelijk zou zijn en dat

betekent dat bij STAMM en IVOM taken worden weggehaald. Naar aanleiding daarvan heeft de GroenLinks-fractie gezegd dat zij dit zou afwachten, maar naar aanleiding daarvan hebben alle fracties in het voortraject en in de staten daarmee ingestemd. Alle partijen waren het er dus mee eens dat het een onafhankelijk bureau zou worden. De D66-fractie heeft destijds aangegeven dat het gebruikmaken van deskundigheid van STAMM en IVOM, oude wijn in nieuwe zakken is. Ook daar was het bureau dus nog niet onafhankelijk genoeg. Andere fracties hebben in de staten gezegd dat dit bureau niet bij de provincie kon worden ondergebracht omdat anders de grens met het maken van beleid te makkelijk wordt overschreden. Een ding was dus bij alle fracties duidelijk en dat was dat een onafhankelijk onderzoeksbureau losgekoppeld zou moeten worden van die mensen die op dat moment het beleid moeten uitvoeren of het beleid maken. Het moet dus een onafhankelijk bureau worden met gebruikmaking van STAMM en IVOM, aangezien de daar werkzame personen goed werk leveren wat naar de toekomst toe behouden moet blijven. Indien dit zo duidelijk door de commissie en de staten wordt gesteld, rest het college niets anders dan te zorgen dat er voor het einde van het jaar uitvoering wordt gegeven aan dat voorstel. Immers, indien dat niet dit jaar al zou gebeuren, gebeurt het pas een jaar later en dat is onwenselijk. Als de commissie nu vindt dat het te kort dag is, dan vindt spreekster dat het een hele snelle reactie is op datgene wat de staten hebben besloten. Hoe dat nieuwe onderzoeksbureau daarna vorm zal krijgen en op welke wijze, is iets waarvoor op dit moment een projectgroep in het leven is geroepen die de taak heeft om te kijken hoe dit moet worden gedaan en wat het stappenplan is. Daar wordt ook erg hard aan gewerkt. Indien er dan toch een dergelijk bureau moet komen dan dient de provincie ook geen tijd verloren te laten gaan, want dat is voor de mensen die ermee moeten werken niet goed, maar ook niet voor degenen die het vorm moeten geven. Bij de totstandkoming van het bureau is de nodige snelheid dus geboden, met inachtneming van de nodige zorgvuldigheid. Bij de totstandkoming van dit bureau worden zowel de commissieleden, als STAMM, IVOM en misschien zelfs een onafhankelijke partij betrokken. Uitgangspunt waarover wordt gesproken is en blijft een onderzoeksbureau dat onafhankelijk is van welke organisatie dan ook.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw LOOMAN heeft begrepen dat de afwezigheid van mevrouw Brink beantwoording van bepaalde vragen in de weg staat. Zij heeft geconstateerd dat mevrouw Duran heeft opgemerkt dat er tussen bepaalde beleidsterreinen moet worden gekozen, bijvoorbeeld tussen gehandicapten en ouderen. Spreekster heeft aandacht willen vragen voor het fenomeen dat bepaalde aandachtspunten ook bij andere beleidsterreinen kunnen worden ondergebracht, zoals breedtesport bij jeugd. Immers, jeugd omvat een heleboel aspecten die daarbij geplaatst kunnen worden. Een reactie op haar opmerking leest zij graag terug in het verslag. Zij heeft begrepen dat de gedeputeerde nog geen cijfers heeft met betrekking tot het project in De Wolden, maar zij verbaast zich erover dat indien een pilotproject wordt gedaan voor een aantal mensen in een gemeente die is aangehangen bij een grotere gemeente, er niet precies bekend is hoeveel mensen daar "bediend" worden. Het verbaast haar dat daar geen cijfers over bekend zijn. Ten aanzien van de bondgenootschappen uit het CAB-rapport i.e. de twaalf gemeenten en overige instanties die samen de vraag vaststellen, heeft zij gehoord dat er nog maar zes gemeenten deelnemen. Is het niet verstandiger dit uit te breiden zodat dit breed gedragen wordt? Met betrekking tot de scholing van vrijwilligers wil zij graag horen dat er geen werk wordt overgenomen, door vrijwilligers zo te scholen dat zij ingezet kunnen worden in bepaalde functies.

Mevrouw DURAN merkt ten aanzien van het onafhankelijk onderzoeksbureau op dat mevrouw De Vries haar inbreng verkeerd heeft geïnterpreteerd. Spreekster heeft willen zeggen dat als de onderzoekstaak bij STAMM en IVOM wordt weggehaald en een nieuw bureau wordt gecreëerd, er precies hetzelfde ontstaat als wat er al was. Dan is de provincie daar nog direct van afhankelijk en ontstaat een soort van gedwongen winkelnering. Daarvan is zij geen voorstander; onafhankelijkheid is één ding, zelfstandigheid is een ander ding.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat juist die onafhankelijkheid en die zelfstandigheid in die brief staan.

Mevrouw DURAN antwoordt dat zij wel een onafhankelijk bureau wenst, maar niet dat dit

bureau ook geheel zelfstandig dient te worden. Zij vraagt of er dan meer initiatieven zijn. Dat de instellingen losser van de provincie moeten komen te staan is naar haar idee wel een invulling van onafhankelijkheid.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat dit allemaal na te lezen valt.

Mevrouw DURAN merkt op dat het om interpretatie van de tekst gaat en zij heeft willen aangeven wat de interpretatie van D66 is. In het verlengde van wat er gezegd is over vraag- en aanbodgestuurd werken moet worden vastgesteld dat de provincie nog niet zover is dat volledig vraaggestuurd gewerkt kan worden. Tevens moet worden vastgesteld dat er voor een groot deel nog aanbodgestuurd wordt gewerkt en dat in feite nu het bestaande beleid zoals dat is verwoord in het bestuursprogramma wordt voortgezet. Zij hoopt dat alle partijen het met elkaar eens zijn dat er wel naar vraaggestuurd beleid moet worden toegewerkt en dat daartoe onderzoeken worden uitgevoerd, want dat heeft zij tot nu toe nog niet duidelijk gehoord. Het enige dat zij heeft gehoord is dat er al hard aan vraaggestuurd beleid zou worden gewerkt, maar volgens de D66-fractie is daarvan nog geen sprake. Het uitvoeren van onderzoeken naar vraaggestuurd beleid dient dan ook te worden uitgezet in een tijdspad met daarbijbehorend de benodigde financiële middelen. Het is dan ook erg belangrijk dat de regierol van de provincie daarin voorwaardenscheppend is. De provincie moet daartoe dan de beleidscyclus managen, onderzoeksbureaus aansturen, onderzoeksresultaten interpreteren, offertes en rapportages beoordelen en kennis en inzicht verwerven. Daarin moet de organisatie heel veel doen en zij realiseert zich dat dit veel geld kost. Duidelijk dient wel te zijn hoeveel geld en tijd dat dan kost en wanneer er begonnen wordt om daadwerkelijk vraaggestuurd te gaan werken. In dit stuk staat dat de commissie dient in te stemmen met de gekozen beleidsprioriteiten, maar spreekster vindt dat die keuzes nog gemaakt moeten worden en stelt voor om door te gaan met het huidige beleid zoals dat is geformuleerd in het bestuursprogramma. Dat is geen nieuw beleid, maar het voortzetten van bestaand beleid. Daar waar de provincie met nieuwe zaken aan de gang wil gaan, moet er duidelijk gekeken worden naar de invloed die dat heeft op de samenleving in de zin dat met dergelijke nieuwe zaken de welzijns- of zorgvraag

bij de burger direct wordt beïnvloed. Het dient dan ook niet alleen om voorwaardenscheppend beleid te gaan.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat de gedeputeerde heeft gezegd dat bij de pilotprojecten niet alleen de overheid en instellingen zijn betrokken, maar tevens de vrijwilligersorganisaties. Dat heeft spreekster ook niet ontkend. De BOKD en verenigingen voor dorpsbelangen zijn ook genoemd in het onderzoek van het CAB, maar in een van de commissievergaderingen over de Contourennota heeft een vertegenwoordiger van de BOKD ingesproken en deze had kritiek op het feit dat het onderzoek op dat moment al werd uitgevoerd zonder dat de commissieleden wisten van dat onderzoek en de BOKD daarbij betrokken was. Is er nog iets met de kritiek van de BOKD gedaan?

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat zijn bijdrage in eerste termijn van sombere aard was en dat die somberheid helaas niet is afgenomen. Hij staat niet achter dit stuk omdat het geen uitvoering is van het CAB-rapport, want de vraagsturing staat er niet in centraal en daarom is het onvoldoende. Hij gaat niet akkoord met dit stuk omdat er ook een relatie wordt gelegd die in het verleden niet is gelegd. Er wordt namelijk een relatie gelegd tussen het onafhankelijk bureau enerzijds en het daardoor opheffen c.q. beëindigen van een subsidierelatie met het IVOM anderzijds. De contouren, de visie, de opzet en het proces zijn hierdoor niet helder en daarom stemt hij niet in met dit stuk. Bovendien moet een statenlid zijn controlerende taak uitvoeren en als hij dat goed doet moet hij het Rijk behoeden om geld uit te geven aan zaken waarvan de provincie zelf vindt dat zij nog niet duidelijk zijn.

Mevrouw SMITH komt nog even terug op vraag- en aanbodgestuurd beleid. Als mevrouw De Vries zegt dat ook besturen van verenigingen van dorpsbelangen zijn ondervraagd, dan vindt zij dat nog steeds getuigen van aanbodgestuurd beleid. Het ondervragen van bezoekers van een dorpshuis vindt zij vraaggestuurd beleid. De kosten van het onderzoek zullen in dit verslag worden vermeld. Zij is zeer benieuwd naar het voorstel om te komen tot een onafhankelijk onderzoeksbureau. In de pilot Interculturalisatie worden de provinciale steunfuncties genoemd. Aan die functies wordt gevraagd om offertes uit te brengen voor het project. Nu gaan die provinciale steunfuncties, zoals SSN en FORSA, straks allen

samen in het Intercultureel instituut. Bijt dit elkaar niet in tijd omdat het instituut per 1 januari 2002 opgericht moet zijn?

Mevrouw WESTERKAMP heeft opgemerkt dat haar fractie voorstander is van integraal gebiedsgericht werken. Waarom is er geen koppeling gemaakt tussen de regiovisies? Zij suggereert om daartoe eens de gehele provinciale organisatie onder de loep te nemen, want de provincie wordt op allerlei beleidsterreinen weer verschillend ingedeeld. Bij integraal gebiedsgericht werken is het misschien mogelijk om dit anders te gaan doen. Ten aanzien van mevrouw Duran merkt zij op dat zij vindt dat mevrouw Duran wel heel erg voor de muziek uit loopt. Een cultuuromslag en een verandering in werkwijze van aanbodgestuurd naar vraaggestuurd beleid vergt heel erg veel tijd. Zij is blij dat de meerderheid van de commissie heeft gekozen voor vraaggestuurd beleid en de wijze waarop daarmee gewerkt moet worden, maar dit vergt meer tijd dan één jaar.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat hij het voor wat betreft de afspraken ten aanzien van vraaggestuurd beleid eens is met mevrouw Westerkamp dat zo'n traject lang kan duren. Hij vindt nog steeds dat het niet goed is wanneer er geld wordt uitgetrokken voor zaken die nog steeds erg onduidelijk zijn. Die duidelijkheid dient wel verschaft te worden en daarom moeten het rapport en de onderliggende stukken controleerbaar, verifieerbaar en kwantificeerbaar zijn.

Mevrouw WESTERKAMP antwoordt dat de quickscan overeenkomt met vraaggestuurd beleid. De actieprogramma's zullen daar onderliggen. Verder heeft zij gevraagd of burgers er in de toekomst bij betrokken kunnen worden en als er over vraaggestuurd beleid wordt gesproken kan wellicht in een volgende vergadering aan de orde worden gesteld hoe inwoners kunnen worden betrokken bij vraaggestuurd beleid.

Mevrouw SCHIPPER merkt op dat de quickscan alleen nodig was om de prioriteiten te bepalen en dat heeft niets met vraagsturing te maken.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat vraagsturing een proces is dat tussen de oren moet zitten. Kijkend naar hoe burgers erbij moeten worden

betrokken is een voorbeeld hoe het vrijwilligerswerk zal worden aangepakt. Zo kan er wat de jeugdzorg of jongeren betreft worden gewerkt aan een interactief proces via Internet. Of het altijd evengoed lukt om vraaggericht te werken, is maar de vraag. Het moet echter wel nadrukkelijk het uitgangspunt zijn en daarover zijn commissieleden het onderling wel eens. Af en toe zal dat met vallen en opstaan gebeuren en voor een deel blijft er ook aanbodgestuurd beleid bestaan. Mevrouw Duran heeft dus gelijk als zij stelt dat het niet alleen om vraagsturing gaat, maar ook om aanbodsturing voor wat betreft die zaken die de provincie zelf belangrijk vindt. Als het gaat om de dingen die de provincie wil doen, wil de provincie echter zoveel mogelijk inspelen op die zaken waarnaar door de burgers wordt gevraagd. Kijkend naar de zorg dan is er een regiovisie waarin voor een groot gedeelte de vraagsturing is opgenomen en als de provincie het kan bereiken om ook op andere beleidsterreinen tot een regiovisie te komen waarin vraagsturing de overhand heeft, dan is een goede stap voorwaarts gezet. Mevrouw Westerkamp vraagt naar de grenzen op de kaartjes. Deze grenzen geven de grenzen van de pilots aan en dat heeft niets met de regiovisie te maken. Kijkend naar de pilot Zorg en welzijn is er heel bewust voor Midden-Drenthe gekozen, omdat in dat gebied al een aantal zaken loopt. Uiteindelijk is gekozen voor twee plattelands- en twee stedelijke gemeenten. In de pilotfase is dus heel nadrukkelijk gekozen voor afbakening van gebieden. Ten aanzien van de heer Van der Schoot merkt zij op dat zij hem niet aanraadt het Rijk te behoeden om geld in deze projecten te steken. Immers, als duidelijk wordt wat er door middel van deze, door het Rijk gefinancierde pilots, kan worden bereikt en wat tevens aansluit op datgene wat de provincie zelf wil, dan is spreekster uiterst verheugd dat dit mogelijk wordt gemaakt.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat mevrouw De Vries nu wel erg gemakkelijk over zijn stellingname heen walst. Indien de gedeputeerde alleen maar rijksgeld wil binnenhalen omdat zij er veel goeds mee kan doen, terwijl tegelijkertijd absoluut onduidelijk is waar en hoe dat geld wordt aangewend, dan vindt hij dat een methode waarbij de ene overheid de andere om de tuin leidt. Hij vindt dat als de provincie in staat is om op grond van haar uitgangspunten en de gemaakte afspraken

heldere en verifieerbare doelstellingen neer te zetten die bovendien vraaggestuurd zijn, er ook naar de rijksoverheid kan worden aangegeven dat er een goed Drents plan voorligt waarmee aan de slag kan worden gegaan. Dat is er nu niet.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat er nog een nadere concretisering van die plannen volgt. Zij vindt dat de heer Van der Schoot geen gelijk heeft omdat zij vindt dat de Drentse inwoners van deze pilots uiteindelijk alleen maar beter worden. Er werd nog gesproken door mevrouw Nieuwenhuizen over de BOKD en de inspraakreactie van de BOKD tijdens een commissievergadering. Degene die echter insprak deed dit niet namens de BOKD maar op persoonlijke titel en sprak bovendien in over een ander onderwerp en niet over de pilots.

Voor wat betreft het vraaggestuurd beleid zal op bepaalde terreinen al met de nieuwe werkwijze worden begonnen, terwijl op andere terreinen volgens de oude werkwijze wordt doorgegaan. De beleidsprioriteiten staan duidelijk in het voorliggende stuk en dat betekent dat deels wordt doorgegaan op de bestaande weg en deels de nieuwe weg van het vraaggestuurd beleid wordt bewandeld. Keuzes worden in de toekomst gemaakt bij de vaststelling van het activiteitenprogramma. De scholing van vrijwilligers mag niet betekenen dat dit ten koste gaat van een betaalde baan. Dat is dus niet de bedoeling en zeker niet het streven van de provincie.

Op de vraag naar het woord bondgenootschappen moet zij het antwoord schuldig blijven en dit zal dan ook in het verslag worden opgenomen. Als het gaat om sport en jeugd, dan wil de provincie zoveel mogelijk integraal werken en dat betekent dat daar waar een beleidsonderwerp sectoraal staat genoemd er daarnaast ook naar wordt gestreefd om integraliteit met een ander beleidsterrein na te streven.

Mevrouw KOMPIER antwoordt met betrekking tot de vraag over FORSA - het samenvoegen en het aanbestedingsgericht werken, alsmede het tijdspad dat daarmee is gemoeid - dat de aanbesteding geen risico en vertraging oploopt met het oog op het inrichten van het nieuwe instituut. Het zijn immers twee verschillende trajecten die naast elkaar lopen en die niets met elkaar te maken hebben.

De VOORZITTER concludeert dat dit stuk niet ter behandeling terugkomt in de statenvergadering.

Bij de afronding van de besluitvorming naar aanleiding van de eerste fase, waarvan dit stuk deel uitmaakt zullen zoveel mogelijk de door de commissieleden gemaakte opmerkingen worden betrokken. De resultaten van deze discussie zullen in het vervolg, de tweede fase, zijn te merken. Een meerderheid van de partijen, met uitzondering van D66, de OPD en de Ouderenpartij, vinden het voorliggende stuk een goede stap om naar de volgende fase van de besluitvorming te gaan.

9. Statenstuk 839, Integraal advies herschikking VMBO 2001; advisering Plan van scholen 2002-2004

Spreekrecht

De heer SCHILT spreekt namens AOC Terra (bijlage 2).

De heer WENDT vraagt of hij goed heeft begrepen dat het AOC Terra iets aanvraagt waar de school zelf eigenlijk niet in gelooft.

De heer SCHILT merkt op dat hij dit anders zou willen formuleren. Hij voelde zich gedwongen deze aanvraag te doen om daardoor de beste mogelijkheden te hebben om te voorkomen dat ongewenste situaties ontstaan.

De heer PRINSEN vraagt wat dan die ongewenste situatie is. Tevens vindt de heer Schilt het AOC Terra de beste school om zich bezig te houden met een extra opleiding VMBO-Groen. Waarom is het AOC Terra de beste school? Hij vraagt zich af of een extra VMBO-instelling wenselijk is. Er is er al een aantal en het AOC Terra zou de zoveelste zijn.

De heer SCHILT antwoordt dat de ongewenste situatie die hij wenst te voorkomen is dat er een VMBO-Groen vestiging in Hoogeveen geopend zal moeten worden. Dat heeft te maken met het feit dat hij heeft geconcludeerd dat de witte vlek er niet is en dat er ruimschoots en genoeg toegankelijk VMBO-onderwijs rondom Hoogeveen is. Het openen van een school in Hoogeveen zal bovendien ten koste gaan van de mogelijkheden om de richting VMBO-Groen aan de scholen in de omgeving van Hoogeveen te volgen. Ten aanzien van de vraag waarom spreker het AOC Terra de beste opleiding vindt, merkt hij op dat hij niet heeft aangegeven de beste school te zijn, maar heeft hij willen

aangeven dat het AOC Terra de deskundigheid voor het VMBO-Groen al op acht vestigingen in huis heeft. Dat maakt een goede start voor AOC Terra in Hoogeveen op voorhand gemakkelijker.

De heer HARLEMAN vraagt of er geen sprake van kan zijn dat Morgenland College en AOC Terra samenwerken om te zorgen voor een goed product. Het lijkt erop alsof beide scholen nu de concurrentie met elkaar aangaan. Als er behoefte is aan een opleiding VMBO-Groen in Hoogeveen, dan zouden beide scholen gezamenlijk iets kunnen doen.

De heer SCHILT merkt op dat hij niet in de gelegenheid is geweest hierover met het Morgenland College te spreken. Bovendien heeft hij begrepen dat het Morgenland College andere fusie- en samenwerkingsperikelen aan haar hoofd heeft, zodat het niet voor de hand ligt om op dit terrein met AOC Terra te gaan samenwerken.

De heer HEKMAN spreekt namens het Morgenland College (bijlage 3).

De heer BOMHOF merkt op dat de heer Schilt van AOC Terra aangaf dat er met hem door het Morgenland College geen overleg is gepleegd. Nu geeft de heer Hekman aan dat het Morgenland College AOC Terra op de hoogte heeft gesteld van de aanvraag. Hij vraagt waarom het Morgenland College niet eerder behoefte heeft gehad om met AOC Terra gezamenlijk naar vooroverleg te zoeken, maar in tegenstelling daarmee voor haar eigen weg heeft gekozen.

De heer HEKMAN merkt op dat AOC Terra en het Morgenland College niet in dezelfde plaats zijn gevestigd. Indien AOC Terra wel in Hoogeveen had gezeten was er een totaal andere situatie ontstaan. Indien het gaat om leerlingen die de richting VMBO-Groen zouden kunnen volgen gaat het om leerlingen die nu op school zitten. In Hoogeveen is de deelname aan VMBO-Groen erg laag. Daarom heeft het Morgenland College een oplossing gezocht voor de eigen leerlingen en indien een school een oplossing zoekt voor eigen leerlingen en de desbetreffende studierichting zelf kan aanbieden, dan ligt het niet direct voor de hand dat contact wordt gezocht met een school in een naburige plaats.

De heer BOMHOF merkt op dat de witte vlek in Hoogeveen gezamenlijk kan worden opgevuld

door Morgenland College en AOC Terra. Hij vraagt waarom daar niet voor is gekozen.

De heer HEKMAN antwoordt dat die vraag bij het Morgenland College niet aan de orde is geweest.

De heer PRINSEN merkt op dat het AOC Terra zojuist aangaf de expertise in huis te hebben om zo snel mogelijk met de opleiding VMBO-Groen in Hoogeveen te kunnen beginnen. Kan het Morgenland College een garantie afgeven dat wanneer deze school met de opleiding start, dit ook het geval zal zijn?

De heer HEKMAN antwoordt dat hij de garantiekwaliteit pas kan geven als er gestart wordt met de opleiding. Zelf is spreker bijna 20 jaar verbonden geweest aan het agrarisch onderwijs, waarvan hij 14 jaar leiding heeft gegeven aan een agrarische school binnen een scholengemeenschap. Binnen het Morgenland College zijn er enkele docenten die bevoegd zijn voor de vakken die gegeven moeten worden. Deze docenten kunnen dan ook worden ingezet. Daarnaast zal op de arbeidsmarkt moeten worden geworven voor een verdere invulling van het lerarencorps.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat het Morgenland College steeds spreekt over "eigen leerlingen". Bedoelt de heer Hekman daarmee dat het gaat om leerlingen die corresponderen met de denominatie van het Morgenland College?

De heer HEKMAN zegt met eigen leerlingen, de leerlingen te bedoelen die nu op school zitten. Daar heeft hij aan gerefereerd. Er is bij leerlingen die nu een andere richting kiezen best belangstelling voor het VMBO-Groen, maar die het toch te ver vinden om naar een andere plaats te gaan. Deze leerlingen kiezen nu vaak voor verzorging of voertuigtechniek. Op die manier vinden leerlingen wel hun plek en een enkeling vertrekt naar Meppel, Assen of Emmen.

De VOORZITTER dankt de heer Hekman voor zijn inspraakreactie en gaat over tot de behandeling van dit stuk in de commissie.

De heer PRINSEN merkt op dat het voorliggende stuk hem nogal wat moeite heeft gekost. Er waren momenten dat hij dacht dat hij begreep waar het over ging en het andere moment raakte hij in de war. Hij wil het stuk dan ook onleesbaar noemen.

Spreker is dan ook geen docent en heeft geen kinderen die naar school gaan. Sterker nog, hij is zelf net van school af. Hij stelt het zeer op prijs indien er de volgende keer iets meer rekening wordt gehouden met mensen zoals hij. Aan de afkortingen is spreker zo langzamerhand wel gewend, maar termen als perifere situering moeten toch nog in het woordenboek opgezocht worden. Dat is dan ook nog niet eens vakjargon. Een statenstuk is bedoeld om een collegestandpunt helder neer te zetten en de helderheid wordt niet bevorderd door dergelijke termen. Inhoudelijk had hij ook nogal wat moeite met het stuk. Hij begrijpt dat Hoogeveen graag een afdeling VMBO-Groen wil hebben, want dat maakt het totaalpakket aan VMBO-opleidingen in Hoogeveen compleet. Twee scholen hebben een aanvraag ingediend: AOC Terra en het Morgenland College. Het AOC Terra heeft ervaring met dit soort opleidingen en in het stuk wordt gesteld dat wanneer het om kwaliteit van het aanbod gaat het AOC Terra een relatieve voorsprong heeft op het Morgenland College. Bovendien kan de expertise van AOC Terra direct worden ingezet. Toch wordt er gekozen voor het Morgenland College. Na alle voors en tegens tegenover elkaar te hebben gezet - en dat waren er nogal wat - is deze beslissing genomen, Belangrijkste punt blijft immers dat het niet uitmaakt waar het VMBO-aanbod gestalte krijgt, maar dat meer van belang is dat het gestalte krijgt. Dat klinkt spreker enigszins als lootjes trekken in de oren: wie het eerst bingo heeft wint de hoofdprijs. Dat betekent zoiets als dat er net zo goed een kleurplatenactie had kunnen worden georganiseerd: het maakt toch niet uit wie de winnaar is. De winnaar krijgt dan de VMBO-Afdeling Groen, ondanks het feit dat binnen het Morgenland College een aanslag zal worden gedaan op de eigen levensvatbaarheid. De leerlingen komen immers uit een reeds bestaand potentieel en voor een slechts beperkt deel zal dat ten koste gaan van scholen in de omgeving. Dat geldt ook voor het AOC Terra. Spreker snapt dat Hoogeveen een VMBO-Groen wil hebben, maar is het niet eens met AOC Terra wanneer deze in een aanvullende brief zegt dat de beperkte reistijd tussen Hoogeveen en Ommen of Meppel reden genoeg is om te zeggen dat leerlingen uit Hoogeveen prima naar Ommen of Meppel naar school kunnen. Er bestaat ook nog zoiets als buitengebieden waar geen rails lopen, maar alleen zo nu en dan een bus rijdt. Voor die

leerlingen is een school die betrekkelijk dicht in de buurt is een uitkomst. Hij heeft begrepen dat er geen overleg is geweest met het openbaar onderwijs in Hoogeveen. Wellicht had het openbaar onderwijs wel iets gevoeld voor de Zwolse variant, zoals op pagina 13 is aangegeven. Waarom heeft dit overleg niet plaatsgevonden ten behoeve van deze variant? Spreker had het meest gevoeld voor deze oplossing, maar misschien moet er nog een jaar worden gewacht als na de fusie van het Mr. Harm Smeengecollege en de Groene Driehoek ook deze school een aanvraag kan indienen. De gemiddelde bezetting van VMBO-scholen is na een fusie immers nog niet ruim bemeten.

Mevrouw VAN DIJK vond het ook een moeilijk stuk. Er is officieel geen sprake van een witte vlek, maar dat is betrekkelijk want hoe dichter de leerling bij een school woont hoe beter het is. Er bestaat dan ook een leerlingenpotentieel voor alle scholen die het betreft. Indien voor de ene school wordt gekozen gaat het ten koste van de andere scholen en vice versa. Zij vindt het daarom ook erg moeilijk de ene aanvraag wel te honoreren en de andere niet. Eigenlijk maakt het ook niet uit welke school wordt gekozen. Aan de andere kant is het zo dat als deze keuze moet worden gemaakt, de bijzondere variant wordt bevoordeeld en dat gaat ten koste van de openbare varianten die elders liggen. Het Morgenland College geeft aan dat de school eigenlijk voor eigen leerlingen is bestemd, maar in de praktijk zal blijken dat leerlingen die eigenlijk niet voor het bijzonder onderwijs kiezen, toch uit praktische overwegingen alsnog voor het Morgenland College gaan kiezen. Dat gaat weer ten koste van de AOC Terra-vestiging elders.

Mevrouw DE VRIES merkt op dat er geen openbare varianten van VMBO-Groen in de provincie zijn.

Mevrouw VAN DIJK merkt op dat als voor de bijzondere variant wordt gekozen, het Morgenland College bevoordeeld zal worden. Op den duur zal blijken dat mensen die normaal niet naar het Morgenland College zouden gaan, toch voor die school kiezen omdat daar de opleiding VMBO-Groen wordt gegeven. Op langere termijn gaat dat ten koste van de vestigingen van AOC Terra elders. Het is dan ook feitelijk lood om oud ijzer. Verder is er, om de keuze voor het

Morgenland College te funderen, een aantal dingen genoemd. Zo zou er bij het Morgenland College niet bij gebouwd hoeven te worden terwijl dat bij het AOC wel nodig is. Daarnaast wordt de toegankelijkheid van het Morgenland College voor andere doelgroepen dan de doelgroep voor bijzonder onderwijs, voldoende geacht. Dit vertrouwen is ontstaan naar aanleiding van een overleg met de bijzondere scholen, maar spreekster vraagt zich af of ouders van leerlingen die normaal niet naar het bijzonder onderwijs gaan en die daar ook niet voor kiezen, dit ook zo ervaren. Wellicht dat deze ouders de witte vlek wel zo blijven ervaren omdat zij alsnog naar een andere school moeten. Zij kan in eerste instantie nog niet tot een duidelijke keuze komen. Wellicht dat beide aanvragen niet gehonoreerd moeten worden, nu er immers geen sprake is van een echte witte vlek.

Mevrouw SMITH heeft erg veel moeite gehad met het lezen van het voorliggende stuk. Spreker heeft de voor- en nadelen van de aanvragen van een VMBO-Afdeling Groen door het Morgenland College en het AOC Terra naast elkaar neergelegd en is tot de conclusie gekomen dat er in ieder geval een VMBO-Groen in Hoogeveen moet komen. Het Morgenland College heeft daartoe al de ruimte, die wel zal moeten worden aangepast aan groen onderwijs. Het Morgenland College heeft nog niet de vereiste expertise en personeel in huis. Volgens de provincie zal dit op redelijk korte termijn kunnen worden geregeld. AOC Terra heeft wel de expertise, maar nog niet de ruimte. Dat kost volgens haar echter meer tijd. Beide scholen garanderen algemene toegankelijkheid en zijn volgens de provincie beide levensvatbaar. Ook spreekster staat dus voor het dilemma of en zo ja voor welke school er gekozen moet worden.

De heer HOEKSTRA heeft in het onderwijs gezeten bij een nieuw opgerichte afdeling, maar vond het stuk toch ook moeilijk om te lezen. Pas op de pagina's 14 en 15 komt het stuk to the point. Het dilemma om tot een goede beslissing te komen is erg groot en hij ziet de heer Schilt dan ook bijna in zijn eigen been schieten wanneer hij aangeeft dat het AOC Terra eigenlijk geen aanvraag wil doen, maar dat het AOC Terra wel mee doet met het indienen van een aanvraag als er toch een VMBO Groen dient te komen. Hij heeft ook al geconstateerd dat het AOC Terra met bloedend hart de tuinbouwschool in Frederiksoord heeft opgeheven, dus het AOC Terra kiest toch

voor wat grotere scholen. Hij vraagt zich af welk argument voor een statenlid het zwaarst moet wegen. Volgens hem moet het belang van de leerlingen die in Hoogeveen naar school gaan het zwaarst wegen. Hoogeveen is een grote plaats in Drenthe en Hoogeveen is qua onderwijs nu niet bepaald zwaar bedeed. In die zin is hij het inhoudelijk met het verhaal van de heer Hekman redelijk eens wanneer deze constateert dat er een witte vlek in Hoogeveen is. Spreker heeft destijds in het onderwijs in Meppel bij een nieuwe afdeling gezeten en daar heeft hij meegemaakt dat ouders uit Hoogeveen de school waaraan hij verbonden was het meest geschikt achtten voor hun kind, maar de reisafstand was te groot. Spreker zat toen nog bij het MBO en op een bepaald moment worden leerlingen 18 jaar en krijgen zij een OV-jaarkaart waardoor zij gratis kunnen reizen. Voor de nog jongere leerlingen van het VMBO is de afstand Hoogeveen-Meppel te groot en het kost teveel geld. Leerlingen gaan niet naar Meppel indien zij in Hoogeveen of de buitendorpen van Hoogeveen wonen. Hij kan de stelling van de heer Schilt wel begrijpen, want in de perifere gebieden richting Meppel zullen leerlingen die dichterbij Hoogeveen wonen van school wisselen en dan zal AOC Terra worden geconfronteerd met een geringer aantal leerlingen in Meppel. Met het algemeen belang en de keuzevrijheid van ouders en leerlingen voor een school wordt te weinig rekening gehouden indien het Morgenland College en het Harm Smeengecollege aangeven dat zij in hun eigen afdelingen minder leerlingen krijgen. Hij begrijpt dat dat een probleem is, maar Hoogeveen is een grote plaats en deze moet toch voldoende leerlingen kunnen trekken. Het mag niet zo zijn dat ouders daardoor een beperktere keuzemogelijkheid krijgen opgelegd, aangezien de leerlingen de mogelijkheid moeten hebben voor het groenonderwijs te kiezen.

Als het gaat over de kwaliteit van het aanbod, denkt spreker dat het Morgenland College slechter scoort dan het AOC Terra, want het AOC Terra is specialist op dit gebied. Het AOC Terra heeft 8 VMBO-scholen en kan dus putten uit een grote pool van docenten. Indien een nieuwe afdeling wordt gestart is ruggensteun in de vorm van ervaren krachten hard nodig. Als het Morgenland College nog betrokken is bij fusieprocessen dan zal deze school niet in staat zijn om in Hoogeveen in goed overleg met andere onderwijsvormen te treden. Hij twijfelt dan ook aan de capaciteit van het Morgenland college om zo'n hele nieuwe afdeling op te richten. Kijkend in de

verdere toekomst is het zelfs wenselijk dat MBO Groenonderwijs in Hoogeveen wel mogelijk is. Hij is er nog niet uit, maar vindt wel dat het een witte vlek is die moet worden ingevuld.

De heer PRINSEN vraagt of de heer Hoekstra het gewenst vindt dat er een nieuwe VMBO-instelling in Hoogeveen komt.

De heer HOEKSTRA concludeert dat dit wenselijk is.

De heer VAN DER SCHOOT merkt op dat een Salomonsoordeel wordt gevraagd. Hij merkt dat meerdere fracties er nog niet uit zijn. Spreker wil toch dat Salomonsoordeel geven. Als een school expertise heeft en ervaring op een bepaald gebied dan kan dat worden afgewogen tegen de afstand die leerlingen zouden moeten afleggen om die school met die expertise te kunnen bereiken. Het Salomonsoordeel had kunnen zijn dat beide scholen met elkaar moeten samenwerken, maar hij veroorlooft zich de opmerking dat als hij twee schoolleiders ziet die zich nogal verspreid in de statenzaal opstellen er wellicht geen sprake is van een schoolstrijd, maar toch van enige animositeit. Dat constaterende denkt hij dat de heer Schilt het juiste advies heeft gegeven, namelijk geen van beide aanvragen verdienen een positief advies. Op deze manier kan er gewoon worden doorgewerkt met de expertise die er al is.

De heer BOMHOF merkt op dat het adviseren van de minister over de herschikking niet bepaald van een leien dakje gaat. Het voorspel begon de vorige keer al met een communicatiestoornis over het vereiste leerlingenaantal en over de ontvankelijkheid van de aanvraag en nu dient er een Salomonsoordeel over een tweetal aanvragen te worden geveld. Hij vraagt zich af of de argumenten in het advies wel juist zijn. Twee van die argumenten wil hij in het kort aanstippen. Allereerst zijn dat de fusieperikelen bij het Morgenland College, waardoor de directeur van deze school er niet in geslaagd is om tijdig te overleggen met het AOC Terra. Het zou een goede variant zijn geweest om een en ander samen in Hoogeveen op te pakken, teneinde de witte vlek op die manier in te vullen. Dat is niet gebeurd en daarvan vindt hij dat dit in het voordeel van het AOC Terra dient te spreken. In het advies staat ook iets over een langere bouwtijd voor de huisvesting, wat hij ook geen sterk argument vindt. De voorzitter van AOC Terra

geeft daarover aan dat dit voor het AOC niet in die mate speelt, aangezien het AOC Terra niet afhankelijk is van andere overheden. Spreker vindt dat geen sterk punt. Als het gaat om de levensvatbaarheid van de opleidingen, heeft hij gekeken naar de herkomst van het te verwachten aantal leerlingen. Nu is Hoogeveen een grote gemeente met veel potentie. Er zal ook best een aantal leerlingen zijn om vorm te geven aan die VMBO-Groen-opleiding en uit de prognoses blijkt ook wel dat beide scholen aan het leerlingenaantal voldoen. Het nadeel is natuurlijk wel dat een opleiding in Hoogeveen een aanzuigende werking zal hebben op leerlingen in het AOC Terra in Ommen, Meppel, Emmen en Assen. Met name Meppel draait niet zo goed en Frederiksoord is in het verleden ook al opgeheven. Het is dan ook geen goede ontwikkeling om dan toch door de oprichting van een afdeling bij het Morgenland College een nog grotere aanzuigende werking te laten ontstaan in de voedingsgebieden van het AOC Terra. Hij heeft daar wat moeite mee en denkt dat het Morgenland College op de lange duur alleen maar kan bestaan indien er fors in de vijver wordt gevist waarin nu ook het AOC staat te hengelen. Als het gaat gebeuren dat het AOC Terra minder gaat functioneren en de schoolproblematiek daar gaat toenemen, dan ontstaat juist datgene wat met het herschikkingsadvies moet worden voorkomen. Het gaat er namelijk om tot een doelmatige indeling van scholen te komen die elk op zich behoorlijk levensvatbaar zijn. Het laatste argument is de deskundigheid. Hij kan zich voorstellen dat het AOC Terra als school al veel ervaring heeft en een rijkere traditie met het groenonderwijs en het is duidelijk hoe schaars goed personeel is. Het Morgenland College zal dan ook behoorlijk haar best moeten doen om het groeipotentieel niet zonder meer op het gebied van kwaliteit, maar ook op het terrein van de kwantiteit, te vergroten en te behouden. Naar zijn gevoel scoort het AOC Terra op dit gebied beduidend beter. Kortom, hij heeft nogal wat twijfels bij dit stuk en vindt de onderbouwing van het advies ter verbetering vatbaar. Hij vraagt het college zich goed te beraden op het voorstel en neemt het als zodanig mee terug naar de fractie.

Mevrouw WESTERKAMP heeft twee vragen. Hoe komt het college tot de constatering dat er sprake is van een witte vlek? Heeft de gedeputeerde gezamenlijk overleg gehad? Zij heeft begrepen dat de beide scholen niet samen om de tafel hebben gezeten, zodat zij daarover ook niet met

de gedeputeerde hebben gesproken. Is de gedeputeerde bereid een dergelijk overleg te realiseren met de beide scholen, teneinde uit deze impasse te komen?

De heer WENDT merkt op dat hij zich de vorige vergadering kritisch heeft opgesteld. Ook nu wil hij eerlijk zijn en complimenteert het college met het voorliggende stuk. Het college moest een moeilijke afweging maken en heeft knopen doorgehakt. Politiek is keuzes maken, zo heeft hij deze morgen al meer gehoord. Knopen durven doorhakken is belangrijk en in zijn optiek heeft het college zich van goede argumenten voorzien. Er gaat een brede onderwijsvisie achter schuil. Een goed breed onderwijsaanbod in de provincie is het doel van alle partijen. Spreiding is gewenst. Het is goed voor Drenthe als aantrekkelijke vestigingsfactor voor nieuwe inwoners, maar ook om mensen die er al wonen een goed onderwijsaanbod te bieden en zodoende inwoners vast te houden. Niet alleen een breed HBO-aanbod, maar ook onderwijs voor 12- tot 16-jarigen dient er voldoende te zijn. Er is in Hoogeveen dan ook wel degelijk sprake van een witte vlek. De argumenten van het college op pagina 14 en 15 van de nota zijn goed onderbouwd. In Hoogeveen ontbreekt er nog iets en dat kan via het aangedragen en toegewezen voorstel verwezenlijkt worden. Een levensvatbare school is gewenst en vereist. Niet alleen een eventuele nieuwe school of afdeling, maar ook de al gevestigde scholen. Het college wijst op de smalle basis van een algemeen bijzondere school, het Harm Smeengecollege. Het is een basis die nog verder zal verzwakken bij vestiging van een tweede algemeen bijzondere school in de directe omgeving. Op dat moment zijn er pas echt afdoende mogelijkheden in Hoogeveen.

Mevrouw SMILDE merkt op dat de heer Wendt aangeeft dat als het AOC Terra zich in Hoogeveen zou vestigen, dit ten koste gaat van het Harm Smeengecollege. Dat geldt echter ook indien het Morgenland College zich in Hoogeveen vestigt. Het Morgenland College zal dan bovendien wat meer leerlingen willen in plaats van dat er enkel sprake is van communiceerende vaten binnen één school.

De heer WENDT merkt op dat indien het AOC Terra in Hoogeveen komt, het ook leerlingen van AOC Terra in Meppel, Assen en Meppel kost.

De heer BOMHOF merkt op dat de argumenten voor het Morgenland College in zijn ogen ondeugdelijk zijn. Dat betekent nog niet dat AOC Terra een vestiging moet openen in Hoogeveen. Hij wijst beide aanvragen af, want hij ziet de blinde vlek in Hoogeveen niet.

De heer WENDT merkt op dat, door te handelen zoals door het college wordt voorgesteld, in het voorliggende advies er geen enkele school gevaar loopt en Hoogeveen er een opleiding bij heeft. Het onderwijsaanbod in Drenthe wordt erdoor versterkt.

(De voorzitter schorst de vergadering van 12:15 tot 12:25 uur.)

Mevrouw DE VRIES merkt op begrepen te hebben dat haar beantwoording van cruciale betekenis kan zijn voor de standpuntbepaling van menige fractie ten aanzien van het voorliggende stuk. Zij zal proberen mevrouw Brink wat dit beleidsterrein betreft zo waardig mogelijk te vervangen. Het gaat er volgens spreekster om of terecht is gesteld dat in Hoogeveen agrarisch onderwijs gegeven zal moeten worden door middel van kortlopende opleidingen. De tweede vraag is welke school dat onderwijs zou moeten verzorgen. Kijkend naar de tweede vraag zijn er twee opties. De ene optie is het Morgenland College dat een aanvraag heeft ingediend en de tweede school is het AOC Terra dat als reactie daarop pro forma een aanvraag heeft ingediend. Daarbij is een aantal dingen van belang en dat is allereerst de vraag of partijen de mening zijn toegedaan dat er in Hoogeveen überhaupt een opleiding dient te komen en of deze opleiding levensvatbaar is. De levensvatbaarheid waar de heer Bomhof naar vroeg is in beide gevallen gegarandeerd volgens de regels die daarvoor gelden. Het gaat voornamelijk om de reisafstand voor leerlingen. AOC Terra brengt naar voren een reisafstand van 12 minuten per trein. Dat geldt echter indien op station Meppel in de trein wordt gestapt en leerlingen in Hoogeveen weer uitstappen. Daarnaast is er wel sprake van een omgeving waardoor niet vaststaat of het in 12 minuten gedaan kan worden, aangezien de verbindingen van het openbaar vervoer in het landelijk gebied niet optimaal zijn.

Commissieleden weten hoe moeilijk het is om vanuit het landelijk gebied naar een grotere plaats te reizen. Dat betekent dat in veel gevallen

kinderen afhankelijk zullen zijn van de fiets of het openbaar vervoer. Reizend op de fiets zal de afstand in minuten sowieso al langer zijn dan in het buitengebied. De afstand met het openbaar vervoer is echter, afhankelijk van de plaats waar een leerling vandaan komt, uit de regio vanaf Groningen aardig wat langer dan 12 minuten. Naast de vraag of er sprake is van een witte vlek, dient ook gekeken te worden naar de reistijd die het kost om naar zo'n plek toe te reizen. Dit bepaalt in grote mate of er behoefte is aan zo'n voorziening of niet. Spreekster denkt dat er behoefte is aan het invullen van de witte vlek in Hoogeveen, juist omdat de reisafstanden daar naartoe een goed onderbouwd argument zijn om dit te kunnen doen.

De meeste fracties weten nog niet precies welk besluit zij zullen nemen. Het college heeft een keuze gemaakt in het voorliggende stuk. De heer Van der Schoot kiest ervoor om in Hoogeveen deze vorm van onderwijs niet te wensen en spreekster gaat ervan uit dat de provincie dat wel in Hoogeveen zou moeten willen. De vraag is voorts wie het onderwijs in Hoogeveen moet gaan geven. De heer Wendt heeft daarbij de duidelijkste keuze gemaakt door te verwijzen naar de afwegingen in voorliggend stuk, op grond waarvan hij tot zijn keuze is gekomen. Dat betekent dat hij instemt met de overwegingen van het college. Een aantal fracties stemt daarmee niet in en heeft met name getwijfeld over de afstand en of er niet teveel leerlingen bij elkaar worden weggehaald. Kijkend naar de signatuur, dan is deze in deze discussie niet van belang. Het verschil tussen de scholen zit hem namelijk in het protestants christelijke of het algemeen bijzondere onderwijs. Als het gaat over de toegankelijkheid van scholen, dan maakt het niet uit of kinderen naar de school in Meppel, Assen, Emmen of Hoogeveen gaan. Immers, al de andere scholen hebben dezelfde signatuur.

Het college twijfelt niet aan de capaciteit van het Morgenland College, zoals sommige commissieleden wel doen. Op de vraag waarom er niet is gekozen voor de Zwolse variant en of er overleg is geweest met het openbaar onderwijs, zal de heer Bosschers antwoord geven. Op de vraag of er bestuurlijk overleg mogelijk is tussen provincie en scholen, antwoordt spreekster dat zij daarop niet kan antwoorden aangezien mevrouw Brink afwezig is.

De heer BOSSCHERS antwoordt dat de provincie dit overleg graag gehad zou willen hebben, maar de aanvragen kwamen in een zo laat stadium binnen dat er in de voorbereiding al geen overleg meer mogelijk was. De vraag of in Hoogeveen een Zwolse variant mogelijk is dient ontkennend te worden beantwoord. Immers, er dient een bestaande school te zijn waar omheen een Zwolse variant kan worden opgebouwd. Dit gaat echter om iets totaal nieuws.

Mevrouw DE VRIES merkt, naar aanleiding van het wegtrekken van leerlingen van een andere locatie, op dat wat de provincie ook kiest en wat er ook zal worden gedaan er altijd leerlingen van de ene naar de andere school zullen overstappen, aangezien hetzelfde aantal leerlingen blijft bestaan dat wel dient te worden verdeeld over meerdere scholen en richtingen. Zij is het eens met de opmerking dat in het vervolg de leesbaarheid van stukken als deze dient te worden verbeterd.

TWEEDE TERMIJN

De heer PRINSEN merkt op dat mevrouw De Vries zojuist tussen neus en lippen door zei dat een openbare variant van deze opleiding niet bestaat in Drenthe. In dat geval vraagt hij zich af of dat nu juist niet de witte vlek is. Moet de provincie zich dan juist niet hard maken voor een openbare variant van deze opleiding? Wanneer de fusie tussen de Groene Driehoek en het Harm Smeengecollege wel is gerealiseerd, is dan overleg over een Zwolse variant wel mogelijk?

De heer BOSSCHERS antwoordt dat dit mogelijk is, maar dan moet er nu voor worden gezorgd dat dit een afdeling is in Hoogeveen. Als die school of afdeling er niet is, kan daaromheen geen Zwolse variant worden gestart.

De heer PRINSEN merkt op dat, indien toch gekeken wordt naar het openbaar onderwijs, het handiger is om een tijdje te wachten totdat die fusie is gerealiseerd en dan te kijken of ook het openbaar onderwijs opnieuw kan meedingen naar deze hoofdprijs.

De heer BOSSCHERS antwoordt dat dat het probleem met zich meebrengt dat dan een verhoging van de stichtingsnorm zal plaatsvinden

met ingang van het volgende Plan van scholen en dan zijn er binnen Hoogeveen geen 260 leerlingen meer die voor een dergelijke school nodig zijn. Dat werkt zeker niet indien AOC Terra in Hoogeveen eigenlijk niets wil.

De heer BOMHOF vraagt of de school op de langere termijn dan wel levensvatbaar is.

De heer BOSSCHERS antwoordt dat de desbetreffende afdeling wel levensvatbaar is, maar als school niet.

Mevrouw VAN DIJK heeft haar standpunt nog niet bepaald en neemt dit stuk ter bespreking mee terug naar haar fractie.

Mevrouw SMITH merkt op het voorstel van het college te volgen.

De heer HOEKSTRA heeft de voorkeur voor het AOC Terra en is in ieder geval voor het invullen van een groenopleiding. Een en ander zal hij terugnemen naar zijn fractie.

De heer VAN DER SCHOOT is gesterkt in zijn standpunt in eerste termijn, namelijk dat geen van beide vragen gehonoreerd dient te worden. Op de vraag of de afstand tussen het opleidingsinstituut en de plaats waar leerlingen wonen relevant is, antwoordt hij bevestigend. Op de vraag of kwaliteit en expertise in het onderwijs nog relevanter zijn, antwoordt hij ook bevestigend. Vandaar dat hij vindt dat beide aanvragen niet dienen te worden gehonoreerd.

De heer BOMHOF merkt op dat de argumenten van de gedeputeerde over reistijden en de deskundigheid, hem niet direct aanspreken. Jongelui in deze leeftijdscategorie kunnen bovendien ook best fietsen. Schooltijden zijn overdag en busvervoer gaat ook gewoon door. Hij merkt op dat er gestreefd moet worden naar een Zwolse variant-plus en dat er dus moet worden gekeken of de provincie met AOC Terra en het Morgenland College kan samenwerken. Hij noemt als suggestie voor de volgende statenvergadering dat het goed is om nog eens om tafel te gaan zitten teneinde te bespreken of door bemiddeling van het college wel een eventuele samenwerkingsvorm mogelijk is. Verder kan dan gekeken worden naar die witte vlekken, indien scholen bereid zijn samen te werken. Indien het argument van 260 leerlingen als norm in 2002 niet langer geldt, dan dient het college heel goed te

kijken of zij met deze koers verder wil gaan. Hij neemt dit punt ter bespreking mee naar de fractie.

Mevrouw WESTERKAMP is het nog onduidelijk waarom er in Hoogeveen een witte vlek is geconstateerd. Zij wacht af of de gedeputeerde met beide scholen om tafel zal gaan zitten en het resultaat daarvan kenbaar maakt aan de commissie. Zij neemt dit stuk mee terug naar de fractie.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat als het gaat om een witte vlek dit aan van alles gekoppeld is, maar niet aan de signatuur van de school.

De VOORZITTER constateert dat een aantal partijen nog geen standpunt heeft ingenomen en dit stuk ter bespreking mee wenst te nemen in de fractie. Partijen zullen hun definitieve standpunt kenbaar maken in de statenvergadering, zodat dit een B-stuk zal blijven.

11. Statenstuk 840, Beëindiging subsidierelatie met het Instituut voor Volksgezond- heid en Maatschappelijke Ontwikkeling (IVOM)

Spreekrecht

De heer BEENHAKKER spreekt in zijn hoedanigheid als directeur van het IVOM. Het voorstel van het college om over te gaan tot beëindiging van de subsidierelatie met het IVOM en nog wel binnen twee jaar, overviel het IVOM. Dat er in vervolg op de Contourennota veranderingen op til waren, was hij zich bewust. Deze ingreep had hij echter niet verwacht. Enkele dagen geleden heeft het college een brief van het IVOM ontvangen, waarin wordt uiteengezet waarom het IVOM dit voornemen van het college niet kan plaatsen. In deze brief gaat het IVOM in op de drie argumenten en de verdere inhoud van de beleidsbrief, alsmede op de gang van zaken. Tot slot bepleit het IVOM in de brief een aanpak die in overeenstemming is met de inhoud en de geest van de vastgestelde Contourennota. Onder verwijzing naar zijn brief stipt spreker enkele essenties nog een keer aan. Daarbij benadrukt hij dat de kritische houding van het IVOM niet afdingt op de bereidheid van het IVOM om constructief samen te werken aan het snel vinden van zorgvuldige oplossingen. Dat ligt ook in de lijn van de Contourennota. Aan het ontstaan van het IVOM op 1 januari 1996 lag een eerdergenomen besluit van provinciale staten ten grondslag. De

statuten van het IVOM kregen vooraf de instemming van de provincie. In de daaropvolgende jaren ontmoette het IVOM bij de provincie altijd een positieve houding. Uiteraard werd het IVOM kritisch gevolgd en werd af en toe opgemerkt dat moest worden gewaakt voor overlap. Dat er daadwerkelijk sprake zou zijn van overlap van enige omvang is nooit aangegeven. Het gewicht dat nu ineens aan overlap wordt toegekend, zonder dat aan dat begrip enige invulling wordt gegeven, staat in schril contrast met de voorbije periode. Dat de vermaatschappelijking van de zorg - een van de bestaansgronden van het IVOM - intensieve afstemming verlangt tussen zorg en welzijn, is niet nieuw. Wat de meerwaarde is van het nu plotseling en zonder gericht overleg laten opgaan van zorg in welzijn, is hem een raadsel. Wat betreft de regiovisies is de pioniersfase achter de rug. Daaraan heeft het IVOM de afgelopen jaren in opdracht van de provincie uitvoering gegeven, zowel waar het ging om het proces en het draagvlak als waar het de inhoud en de onderbouwing betreft. Veldkennis en onafhankelijkheid bleken de kritische succesfactoren van het IVOM. Dat de provincie meer regie wil bij de totstandkoming van regiovisies en dat dat tot herformulering van afspraken zal leiden, is begrijpelijk. De ingreep die het college nu echter voor ogen heeft, schiet zijns inziens het doel voorbij. Dat onderzoek op een onafhankelijke manier moet worden uitgevoerd is een vanzelfsprekende en terechte eis. De veronderstelling dat het IVOM daartoe niet in staat is, heeft hem gestoken. In geen van de onderzoeksactiviteiten die het IVOM de afgelopen jaren heeft uitgevoerd is er sprake geweest van een problematische situatie. Bovendien geeft de literatuur aan dat voorbereidend onderzoek slechts kan gedijen als er goede aansluiting is bij de uitvoering van beleid. Veldkennis is daarbij van groot belang. Ook bekruipt hem het gevoel dat de omvang van het bij IVOM weg te halen onderzoeksdeel steeds verder uitdijt, terwijl het aanvankelijk alleen maar ging om vraaggerelateerd onderzoek. Mede daardoor wordt het voor het IVOM steeds schrijnender dat het IVOM recent in korte tijd veel inspanningen heeft geleverd om de door de provincie aan het IVOM overgedragen databank Zorg te operationaliseren, terwijl dat nu plotseling voor niets lijkt te zijn geweest. Hij is ervan overtuigd dat de gerechtvaardigde behoefte van de politiek aan controleerbare onafhankelijkheid van vraaggericht onderzoek uitstekend kan worden gehonoreerd

zonder de organisatorische vorm op voorhand volledig vast te leggen. Van enkele activiteiten vindt en vond het IVOM dat overheveling naar een andere organisatie goed kan zijn. Op eigen initiatief zorgde het IVOM daarom op 1 januari 2000 al voor de overdracht van het "Meer bewegen voor ouderen" naar Sport Drenthe. Dat ging ongevraagd, wat een duidelijk voorbeeld is van het ongevraagd laten prevaleren van algemeen belang boven het eigen instellingsbelang. Zo zou nu gekeken kunnen worden naar overheveling van de structurele ondersteuning van ouderenbonden naar het RPCP. Uitgaande van de Contourennota is door de provincie en de instellingen gezamenlijk heel goed een uitvoeringsplan op te stellen dat voorziet in een zorgvuldige en onderbouwde herallocatie van taken. Welke omvang IVOM of zijn rechtsopvolger daarna zal hebben, is nog niet te overzien. De plotseling op tafel gelegde ontmanteling van het IVOM is naar zijn mening ongefundeerd en voorbarig en staat haaks op de geest en de inhoud van de vastgestelde Contourennota. Hij hoopt dan ook dat de commissie aan het college wil adviseren het onderhavige besluit terug te nemen. Hoewel het IVOM onaangenaam werd verrast door het voornemen van het college om het IVOM te ontmantelen, is de relatie met de provincie gelukkig niet aangetast. Daardoor is er voldoende basis om snel en constructief overleg te voeren, gericht op creatieve, goede en duurzame oplossingen.

(De heer Bomhof verlaat de vergadering.)

De heer VAN DER SCHOOT is tegen het voorliggende voorstel en daar heeft hij tien redenen voor. Daar het IVOM niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor de schotten die er in welzijn en zorg zijn aangebracht, dient het IVOM daar ook niet de dupe van te worden. Voorts heeft het RPCP niet dezelfde expertise als het IVOM in huis om allerlei taken over te kunnen nemen. Het gegeven dat de provincie zelf de regie wil houden met betrekking tot de ontwikkeling van regiovisies, is nimmer door het IVOM belemmerd. Sterker zelfs, indien de provincie de regie in eigen hand wenst te houden, wordt onderzoek merkwaardig genoeg weer uitbesteed aan een ander extern bureau. De overlap die het college constateert wordt nergens aangetoond met betrekking tot het IVOM. De onderzoekssubsidie is slechts een onderdeel van de totale subsidie aan het IVOM, waardoor bij het

opzetten van een onafhankelijk onderzoeksbureau een ontmanteling van een totale instelling als het IVOM niet wordt beargumenteerd. Als het college immers dat onafhankelijke onderzoeksbureau wil, dan betekent dat dat de onderzoeksfunctie bij het IVOM verdwijnt, maar betekent dit niet de totale ontmanteling van het IVOM. Deze relatie is dan ook nimmer gelegd. Het elimineren van het IVOM wordt aangewend om de menskracht bij het IVOM weer via de achterdeur binnen te halen bij het onafhankelijk onderzoeksbureau. Dat komt bij spreker wat onkies over. Hoewel spreker voorstander is van een onafhankelijk onderzoeksbureau en de onderzoeken niet langer bij dezelfde instellingen mogen worden ondergebracht, vindt hij niet dat het weghalen van de onderzoekstaak bij het IVOM mag worden gerelateerd aan een totale ontmanteling van hetzelfde instituut, met alle kapitaalvernietiging van dien. Het zogenaamde onderbrengen van kerntaken van het IVOM is dus geen overlapbestrijding, maar hooguit een herschikking. Dat mag niet leiden tot een totale ontmanteling. De zogenaamde veranderde en gewijzigde inzichten met betrekking tot de subsidievoortzetting worden totaal niet onderbouwd. Daarnaast zijn in 1998 bij de vestiging van het IVOM in Rolde garanties afgegeven. Het verslag van de besprekingen, die pas op 19 maart 2001 zijn gehouden, ligt voorts niet ter inzage. Pas enige dagen geleden zijn er dus besprekingen gevoerd waarin geen inzicht is te verkrijgen. Het onafhankelijk onderzoeksbureau is nog lang niet opgetuigd, nog lang niet voorzien van een visie, codes en criteria en heeft in feite nog geen enkele vorm gekregen. In deze fase en in relatie tot de door spreker genoemde argumenten, is het voorliggende voorstel erg slecht en hij wijst het dan ook volmondig af.

(De heer Van der Schoot verlaat de vergadering.)

Mevrouw SMITH merkt op dat zij over de voorgestelde beëindiging van de subsidierelatie met het IVOM al uitvoerig in de krant heeft kunnen lezen. Had het college de commissie via de e-mail alvast niet op de hoogte kunnen stellen? Bij dit soort voorstellen moet dat toch mogelijk zijn, want nu werd zij via de pers onaangenaam verrast. Waar haalt het college de conclusie vandaan dat de subsidierelatie met het IVOM beëindigd moet worden? Dit staat zo niet in het voorstel van het CAB. Er wordt in de provinciale Contourennota geen prioriteit gelegd bij het verminderen van overlap en/of het reorganiseren of fuseren van

instellingen. Is dit dan een conclusie van het college en welke argumenten liggen daaraan ten grondslag? Welke procedure is door het college gevolgd? Is dit het uitvloeisel van interactief samenwerken met het veld? Zij heeft hier haar vraagtekens bij. Het is natuurlijk juist dat zorg en welzijn steeds dichter bij elkaar aansluiten. Als de onderzoeksfunctie bij het IVOM wordt weggehaald en een aantal taken beter door anderen kan worden gedaan, zoals STAMM, INNOVA of RPCP, dan is dit inhoudelijk een logische stap. Er moet dan wel een goede afstemming met de andere genoemde instellingen plaatsvinden en het personeel. De inhoudelijke kennis moet zeker overeind blijven en de overgang dient zeer zorgvuldig plaats te vinden. Is het dan ook mogelijk om te kijken of die overgang niet wat eerder kan, zodat het personeel van het IVOM wat meer rust krijgt? Het is goed dat het provinciaal Sociaal statuut gaat gelden. Is er al duidelijkheid over eventuele kosten van het flankerend beleid? Is er contact geweest met de andere instellingen en wat vinden zij hiervan?

Mevrouw CEELEN merkt op dat bij de behandeling van de diverse statencommissiestukken deze morgen, de rode draad wordt gevormd door de discussie over het onafhankelijke onderzoeksbureau. Dit krijgt ontzettend veel aandacht en dat geeft te denken. De brief van STAMM van februari 2001 en de brief van IVOM van afgelopen zaterdag, alsmede de insprekers, betreffen alle de discussie rondom dat onderzoeksbureau. Zij vraagt zich af of hierin iets is gelegen waarvan de staten kunnen leren en waaraan de staten intern en in de richting van de instellingen de nodige aandacht moeten besteden. Het statenstuk 840, met als onderwerp de beëindiging van de subsidierelatie met het IVOM ligt voor haar. Het is een statenstuk waarin de eerste operationalisering wordt voorgelegd naar aanleiding van de Contourennota "Schaduw vooruit" die de staten in haar vergadering van 13 december 2000 hebben vastgesteld. De snelheid waarmee in een korte begeleidingsbrief de prioriteitsstelling werd gegeven en geschraagd werd op een aantal ontwikkelingen, deed haar even schrikken. Deze ontwikkelingen betreffen de ontschotting tussen welzijn en zorg, de bundeling van patiënten- en consumentenbelangen, het loskoppelen van de onderzoeksfunctie van de ondersteunings- en ontwikkelingsfunctie teneinde de grootst mogelijke onafhankelijkheid te waarborgen en het in eigen hand van de provincies terugbrengen van de regie van de

regiovisies. Aanvankelijk zou het IVOM alleen maar een adviesfunctie bij de regiovisies krijgen, hetgeen expliciet wordt onderschreven in het verslag van het werkbezoek aan het IVOM in april 1996.

De conclusie was statenbreed dat er een herpositionering van de onderzoeksfunctie naar aanleiding van de analyse in "Schaduw vooruit" diende plaats te vinden. Hieruit voortvloeiende hebben de staten besloten om het beleid transparanter te laten zijn vanwege de doelen waaraan subsidie zou worden besteed. Tevens moest de wijze van subsidiëring helder zijn en dienden de kwaliteitscriteria waaraan de gesubsidieerde instellingen moesten voldoen, helderder zijn. Daarnaast moest de effectiviteit van het maatschappelijk nut zichtbaar worden en moest er een goede analyse gemaakt worden. Bovendien moest er een vraag- en resultaatgerichte aanpak komen, zodat er klip en klaar geëvalueerd kan worden. Dit alles zou in een hoog tempo en voortvarend worden ingezet, zo zei gedeputeerde Weggemans in de statenvergadering van december 2000. Spreekster voelde aanvankelijk dat dit wat kort door de bocht was, maar de ad-hoccommissie stuurde wel op een vraaggestuurd en onafhankelijk onderzoeksbureau aan. De schrik zit hem dan ook in verschil tussen het zich akkoord verklaren met beleid en het zien van de activiteiten die daar zwart op wit uit voortvloeien. De PvdA-fractie ziet echter in dat een heldere aanpak, een cultuuromslag en een nieuwe vorm nodig waren. Wil er verantwoord en zorgvuldig worden omgegaan met de gevolgen die het voor de mensen heeft die het aangaat, dan zal er een helder plan moeten worden neergezet en een overzichtelijk tijdspad worden geformuleerd. Dat is ook hetgeen de hele ochtend al voor het voetlicht wordt gebracht. In de beleidsbrief wordt een en ander in een tijdsbestek van twee jaar neergezet en een aantal concrete stappen worden voorgelegd. Het zijn er drie. Allereerst komt er een onafhankelijk onderzoeksbureau, waarbij gebruik zal en kan worden gemaakt van de expertise en capaciteit van STAMM en IVOM. De twee onderzoeksfuncties van deze instellingen worden dan ook losgekoppeld en gaan onder een nieuwe paraplu verder met een eigen bestuur en budget. Deze stap is geaccordeerd in de staten en daar dient naartoe te worden gewerkt. Dat is immers afgesproken. De weg waarlangs dat doel moet worden bereikt, kan in allerlei varianten. De tweede stap, het consumenten- en patiëntenbeleid, wordt ondergebracht bij het

RPCP. De inhoudelijke rol van het RPCP wordt versterkt en dat is een nieuw gezichtspunt in het proces dat sinds december 2000 in gang is gezet. De serviceactiviteiten van de ouderen en gehandicapten gaan over naar het RPCP. Voor het IVOM is dat kennelijk ook een goed voorstel. Ook spreekster denkt dat dat een goed voorstel is, want als er één instelling is die volledig namens en door vragers werkt, is het wel het RPCP. Zij vraagt wel hoe die plek bij het RPCP eruit zal gaan zien. Uitwerking, zoals bekendheid, beeldvorming en klankbordgroep, van alle verschillende patiënten- en cliëntenorganisaties onder één paraplu dient nog nadere vorm te krijgen. Sinds juli 2000 is het RPCP een nieuw orgaan, maar de nieuwe mensen die aan het RPCP zullen worden toegevoegd vanuit de ondersteunende functie, willen zich wel blijven herkennen. Vandaar dat de naam RPCP wellicht eens onder de loep genomen kan worden. Afgezien van de huisvesting van het RPCP werken diverse subfuncties binnen het RPCP nog als eilanden langs elkaar heen. Er is nu dan ook een noodzaak om een stevige instelling neer te zetten door ondersteunende functies bij het IVOM weg te halen, alsmede de onderzoeksfuncties bij STAMM en IVOM in een onafhankelijk onderzoeksbureau onder te brengen. Personeel, budget en kerntaken van het IVOM gaan dus naar STAMM en het RPCP. Dit wordt gedaan om de overlap tussen de organisaties eruit te halen. Ook hier vraagt zij de gedeputeerde om dit in een plan van aanpak neer te leggen en hoe dient dat te gebeuren? Daarbij is een inspanningsverplichting naar het eigen personeel een absolute noodzaak. Die garantie is dan ook gegeven. Misschien was het helder geweest als bij dit statenstuk een plan van aanpak met tijdspad had gezeten, in de vorm van een analyse in concept met concrete overlap, dat na accordering van de staten helder ingezet had kunnen worden. Dit plan van aanpak met tijdspad mist zij, alsmede de verder nader te bepalen aanpak en concretisering. Dat wil niet zeggen dat zij niet mee wil in de cultuuromslag. Haar fractie heeft dat in de afgelopen periode dan ook herhaaldelijk neergelegd in de beroemde ad-hoccommissie. De PvdA-fractie is van mening dat de zekerheid voor de medewerkers van het IVOM de hoogste prioriteit moet hebben. Weliswaar is de overgangperiode tot 2003 afgebakend, maar daar waar mogelijk dient er snel duidelijkheid te komen voor deze medewerkers. Deze zekerheid geldt evenzeer voor de organisaties, want ook de mensen uit het

veld die horen dat zij ineens ergens anders worden ondergebracht hadden dat ook liever niet uit de krant gehaald, maar vinden het wel prettig dat zij ergens terecht kunnen waar zij hun vragen neer kunnen leggen. De PvdA-fractie vraagt de gedeputeerde dan ook de garantie dit snel ter hand te nemen en vooral dat de communicatie met de medewerkers en de organisatie snel zal gebeuren. Deze voorliggende concrete voorstellen vragen nu om haar instemming. Het gaat hierbij om de eerste operationalisering van de ombuiging van het provinciale welzijns-, zorg- en cultuurbeleid. Haar fractie is van mening dat die weg ingeslagen moet worden, tenzij er duidelijk rekening wordt gehouden met haar voorwaarden. Een van die voorwaarden is zorgvuldige communicatie die niet alleen op bestuurlijk niveau, maar ook met het veld plaatsvindt en speciaal met de medewerkers op de werkvloer waar het eigenlijk om gaat. Daarnaast dient er een helder en duidelijk stappenplan te zijn die de staten handvatten geeft om ontwikkelingen te monitoren.

Mevrouw DURAN heeft bij agendapunt 8 de visie van D66 op dit voorstel al duidelijk weergegeven. Naar haar idee is dit voorstel te voorbarig en is zij het volledig eens met de kritiek van het IVOM en STAMM. Op dit moment is de provincie veeleer bezig met sturing op vorm en niet op inhoud. Waarom is STAMM niet bij dit proces betrokken? Een lossere relatie met het IVOM en STAMM kan D66 zich voorstellen. Onafhankelijkheid is belangrijk, maar D66 wil geen gedwongen winkelnering. Dat is wel het probleem bij het voorstel voor een apart bureau. Er zijn gevolgen genoemd voor het personeel, maar wat zijn de financiële consequenties van de verplichtingen die hieruit ontstaan? Die moeten er wel zijn. Het voorstel is op dit moment te vergaand en zij stelt voor dat het college dit voorstel terugneemt en komt met alternatieven in de lijn zoals D66 haar visie heeft geformuleerd.

Mevrouw NIEUWENHUIZEN merkt op dat in de statenvergadering is besloten een onafhankelijk onderzoeksbureau in te stellen met gebruikmaking van deskundigheid van het IVOM en STAMM. Zij had dan ook het voorstel tot het instellen van zo'n onafhankelijk onderzoeks-bureau verwacht en niet zozeer een voorstel tot opheffing van het IVOM. Wat ontbreekt in dit voorstel is STAMM, temeer daar de provincie wel gebruik wil maken van de onderzoeksmogelijkheden die STAMM biedt. Zij

wil een plan waarin duidelijk staat welk onderzoeksbureau er komt, wat de doelstellingen zijn van dat bureau en welke consequenties dit bureau heeft voor het werk van het IVOM en STAMM. Met name dat laatste dient dan ook helemaal uitgewerkt te worden. Graag wil zij daarbij ook de kosten op een rijtje gezet zien. Met name naar de kosten van het flankerend beleid is zij benieuwd.

De heer VAN HEUKELUM merkt op dat herijking van het welzijnsbeleid in Drenthe nodig is. Dat deze herijking een herpositionering van taken met zich mee zal brengen, is een logisch gevolg van deze herijking. Als deze herpositionering op haar beurt met zich meebrengt dat een of meer van de bestaande instituten op het terrein van cultuur, zorg en welzijn als gevolg hiervan beter opgeheven kan worden, dan zij dat zo. Dat is ongetwijfeld jammer voor het desbetreffende instituut, maar geen enkel instituut is voor de eeuwigheid opgericht. Dat geldt ook voor STAMM en het IVOM. Het zal dan ook geen verbazing wekken dat de VVD-fractie niet per definitie onwelwillend staat tegenover het verminderen van het aantal door de provincie gesubsidieerde instellingen, maar het voorstel tot het opheffen van een dergelijke instelling zoals dat concreet met betrekking tot het IVOM in statenstuk 840 wordt voorgesteld, dient wel te worden onderbouwd met degelijke, valide argumenten. Die degelijke onderbouwing mist spreker in het voorliggende statenstuk volledig. De VVD-fractie vindt het voor de hand liggen het voortbestaan van het IVOM te heroverwegen. Er is herhaaldelijk door de VVD aangegeven dat de rol van de provincie op het terrein van de zorg, door verschillende overheidsmaatregelen, is geminimaliseerd. Naar de mening van de VVD-fractie zal dat zijn doorwerking moeten vinden in de getalssterkte van het ambtelijk apparaat, maar ook in de personeelsbezetting van de gesubsidieerde instellingen die zich bezighouden met verschillende aspecten van zorg. Hij constateert met verbazing dat de taken van het IVOM intact blijven en alleen maar worden herverdeeld over andere instellingen. Hij had het logischer gevonden als er eens een kritische beschouwing was gewijd aan de inhoud en de omvang van het takenpakket van het IVOM. Dat is dan ook een van de belangrijkste punten die zijn fractie in het voorliggende stuk mist. Het voorstel roept aanzienlijk meer vragen op. Bij de herijkingsoperatie is afgesproken dat de gesubsidieerde instellingen beoordeeld worden op

hun output. Hoe beoordeelt de gedeputeerde de huidige output van het IVOM, zowel in kwalitatief als in kwantitatief opzicht? Hij wil er geen misverstand over laten bestaan dat het oordeel van de gedeputeerde over die vraag van belang is bij het beoordelen van de voorgestelde maatregelen. Het maakt nogal wat uit of het IVOM zijn taken goed uitvoert, of slecht uitvoert. Het IVOM is indertijd opgericht om meer samenhang te brengen tussen de werkvelden volksgezondheid en maatschappelijk welzijn. Nu stelt het college in het voorliggende stuk de koppeling tussen zorg en welzijn meer gestalte te willen geven. Wordt die koppeling dan niet meer door het IVOM gerealiseerd en voldoet het IVOM dan ook niet meer aan de oorspronkelijke doelstellingen? De taken van het IVOM worden verdeeld over een aantal andere instellingen. Waaruit blijkt dat de samenhang tussen zorg en welzijn door het herverdelen over andere instellingen beter wordt gerealiseerd? In de notitie van het college wordt een aantal argumenten genoemd en een van die argumenten luidt dat om de provincie meer regie te geven bij de totstandkoming van de regiovisie, herpositionering van taken van het IVOM noodzakelijk is. Kan de gedeputeerde deze noodzakelijkheid met feiten onderbouwen? Is de rol van het IVOM bij het realiseren van de regiovisie nog belemmerend geweest voor de regierol van de provincie? De regierol dient versterkt te worden, maar gaat het dan samen met het IVOM niet goed? Het college wil de serviceactiviteiten van de organisaties voor ouderen en gehandicapten bij het RPCP onderbrengen, evenals de taken, het personeel en het budget ten aanzien van het patiënten- en consumentenbeleid. Dat betekent een nogal forse structurele uitbreiding van de taken en de bezetting van het RPCP. De VVD-fractie heeft hier de nodige problemen mee. Hoezeer hij ook hecht aan de versterking van de positie van de zorgvrager en het RPCP, maar bij een zo forse uitbreiding van de personeelsformatie plaatst hij op dit moment de nodige vraagtekens. De kracht van patiënten- en consumentenorganisaties is hun onafhankelijkheid en het feit dat hun activiteiten grotendeels gebaseerd zijn op de inzet van veel vrijwilligers. Waarom kan dat niet zo blijven? Er zijn toch ook andere middelen om het RPCP te versterken? De VVD-fractie verneemt graag van de gedeputeerde welke taken het IVOM heeft op het terrein van het patiënten en consumentenbeleid en in hoeverre deze taken sporen met het beleid dat het RPCP voorstaat. STAMM, het RPCP en het nieuw op te richten

onafhankelijk onderzoeksbureau krijgen naast de taken van het IVOM ook het personeel van het IVOM toegeschoven. Willen deze instellingen dat überhaupt wel? Is het personeel van het IVOM geëquipeerd voor de taken die bij de nieuwe werkgever moeten worden uitgevoerd? Wil het personeel van het IVOM überhaupt wel een nieuwe werkgever? Heeft de provincie wel middelen om die overplaatsing af te dwingen? Indien dat niet het geval is, wat gebeurt er dan met overtollige personeelsleden? Bestaat nu straks het risico dat de provincie enerzijds wachtgeld moet betalen aan overtollig personeel, terwijl anderzijds de instellingen waar het om gaat nieuw personeel moeten aantrekken om de taken die van het IVOM zijn overgenomen uit te kunnen voeren? Is er dan enig zicht op de kosten voor de provincie?

Voor wat betreft het onafhankelijk onderzoeksbureau is bij de herijkingsoperatie door de VVD-fractie ingestemd met het voorstel van de gedeputeerde, maar er is ook iedere keer gezegd dat de VVD-fractie grote waarde hecht aan de onafhankelijkheid van het instituut. De VVD wil eerst een concreet uitgewerkt plan zien waarin duidelijk naar voren komt op welke wijze dit bureau in de benen wordt geholpen, alvorens de VVD op enigerlei wijze akkoord gaat met een voorstel tot bezetting en financiering van het instituut. De VVD-fractie heeft er behoefte aan dat de gedeputeerde wat meer duidelijkheid verschaft over de positie van de Provinciale Raad voor de Volksgezondheid (PRV). Naar zijn mening is het niet zo dat het IVOM haar wettelijke status ontleent aan de PRV. Volgens spreker heeft het IVOM geen wettelijke status, maar de PRV heeft als onderdeel van het IVOM wel de in de wet verankerde posities. Waarop baseert de gedeputeerde nu haar stelling dat de regeling voor de raad kan worden ingetrokken? Biedt de wet daar überhaupt wel mogelijkheden toe?

Hij sluit aan bij mevrouw Duran in die zin dat het voorliggende stuk zodanig is dat hij voordat de gedeputeerde antwoord geeft op vragen en kritiek van de fracties, kenbaar maakt dat hij het stuk ter bespreking in zijn fractie mee terugneemt. Het voorstel is slecht onderbouwd en kan in deze vorm, zoals hij dat nu beoordeelt, niet op instemming van de VVD-fractie rekenen. Dat laatste punt zal hij ter bespreking mee terugnemen in zijn fractie. Hij geeft de gedeputeerde in overweging het voorstel terug te nemen, wat met zich meebrengt dat er langer overleg gevoerd kan worden door de

gedeputeerde met de betrokken organisaties zoals STAMM en IVOM.

Mevrouw SMILDE merkt op dat er blijkens dit voorstel om een ingrijpend besluit wordt gevraagd. Het was de provincie die in 1993 bij de grote herstructureringsoperatie van provinciaal welzijnsbeleid (HPW) tot de oprichting van het IVOM besloot. Het IVOM kreeg een taak op het terrein van zorg en maatschappelijk werk en de raakvlakken daarmee. In de afgelopen jaren zijn de provinciale taken op het terrein van de volksgezondheid sterk veranderd en verminderd. Voor een deel zijn die taken overgebracht naar het zorgkantoor. Dit is dan ook merkbaar bij de instelling die op het provinciaal beleid dit terrein vorm gaf. Voor een deel kwamen daar de afgelopen jaren het opstellen van regiovisies voor in de plaats omdat deze vanwege capaciteitsproblemen bij de provincie niet in huis konden worden uitgevoerd. Het IVOM nam ook de begeleiding van het provinciaal patiëntenplatform ter hand, teneinde dit tot het RPCP om te vormen. De meeste regiovisies zijn nu in de fase van uitwerking door de provincie en het RPCP staat op eigen benen. Het ligt dan ook voor de hand dat de positie van het IVOM nader wordt bekeken, vooral omdat daarnaast een onderzoeksbureau in het leven wordt geroepen. Zij steunt dan ook de argumenten die het college geeft voor beëindiging van subsidie, maar kan zich voorstellen dat een en ander betrokkenen nogal overvalt. Daarom heeft zij nog een aantal opmerkingen en vragen. Er wordt gesproken over overlappings die niet expliciet worden gemaakt. Is het RPCP voldoende toegerust voor de uitbreiding van taken? Het is namelijk een kleinschalige organisatie die nog in de startfase verkeert. Zij dringt erop aan dat een bijzonder zorgvuldige afwikkeling plaatsvindt van het overleg met de ouderenbonden. De ouderenbonden hebben in alle gesprekken met de statencommissie aangegeven dat zij bang waren dat indien serviceactiviteiten bij het RPCP werden neergelegd, het stigma oud is gelijk aan behoeftig te sterk zou worden. Immers, voor ouderen is zorg slechts een onderdeel van serviceactiviteiten. Hoe kunnen die bonden in dit opzicht goed aan hun trekken komen?

Wat betreft het personeel van het IVOM zelf duurt de subsidierelatie nog tot 1 januari 2003 voort. Het verdient aanbeveling in korte tijd een duidelijk tijdspad uit te zetten met het IVOM en duidelijkheid

te geven over herplaatsing van medewerkers, teneinde leegloop te voorkomen. Ook het IVOM zelf geeft dit aan in de brief die zij heeft ontvangen, waarin terecht de zorg werd uitgesproken over het belang van de medewerkers die zich zorgen maken over behoud van continuïteit en kwaliteit van de werkvelden. Zij onderstreept de inzet van het college op het flankerend beleid en de wijziging in pagina 840 over de financiën is voor haar dan ook een verbetering. Sinds de HPW-operatie van 1993 is er erg veel gewijzigd in welzijnsland. De taken van alle drie provinciale welzijnsinstellingen hebben grote veranderingen ondergaan. Zo liggen zorg en welzijn steeds meer in elkaars verlengde in plaats van dat het volstrekt gescheiden werkerreinen zijn. Door de keuze van deze staten voor vraaggestuurd welzijnsbeleid en mogelijke aanbesteding van beleid, komt er een moment om de maatschappelijke ontwikkelingen ook te vertalen naar provinciaal welzijnsbeleid. Het CDA heeft in haar verkiezingsprogramma geschreven dat een verzelfstandiging van STAMM haar voorkeur heeft. Het CDA heeft hiermee bedoeld dat het welzijnsbeleid pro-actief gestuurd moet worden, waarbij het gehele welzijnsveld grondig onder de loep wordt genomen. Inmiddels zijn ontwikkelingen in gang gezet door de herijking van het provinciaal welzijnsbeleid, die een ferme regie van het college verlangen. De uitwerking van het onafhankelijk onderzoeksbureau en het voorliggende voorstel ter beëindiging van de subsidierelatie met het IVOM en de positionering van andere provinciale instellingen in het kader van de omslag naar vraaggestuurd beleid, vergen nog veel inzet van het college. Zij wacht dan ook met bijzonder veel belangstelling de beleidsvoorstellen in al deze zaken af.

Mevrouw KEMPE merkt op dat in het kader van het nieuwe beleid op het gebied van cultuur, welzijn en zorg, de staten wordt gevraagd in te stemmen met beëindiging van de subsidierelatie met het IVOM. Het is een rigoureuze beslissing die grote gevolgen heeft voor de medewerkers van het IVOM. Zij roept nogmaals het college op zorgvuldigheid te betrachten bij de uitvoering van alle plannen in het kader van nieuw beleid. Samen met de instellingen moet een goed en nieuw beleid worden vastgelegd. Het zal onvermijdelijk zijn dat waar gehakt wordt, spaanders vallen. Is er met IVOM en STAMM gesproken over de wijze

waarop deze herverkaveling zal moeten plaatsvinden, of is er sprake van een overval? In het statenstuk is sprake van overlap van activiteiten. Kan de gedeputeerde daar iets meer over zeggen en weet zij waar die overlap zich bevindt? Ervaren IVOM en STAMM dat ook zo? Zijn er ook andere opties bekeken, zoals het opheffen van STAMM, of het samenvoegen van STAMM en IVOM? Kunnen de niet overlappende taken van IVOM zonder de onderzoeksfunctie goed bij anderen worden ondergebracht met behoud van de kwaliteit? Is het RPCP al in staat werkzaamheden van het IVOM over te nemen, nu het RPCP zelf nog maar net uit de startblokken is? Herplaatsing van IVOM-medewerkers is aanvaardbaar. Met verlies van werkgelegenheid heeft zij meer moeite. Het onafhankelijk onderzoeksbureau heeft nog steeds haar instemming. Zij blijft bij het standpunt dat het onderzoek moet worden losgekoppeld van STAMM en het IVOM. Het is niet alleen een kwestie van een professionele werkwijze, maar ook het niet willen wekken van een schijn van belangenverstremming. Zij gaat ervan uit dat bij het opheffen van het IVOM alle kennis behouden blijft en dat juist door meer samenwerking een heldere vraag- en resultaatgericht beleid wordt gerealiseerd. Het IVOM ontleent zijn wettelijke status aan de PRV. In het statenstuk wordt gesteld dat dit geen beletsel hoeft te zijn voor beëindiging van subsidie. Het IVOM maakt daarover een opmerking in de toegestuurde brief. Hier hoort zij graag wat meer over van het college.

Mevrouw DE VRIES constateert dat de commissie wil weten of dit voorstel niet te snel komt en wel logisch is. Spreekster merkt op dat begin vorig jaar het CAB-rapport is besproken, wat de start vormde van de herijtingsoperatie. In dat CAB-rapport stond een aantal zaken waar ook de nota "Schaduw vooruit" uit voortkwam. Naar aanleiding van "Schaduw vooruit" is vastgesteld dat er een onafhankelijk onderzoeksbureau moest komen, hoewel dat niet de enige reden is waarom de subsidierelatie met het IVOM nu ineens ter discussie staat. Voorts vloeide uit "Schaduw vooruit" het intercultureel instituut voort, dan voortkomt uit taken die nu nog door STAMM, IVOM en ENOVA worden verricht. De provincie is nu op weg naar vaststelling van het activiteitenprogramma, waarin komt te staan wie wat doet voor welk bedrag. Het is een heel logische stap in dit geheel dat nu wordt gekeken naar wat dit betekent voor de instellingen waarmee de provincie van doen heeft. In het

CAB-rapport stond al dat niet het voortbestaan van de instellingen op zich bepalend mag zijn, maar de levering van producten en diensten die tegemoet komen aan de vraag. Mevrouw Kempe heeft ook al aangehaald dat dat uitgangspunt overleind moet worden gehouden en dat is dan ook de reden dat er van het begin af aan is gekeken hoe het nu zit met de instellingen. Spreekster weet nog heel goed dat mevrouw Schipper in de ad-hoccommissie aangaf dat de politiek de keuzes moet maken met betrekking tot de inhoud van het provinciaal beleid en niet de instellingen. Echter, nu hoort spreekster mijnheer Van Heukelum vooral vragen wat de instellingen er zelf van vinden en wat het personeel van de instellingen ervan vindt. De statencommissie heeft echter ook nu de verantwoordelijkheid om keuzes te maken. De keuze was om vervolgens eerst te gaan praten met alle instellingen om te vragen wat deze van een voorstel als het voorliggende vinden, of dat er eerst een uitspraak in de commissie gedaan moet worden om vast te stellen of deze weg een goede weg is. Spreekster heeft gekozen voor het laatste, waarbij er in een vroegtijdig stadium met het IVOM contact is geweest over het feit dat de provincie dit voornemen had. Dat contact met het IVOM dateert al van ruim voor 19 maart 2001. Het gaat dan ook niet om de vorm, maar om de inhoud. Kijkend naar het voorliggende stuk is het een kort en helder stuk waarin geen nuances grijs voorkomen. Geprobeerd is om in dit stuk te zetten waar het precies om gaat.

Het gaat om het feit dat de afgelopen tijd de zorgwereld is veranderd qua taken, maar ook qua aanpak. Vroeger ging het bij de zorg om datgene wat in een instelling geleverd moest worden of wat er aan woningbouw op het gebied van zorg moest komen. Daarnaast was er een gedeelte welzijn waarvoor vooral gemeenten verantwoordelijk waren. De verandering in zorgland, afgezien van de taken, is dat er geen strikte scheiding tussen welzijn en zorg meer bestaat. Al in het CAB-rapport werd aangegeven dat als alles op het gebied van welzijn goed is geregeld, de zorgvraag uitgesteld kan worden. De zorgwereld is dus niet alleen qua taken, maar ook qua vormgeving gewijzigd in de zin dat meer uitgegaan dient te worden van de vraag en een betere combinatie van zorg en welzijn. Dat betekent dat de bestaande schotten tussen welzijn en zorg verwijderd moeten worden. Uitgaande van de vraag diende ook het patiënten- en consumentenbeleid te worden versterkt en sinds vorig jaar juli bestaat daartoe het RPCP. Het

RPCP staat in de steigers en probeert zijn werk te doen. Momenteel vindt een kwaliteitsverbeteringslag plaats en een van de zaken die tot versterking en bundeling van het vraaggerichte aspect kunnen leiden, is het onderbrengen van de taken die het IVOM heeft op het gebied van patiënten- en consumentenbeleid bij het RPCP. Voorts worden de onderzoekstaken bij STAMM en het IVOM weggehaald en als laatste heeft de provincie vastgesteld dat de regiovisietaken eigenlijk weer door de provincie uitgevoerd moeten worden. De regie over het beleid dient de provincie immers in eigen hand te houden. Kijkend naar het geheel van het IVOM, waarbinnen nu nog drie compartimenten bestaan, maar waarbij de onafhankelijke onderzoeksfunctie, het patiënten- en consumentenbeleid en de regiovisietaken eruit worden gehaald, is er eigenlijk geen taak meer weggelegd voor het IVOM. Immers, door het verdwijnen van veel inhoudelijke taken bij het IVOM, verdwijnt deze instelling als vorm. De manier waarop de taken van het IVOM worden overgeheveld en het IVOM wordt afgebouwd, is een keuze die nu gemaakt moet worden. In een van de laatste alinea's op pagina 2 staat dan ook dat de concrete stappen voor overheveling van taken en afbouw van de relatie met het IVOM in een stappenplan gezet zullen worden en dat daar op een gegeven moment ook financiële middelen voor vrij moeten worden gemaakt als dat nodig is. De provincie zal proberen om iedere medewerker van het IVOM weer een goede plaats te geven, maar indien daarbij op een of andere manier een kink in de kabel komt, bijvoorbeeld doordat personeel hiertoe niet volledig toegerust is, dan bepaalt het Sociaal statuut zodanige maatregelen dat mensen omgeschoold kunnen worden of loopbaanbegeleiding plaatsvindt. Dit kan ervoor zorgen dat het proces goed blijft verlopen en er voor de medewerkers goed wordt gezorgd. Concluderend betekent dit dat een aantal nader te bepalen taken van het IVOM op het gebied van zorg richting STAMM of provincie gaan, dat nader te bepalen taken op het gebied van patiënten- en consumentenbeleid naar het RPCP gaan.

De heer Van Heukelum heeft gevraagd waarom alle taken van het IVOM worden overgeheveld terwijl bekend is dat er veel in de zorgwereld aan verandering onderhevig is. Het is om die reden dat er in het stuk staat vermeld dat het om nog nader te bepalen taken gaat, want er is ook nog het herijkingstraject dat inhoudt dat er prioriteiten worden gesteld. Dat betekent daarnaast dat het

zo kan zijn dat als er eerst is ingezet op iets wat groen is, er straks moet worden ingezet op iets wat blauw is. En dat medewerkers ook omgeschoold kunnen worden van groen naar blauw. In het stappenplan wordt dit allemaal vorm gegeven. De financiële consequenties van het een en ander zijn nu nog niet bekend, want deze worden bepaald door het proces dat er achteraan komt. Gaandeweg het proces en de gesprekken met STAMM, ENOVA en het RPCP wordt pas duidelijk of de provincie gebruik moet gaan maken van flankerend beleid en wat dat dan gaat kosten. Het college heeft gezegd dat het dit traject wil ingaan met snelheid, maar ook met zorgvuldigheid, aangezien het wel gaat om medewerkers van IVOM die hun plaats weer elders moeten vinden. Voor de medewerkers van IVOM dient namelijk gezorgd te worden als ware het provinciaal personeel. Met dit voorstel wordt daaraan in ieder geval tegemoet gekomen. Mevrouw Smith heeft gevraagd of de commissie niet eerder van dit voorstel per e-mail op de hoogte had kunnen worden gesteld. Spreekster heeft gepoogd een en ander zo zorgvuldig mogelijk naar voren te brengen en te zorgen dat voordat een en ander in de pers kwam, de betrokkenen al geïnformeerd waren. Zij heeft geprobeerd om voordat het naar buiten ging, de commissieleden de stukken al hadden, maar dat is niet helemaal gelukt. Als spreekster dat had geweten, had zij het op de e-mail gezet. Aangaande overlap staan in het stuk bij punt 3 op de tweede pagina een aantal zaken, waaronder het voorzieningenbeleid, het emancipatie- en participatiebeleid, het vrijwilligersbeleid, minderhedenbeleid, jeugdbeleid en achterstandsbeleid. Als voorbeeld noemt zij voorts nog STAMM en IVOM die allebei te maken hebben gehad met alleenstaande minderjarige asielzoekers (AMA's). Als voorbeeld noemt ze verder IVOM en RPCP die zich beide bezighouden met RIO's. Als het gaat om de doelgroepen zoals ouderen en jongeren, gaat het zowel over zorg als welzijn. Indien er voor die doelgroepen zowel iets gebeurde bij STAMM als bij het IVOM, kan de vraag ontstaan of hier sprake was van overlap, de een doet zorg, de ander welzijn, maar het integreren van de taken op het gebied van zorg en welzijn ten behoeve van de genoemde doelgroepen is juist een grote vooruitgang. Bij de vraag of er voorafgaand aan dit voorstel contact is geweest met de instellingen, gaat het om de kip of de ei-discussie in de zin dat eerst vastgesteld moet worden of het voorstel zoals dat nu voorligt uitgevoerd dient te worden en

vervolgens wordt een zorgvuldig traject gevolgd naar de toekomst toe, om te zorgen dat het wordt uitgevoerd op de manier zoals het bij de herijking is vastgesteld en het voor de medewerkers van het IVOM aanvaardbaar is. Op een gegeven moment dient er dus met alle instellingen een goed contact te bestaan, zodat het voorstel kan worden uitgevoerd op een goede manier.

Het RPCP krijgt vorm op de wijze waarop het platform is gestart. Het RPCP wordt daar versterkt waar het mogelijk is. Of een en ander in de naam van het RPCP zit, weet zij niet en zij is ook niet bevoegd om de naam van het RPCP te wijzigen. Dat communicatie zorgvuldig dient te gebeuren, is iets waarmee zij volledig instemt en dat dit snel dient te gebeuren heeft ook haar instemming. Mevrouw Duran vindt dit voorstel te voorbarig en meent dat eerst gekeken moet worden naar wat er met het onderzoeksbureau moet gebeuren en hoe dat vorm krijgt. Een van de zaken die de commissie niet moet doen is de subsidierelatie met het IVOM ophangen aan het onderzoeksbureau. De reden daarvoor is dat in de staten besloten is dat er een onafhankelijk onderzoeksbureau moet komen met gebruikmaking van deskundigheid van STAMM en het IVOM. Daarbij is nadrukkelijk aan de orde geweest wat het betekent, namelijk het weghalen van onderzoekstaken bij STAMM en het IVOM. Daarmee is de relatie met het voortbestaan van STAMM en het IVOM niet relevant aangezien de onderzoekstaken van STAMM en het IVOM sowieso uit het takenpakket van die instellingen worden gehaald. Hoe die onderzoekstaken dan in het vervolg vorm krijgen, is iets waarover ter gelegener tijd gesproken zal worden. Aan het plan voor het onderzoeksbureau wordt hard gewerkt. Op dit moment is er een projectbureau in oprichting die een stappenplan voor het op te richten onderzoeksbureau gaat maken en gaat spreken op alle relevante momenten met de instellingen. Zodra dat voorstel tot het in de benen helpen van het onderzoeksbureau aan de orde is, zal dit ook in deze commissie worden behandeld. Het traject gaat nu dan ook van start omdat het besluit is genomen. Voor 1 januari 2002 dient het bureau gerealiseerd te zijn.

De juridische status die het IVOM ontleent aan het PRV betekent dat de PRV een wettelijke status heeft terwijl de PRV wel in het IVOM is opgegaan. In 1986 zijn bij statenstuk 578 de bevoegdheden, de samenstelling en de werkwijze van de PRV geregeld. De PRV heeft weliswaar een wettelijke status gehad, maar was veeleer een lege huls die is opgegaan in het IVOM. Spreekster heeft

bovendien een krantenartikel ter inzage waarbij de Friese adviesraad voor volksgezondheid officieel ter ziele is gebracht. Concluderend betekent dit dat het zonder meer mogelijk is het IVOM op te heffen zonder dat dit problemen oplevert met betrekking tot de wettelijke status van de PRV. Stel dat iemand vindt dat de PRV op wat voor manier dan ook nog in stand wordt gehouden, dan kan de PRV ook op een andere manier nog ergens worden ondergebracht. Met betrekking tot het tijdspad waarbinnen dit voorstel dient te worden uitgevoerd, merkt spreekster op dat dit het liefst zo snel mogelijk dient te gebeuren, maar wel met behoud van de zorgvuldigheid in de richting van de taken van het IVOM, maar ook de medewerkers van het IVOM. Per 1 januari 2002 dient er een onafhankelijk onderzoeksbureau te zijn en per januari 2003 zullen de taken van het IVOM officieel opgaan in de andere instellingen. Op dat moment wordt uit de actieprogramma's en begroting duidelijk welke instelling wat gaat doen. Spreekster antwoordt op het voorstel van D66 om het voorstel terug te trekken, dat dat op dit moment niet aan de orde is.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw CEELLEN dankt de gedeputeerde voor haar uitleg. Daar waar de maatschappij en de maatschappelijke zaken veranderd zijn, heeft dat zeker een relatie met het wel of niet opheffen van een instelling. De PvdA-fractie heft niet graag iets op, maar daar waar de PvdA heeft ingestemd met een traject moet dit ook worden doorgezet. Spreekster heeft alle sheets van het werkbezoek aan IVOM bewaard. Daarop staat dat de werkvelden van IVOM het sociaal-maatschappelijk beleid, het jeugdbeleid, het ouderenbeleid, het lichamenlijk- en verstandelijk gehandicaptenbeleid, de PRV een vorm van adviesraad zijn. De doelstelling en functies van het IVOM staan op de eerste sheet. Kijkend naar de veranderingen in het maatschappelijk veld en het nut, dan zijn alle werkvelden, taken en functies van het IVOM opgegaan in een goede regiovisie met allerlei participanten. Het IVOM heeft daarbij fantastisch werk geleverd in opdracht van de provincie. Een aantal andere taken worden, zo heeft de gedeputeerde betoogd, bij het RPCP, INNOVA en STAMM ondergebracht. Echter, er dient zorgvuldig gehandeld te worden in de richting van de medewerkers van het IVOM die nog bij de ondersteunende poot zitten tot januari 2003. Als de provincie dan de regie weer in eigen

hand wil nemen en zelf een aantal taken van het IVOM op het gebied van de regiovisies zal overnemen, dan moet de consequentie ten provinciehuize ook zijn dat er gekeken moet worden naar personeelsformatie en de wijze waarop er over het nieuwe beleid gecommuniceerd gaat worden.

Mevrouw DURAN vindt de onderbouwing van het voorliggende stuk onvoldoende. Het stuk is erg kort en op allerlei punten is kritiek te leveren. Dat is ook gedaan door allerlei partijen en de gedeputeerde heeft veel tekst nodig om dit allemaal toe te lichten. Het stuk is veel te kort door de bocht en de gedeputeerde geeft aan nader te bepalen taken nog in te moeten vullen. Dat vindt spreekster geen goede manier van werken. Zij wil eerst zicht hebben op waar de provincie naar toe gaat, alvorens de relatie met het IVOM te beëindigen. Er is te weinig zicht op alternatieven wat de D66-fractie betreft.

De heer VAN HEUKELUM constateert dat de gedeputeerde in de beantwoording van de vragen niet veel nieuws heeft aangedragen. Kern van zijn betoog was dat er bij dit voorstel geen sprake was van een herijking, maar veeleer van een gewone reshuffling van taken. Dat is een essentieel verschil. Hij heeft ook niet ontkend dat er geen argumenten in de beleidsbrief staan, maar spreker vindt die argumenten niet valide omdat zij niet zijn onderbouwd. Hij vindt dat de gedeputeerde de zaak omkeert. Indien de provincie bijvoorbeeld de positie van het RPCP wil versterken, dient eerst de vraag te worden beantwoord wat daarvoor nodig is. Voordat de taken van het IVOM op het gebied van patiënten- en consumentenbeleid worden overgeheveld naar het RPCP wil hij dus eerst weten wat het RPCP aan versterking nodig heeft. Dat geldt ook voor het onderzoeksbureau; eerst dient te worden vastgesteld hoe de expertise van het onderzoeksbureau ingevuld moet worden en welke taken het bureau zal moeten uitvoeren, alvorens concrete onderzoekstaken van STAMM en het IVOM naar dat bureau dienen te worden overgeheveld. Hij blijft dus de nodige moeite met het voorstel houden en neemt het dan ook terug naar zijn fractie. Hij betreurt het dat de gedeputeerde het voorstel dan ook niet terug wenst te nemen.

Mevrouw SMITH merkt op dat de beantwoording van de gedeputeerde voor haar nog onvoldoende is, zodat zij nog niet akkoord gaat met het

voorstel. Zij neemt het voorstel dan ook mee terug naar haar fractie.

Mevrouw DE VRIES antwoordt dat de heer Van Heukelum gelijk heeft als het voorliggende voorstel voor een deel een reshuffling en herpositionering van taken betreft. Dat staat ook in de stukken aangegeven. Voor het overige vindt zij het jammer dat partijen nog niet akkoord kunnen gaan met een helder en kort voorstel, waaraan alle nuances grijs ontbreken. Helderder en duidelijker kan een stuk niet zijn. De politiek bepaalt wat er met dit voorstel zal gebeuren en dat zal dan ook tijdens de statenvergadering wel blijken.

De heer VAN HEUKELUM merkt op dat de politiek uiteraard bepaalt wat er gebeurt. Hij is begonnen met zijn verhaal door te zeggen dat hij niets heeft tegen het verminderen van een aantal gesubsidieerde instellingen, maar hij vindt de argumenten die in dit stuk zijn aangedragen niet valide en bieden geen grond om het IVOM op te heffen.

De VOORZITTER concludeert dat er nog heel veel vragen en onduidelijkheden zijn, alvorens tot partijen tot een afgewogen standpunt kunnen komen. Mogelijk ontstaat een afgewogen standpunt na rijp beraad in de eigen fractie. Het stuk blijft een B-stuk, zodat daarover tijdens de statenvergadering nog nader gediscussieerd kan worden.

12. Sluiting

De VOORZITTER sluit de vergadering om 13.55 uur.

HW

TOEZEGGINGEN: geen.

Antwoord op vragen van de heer Zomer bij agendapunt 7, Rondvraag

Theatergroep Benjamin ontvangt op dit moment de volgende subsidies:

- f 100.000,-- (€ 45.378,02) van de provincie Groningen
- f 20.000,-- (€ 9.075,60) van de gemeente Groningen
- f 50.000,-- (€ 22.689,01) uit het Noordelijk Programma Artistieke Dynamiek waarvoor ook de provincie Drenthe middelen beschikbaar heeft gesteld.

Er is geen aanleiding om dit in Groningen gevestigde gezelschap nog extra te ondersteunen vanuit Drenthe.

In het bestuurlijk overleg dat op 4 april jl. met het Drents Museum is gevoerd, is door het bestuur en de directie van het museum nadrukkelijk aangegeven dat het museum het wel degelijk als zijn taak ziet om de museale infrastructuur in Drenthe te ondersteunen. Dit naast de rol die de provinciaal museumconsulent op dit vlak vervult. Inmiddels zijn er gesprekken gevoerd en is de lucht tussen het Drents Museum en de Drentse Museum Federatie opgeklaard.

Overigens zijn wij het wel eens met de stelling dat er met betrekking tot het ondersteunen van gemeentelijke musea ook een financiële verantwoordelijkheid ligt bij de gemeenten.